

Број: 01-02-4-579-2/23
Датум: 14.5.2023.

Stamp: BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO

Stamp: 15.06.2023

Broj predmeta / tачка	Broj predmeta / tачка	Broj predmeta / tачка	Broj predmeta / tачка
01,02-04-1-	1345/23		

#

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Предмет: **Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину, доставља се,**

У складу са чланом 40. став (1) тачка ц) Закона о заштити личних података у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број: 49/06, 76/11 и 89/11“) достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину.

Извјештај достављамо на службеним језицима и писмима у штампаној, као и у електронској верзији.

- Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2022. годину, као у тексту
- CD

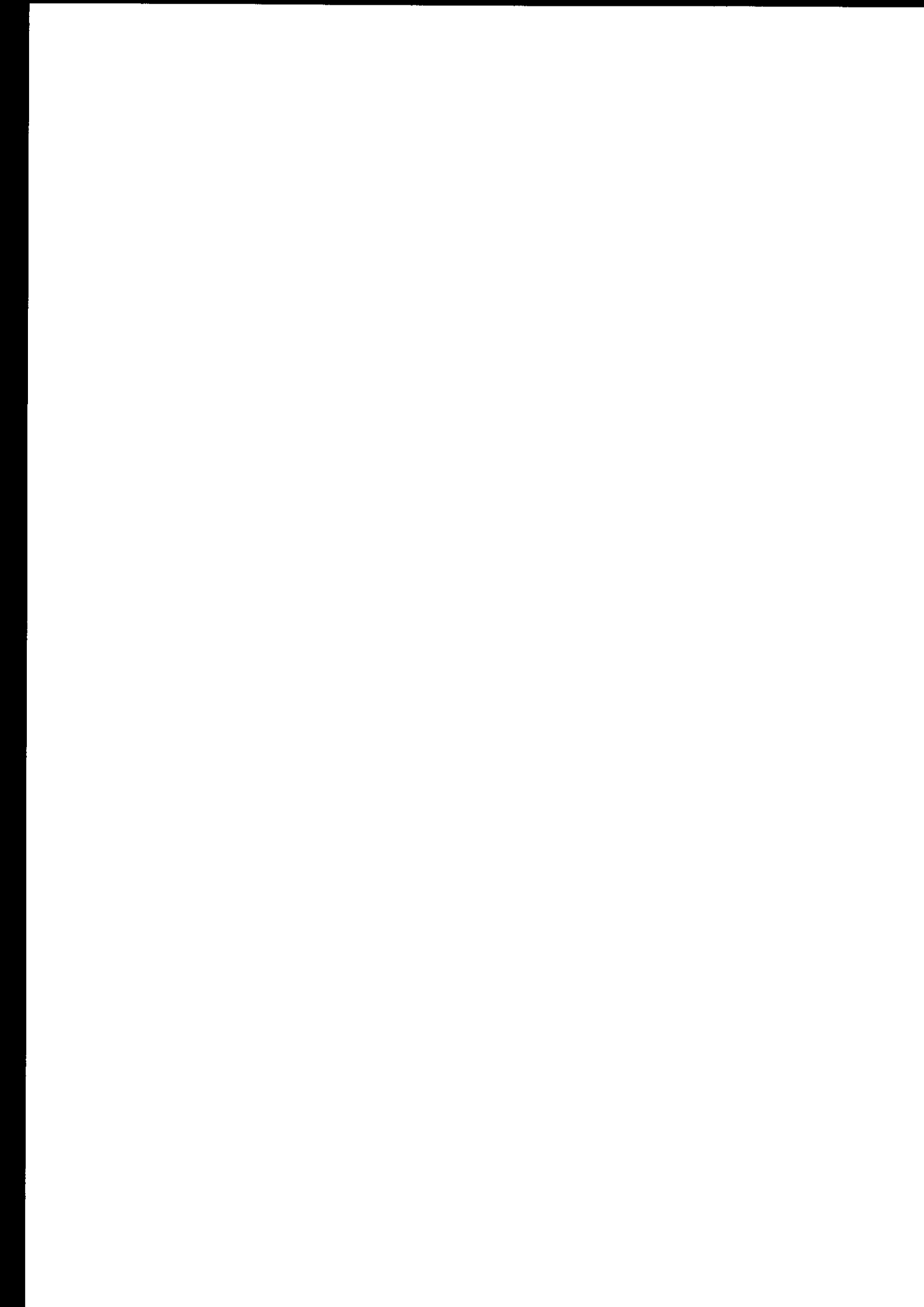
С поштовањем,

ДИРЕКТОР
Др Драгољуб Рељић

Доставити:

- Наслову
- У спис

Broj: 01-02-4-579-1/23

Datum: 20.05.2023.

IZVJEŠĆE O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2022. GODINU

Sarajevo, svibanj 2023. godine

I. U V O D

1.1 Opće napomene

Na temelju članka 40. stavak (1) točka c) Zakona o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj 49/06, 76/11 i 89/11) (u daljem tekstu: Zakon) Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Agencija), podnosi Izvješće o zaštiti osobnih podataka za 2022. godinu Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Ovo je petnaesto Izvješće koje Agencija podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Zaštita osobnih podataka, u smislu zaštite privatnosti, jedno je od temeljnih vrijednosti svakog demokratskog društva i aspekt ljudskih prava kojem se poklanja velika pažnja, a ima za cilj zaštitu privatnog života glede obrade osobnih podataka.

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, u članku 8. Pravo na poštivanje privatnog i obiteljskog života, glasi:

1. Svaka osoba ima pravo na poštivanje svog privatnog i obiteljskog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne miješa u vršenje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, zaštite zdravlja i morala ili zaštite prava i sloboda drugih.

Svaka osoba na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na državljanstvo ili prebivalište ima pravo na zaštitu osobnih podataka, koji se na njih odnose.

Pitanja zaštite privatnosti prisutna su u svakom aspektu života pojedinca posebno jer suvremeni uvjeti života omogućavaju dostupnost velikom broju podataka. Svjesni smo da živimo u svijetu koji se zasniva na podacima i svjedoci smo velikih promjena koje je prouzročila globalizacija i tehnološki napredak, naročito u informatičkom i digitalnom svijetu. U procesu globalizacije, informacije ne poznaju granice, pa je teško osigurati balans između privatnosti i sigurnosti, podržavajući i pristup informacijama i zaštitu osobnih podataka.

1.2 Međunarodni pravni izvori

Međunarodni pravni propisi iz oblasti zaštite osobnih podataka postoje na razini Vijeća Europe i Europske unije.

Na razini Vijeća Europe donesena je Konvencija o zaštiti pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka (ETS 108). Ista je je izmijenjena i dopunjena, usvajanjem Protokola o izmjenama i dopunama Konvencije o zaštiti pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka (ETS 223), poznat i pod nazivom Konvencija 108+, koji je otvoren za potpisivanje 10. listopada 2018.

Na razini Europske unije jedan od najvažniji pravnih akata je Povelja Europske unije o temeljnim pravima. Povelja između ostalog propisuje u članku 8. Zaštitu osobnih podataka. „Svako ima pravo na zaštitu osobnih podataka. Takvi podaci moraju biti obrađeni pošteno za [unaprijed] određenu svrhu i na temelju informiranog pristanka osobe ili na nekom drugom legitimnom temelju uređenom zakonom. Svako ima pravo da pristupi prikupljenim podacima o svojoj ličnosti i ima pravo da zatraži njihovu ispravku. Postupanje po ovim pravilima je pod kontrolom neovisnog tijela.“

Na razini Europske unije donesena su i dva propisa 2016. godine koji se primjenjuju od 2018. godine:

- Uredba (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u svezi sa obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, te o stavljanju van snage Direktive 95/46/EZ (U daljem tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka). Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR) stupila je na snagu 25.5.2016., s tim da su se njene odredbe počele izravno primjenjivati u svim državama članicama EU dvije godine nakon toga 25.5.2018.
- Direktiva (EU) 2016/680 o zaštiti pojedinca u svezi sa obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istraga, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i slobodnom kretanju takvih podataka, o stavljanju van snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (U daljem tekstu: Policijska direktiva). Policijska direktiva stupila je na snagu 06.05.2016., a države članice trebale su do 06.05.2018. donijeti zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja sa istom.

U međunarodne pravne propise, u ovom kontekstu, kao dio „europskog prava“, spadaju i presude Europskog suda pravde i Europskog suda za ljudska prava.

1.3 Domaći pravni propisi

Zakonodavni okvir koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini obuhvća Ustav Bosne i Hercegovine¹, usvojene međunarodne dokumente i domaće propise.

Ustav BiH garantira zaštitu svih ljudskih prava i temeljnih sloboda predviđenih Europskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i njenih protokola, te samim tim prava na privatni i porodični život, dom i prepisku: „Prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i u njenim protokolima izravno se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Bosna i Hercegovina je ratificirala Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu osoba glede automatske obrade osobnih podataka (ETS br. 108) (u daljem tekstu: Konvencija 108), koja je od ključnog značaja za osiguranje prava na privatnost pa time i zaštitu osobnih podataka svake fizičke osobe.

Slijedom Ustava BiH i navedene međunarodne Konvencije 108, Bosna i Hercegovina je donijela Zakon. Trenutno, ovaj Zakon odražava odredbe Direktive 95/46 EC Europskog parlamenta i Vijeća od 24.10.1995 o zaštiti pojedinaca u svezi sa obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, koja je donošenjem Opće uredbе o zaštiti podataka stavljena van snage.

Bosna i Hercegovina je ratificirala i Protokol o izmjeni i dopuni konvencije 108 +.

U Bosni i Hercegovini postoje četiri kaznena zakona i svaki od tih zakona propisuje kazneno djelo „nedozvoljeno korištenje osobnih podataka.“

¹ Kako bi se izbjeglo opterećenje teksta i postiglo njegovo lakše praćenje, u daljem tekstu Izvješća bit će korištene kratice BiH, FBiH i RS uz pravni akt ili instituciju koji u svom nazivu sadrže riječi Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska

Sudska zaštita osobnih podataka osigurana je i kroz parnični postupak za naknadu štete po Zakonu o obveznim odnosima.

Jedno od temeljnih načela upravnog postupka „zaštita prava građana i zaštita javnog interesa“ garantira zaštitu prava stranaka u postupku, pa i zakonitu obradu osobnih podataka.

1.4 Obveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa europskim standardima

Bosna i Hercegovina nije uskladila svoje zakonodavstvo iz oblasti zaštite osobnih podataka sa europskim standardima.

Bosna i Hercegovina je u srpnju 2022. godine ratificirala Protokol o izmjeni i dopuni Konvencije 108 (Konvencija 108+). Ratifikacijom Konvencije 108 + preuzeta je obveza da se izmijeni domaće zakonodavstvo u skladu sa istom. Konvencija 108+ u članku 6. propisuje: „Svaka strana preduzima neophodne mjere u svom zakonodavstvu kao bi provela odredbe ove Konvencije i osigurala njihovu učinkovitu primjenu“.

Bosna i Hercegovina nije uskladila svoje zakonodavstvo iz oblasti zaštite osobnih podataka ni sa novousvojenim propisima Europske unije, Općom uredbom o zaštiti podataka i Policijskom direktivom.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine preuzeta je obveza usklađivanja zakonodavstva, koje se odnosi na zaštitu osobnih podataka, s pravom Zajednice i drugim europskim i međunarodnim zakonodavstvom o privatnosti. Ovim Sporazumom, u članku 79., Bosna i Hercegovina se obvezala da će uspostaviti neovisno nadzorno tijelo sa dovoljno financijskih i ljudskih potencijala, s ciljem provođenja nacionalnog zakonodavstva o zaštiti osobnih podataka.

U mišljenju Europske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji u izvješću za 2022 , u Poglavlju 23: Pravosuđe i temeljna prava, osim statističkih pokazatelja o radu Agencije, navedeno je sljedeće:

*„Nije postignut napredak u usklađivanju zakonodavstva sa *acquisem* o zaštiti podataka, uključujući Očtu uredbu o zaštiti podataka. Predsjedništvo je u kolovozu 2022. ratificiralo Protokol 223 o izmjenama i dopunama Konvencije Vijeća Europe za zaštitu pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka. Nisu poduzeti koraci da se Agencija za zaštitu osobnih podataka učini neovisnijom niti da se povećaju njeni ljudski i financijski resursi neophodni za učinkovito obavljanje zadataka i vršenje ovlaštenja. Agencija treba da uspostavi bolju ravnotežu između zaštite privatnosti i ciljeva od općeg javnog interesa, posebno slobode medija, izbornog integriteta i borbe protiv korupcije. Dok Parlament BiH mora konsultirati Agenciju o zakonskim prijedlozima, druge zakonodavne skupštine još nisu obvezne da to čine.“*

II. AKTUELNOSTI

2.1 Obveze javne vlasti prigodom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti osobnih podataka

U prethodnim Izvješćima opisane su aktivnosti Agencije na izradi Prijedloga Zakona o zaštiti osobnih podataka u cilju njegove usklađenosti sa novousvojenim zakonodavstvom EU, kojom

prigodom je i istaknuto kakav angažman bi javna vlast trebala imati prigodom usvajanja novih zakonskih rješenja, u međuvremenu, do donošenja novog Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Budući da u ovom izvještajnom razdoblju nije usvojen novi Zakon, u nastavku izlaganja, ćemo ponoviti dijelove Izvješća o zaštiti osobnih podataka za 2019., 2020. i 2021. godinu, koji se odnose na ovo pitanje. Ovdje ćemo dati akcenat na angažman javne vlasti u poduzimanju europskih standarda u cilju bolje zaštite osobnih podataka. I pored činjenice da nije usvojen novi zakon o zaštiti osobnih podataka, to ne predstavlja prepreku aktivnijeg sudjelovanja kako zakonodavne tako i izvršne vlasti, na svim razinama, po ovom pitanju. Ovdje prije svega mislimo na valjan pravni temelj za zakonitu obradu osobnih podataka, u raznim sektorima, kada je obrada nužna radi poštovanja pravne obveze kontrolora i kada je obrada nužna za izvršavanje zadataka od javnog interesa ili pri izvršavanju službenih ovlaštenja kontrolora.

Prelazno razdoblje od usvajanja do primjene Opće uredbe i Policijske direktive, bilo je dvije godine, 2016 – 2018 godine. Države članice, ali ne samo one, predano i ubrzano su radile i rade na analizi postojećih zakonskih rješenja, te izmjenama, dopunama ili usvajanju sasvim novih zakona. Od izuzetnog značaja za zaštitu osobnih podataka je usvajanje zakonskih rješenja koja imaju potreban kvalitet. Agencija, naravno, ima značajno mjesto u tome kroz davanje mišljenja na prijedloge zakona kojima se propisuje obrada osobnih podataka. Međutim, problem sa kojim se Agencija susreće sličan je problemu koji ima sa zahtjevima kontrolora za davanje mišljenja – koji ne znaju ni pravni temelj ni svrhu obrade osobnih podataka koju sami vrše. Agencija nije ta koja treba, ni u jednom ni u drugom slučaju, nuditi rješenja za konkretne situacije. To nije misija Agencije i ne smije joj se nametati. Zbog toga je značajno da predlagatelji zakona prepoznaju svoju ulogu i odgovornost kod kreiranja određenih zakonskih rješenja. Predlagatelji zakona, obično je to nadležno ministarstvo, ako se zakonom regulira obrada podataka, trebao bi izvršiti kvalitetnu procjenu utjecaja na zaštitu osobnih podataka i da se to jasno istakne u obrazloženju zakonskih rješenja. Na temelju tako dobijenih informacija Agencija bi mogla dati kvalitetno mišljenje i time primjeren doprinos da zakon bude kvalitetan i funkcionalan. Pukim i proizvoljnim propisivanjem obrade osobnih podataka prave se ogromni problemi kako subjektima koji provode te zakone, tako i subjektima na koje se ti zakoni odnose, odnosno osobama čija se prava ograničavaju.

Za zaštitu osobnih podataka od izuzetnog su značaja zakoni kojima se propisuje obrada posebne kategorije osobnih podataka kao i zakoni kojima se ograničavaju prava nositelja podataka. U prvom slučaju, temeljno načelo jeste da je zabranjena obrada posebne kategorije osobnih podataka (rasno ili etničko porijeklo, političko mišljenje, vjerska ili filozofska uvjerenja ili pripadnost sindikatu, kao i obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije osoba, podataka o zdravlju ili podataka o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji) i da je ista dozvoljena samo izuzetno. U drugom slučaju, ograničenja prava nositelja podataka mogu se vršiti samo ako se takvim ograničenjima poštuje suština temeljnih prava i sloboda i ako su ona nužna i srazmjerna u demokratskom društvu za neki od legitimnih ciljeva: državna sigurnost; odbrana; javna sigurnost; itd. Zakoni kojima se propisuju određena ograničenja moraju sadržavati posebne odredbe, po potrebi, a najmanje o sljedećem: svrhama obrade ili kategorijama obrade; kategorijama osobnih podataka; opsegu uvedenih ograničenja; mjerama zaštite za sprječavanje zlouporabe ili nezakonitog pristupa ili prijenosa; određenju voditelja obrade ili kategorija voditelja obrade; roku čuvanja i mjerama zaštite koje se mogu primijeniti uzimajući u obzir prirodu, opseg i svrhe obrade ili kategorije obrade; rizicima za prava i slobode vlasnika podataka i pravu vlasnika podataka da bude obaviješten o ograničenju, osim ako to može biti štetno za svrhu tog ograničenja.

2.2 Problemi u radu Agencije

U ovom Izvješću, kao i u prethodnim, navodimo probleme sa kojima se Agencija suočava u svom radu, a koji se odnose na donošenje novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji, nabavci službenog vozila za inspeksijske nadzore i u svezi sa smještajnim kapacitetima, budući da nijedan nije riješen.

U Izvješćima za 2016, 2017, 2018, 2019, 2020. i 2021. godinu upoznali smo Parlamentarnu skupštinu BiH i javnost o problemima koji dovode u pitanje rad Agencije. U nastavku ćemo podsjetiti o kojim informacijama se radilo te iznijeti i informacije o aktivnostima koje su poduzete po pojedinim pitanjima u izvještajnom razdoblju. Radi se o slijedećem:

1. Agencija je 2013. godine pokrenula proceduru donošenja novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji. Razlozi za izradu novog Pravilnika su usklađivanje sa Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije tijela uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterija za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

Vodeći računa o nadležnostima i opsegu rada Agencije, kao i ograničavajućim finansijskim sredstvima, predloženim Pravilnikom broj izvršitelja u Agenciji ostao je isti, ali je promijenjena struktura uposlenih, i to na način da je smanjen broj uposlenika, a povećan broj državnih službenika. Agencija je, nakon provedenih aktivnosti, 19.05.2016. dostavila Prijedlog pravilnika Vijeću ministara BiH, na suglasnost.

Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH, dana 6.12.2019. obavijestio je Agenciju o zaključku Vijeća ministara BiH, sa 178. sjednice održane 12.11.2019. kojim je dalo suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije, uz prihvaćenu korekciju Ministarstva financija i trezora BiH da se ukine radno mjesto referent - šef pisarnice. Ova i ovakva suglasnost Vijeća ministara BiH je neprovođiva, te onemogućava Agenciju da na zakonit način donese Pravilnik o unutarnjoj organizaciji. Naime, u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o upravi pravilnik o unutarnjoj organizaciji samostalne upravne organizacije donosi rukovoditelj samostalne upravne organizacije, uz suglasnost Vijeća ministara BiH. Također, rukovoditelj je dužan da osigura zakonito i učinkovito obavljanje poslova, donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten. Upravo držeći se ovlaštenja, a vodeći računa i o odgovornosti, predložen je pravilnik kako bi osigurao racionalan i učinkovit rad Agencije. S druge strane, Vijeće ministara BiH, s obzirom na suštinu suglasnosti u postupcima kod donošenja akata od strane više tijela, nije ovlašteno da se u meritumu na ovakav način mijesha u određena rješenja. Zakonito bi bilo da Vijeće ministara BiH nije dalo suglasnost i to obrazložilo, nakon čega bi ravnatelj Agencije mogao predložiti novo rješenje.

Nakon razmatranja Izvješća o zaštiti osobnih podataka u BiH za 2019. godinu, Predstavnički dom PSBiH, dana 15.9.2020. usvojio je zaključak kojim je, između ostalog, naloženo da se da suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije, čime bi bilo omogućeno obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije. Vijeće ministara BiH je 28.10.2020. također donijelo dva zaključka od kojih se jedan odnosi na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije. U istom Zaključku se navodi da je Vijeće ministara dalo suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji na 178. sjednici održanoj 12.11.2019. te s tim u svezi „upućuje Agenciju, ako je potrebna izrada novog teksta ili izmjena postojećeg, provede propisanu proceduru i predmetni pravilnik dostavi na suglasnost Vijeću ministara BiH“.

Agencija je 16.06.2022. uputila Ministarstvu pravde BiH prijedlog opisa poslova radnih mjesta sukladno relevantnim odlukama², radi davanja mišljenja.

Povodom istog zahtjeva, Agencija je Ministarstvu pravde BiH uputila tri urgencije dana 27.06.2022., 12.09.2022. i 12. 10. 2022.

2. Vijeće ministara BiH usvojilo je Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u kojem za Agenciju nisu predviđena vozila za inspekcijski nadzor. Agencija raspolaže sa tri službena vozila, što ne odgovara njenim potrebama. Ovakvo rješenje dovodi u pitanje obavljanje temeljne djelatnosti Agencije. Treba imati u vidu činjenicu da prvo ovlaštenje Agencije, propisano člankom 40. stavak (2) točka a) Zakona je da „putem inspekcije vrši nadzor nad ispunjavanjem obveza propisanih ovim zakonom“. U članku 2. stavak (2) Pravilnika definirano je da su „službena specijalizirana vozila“ i vozila za obavljanje „... i inspekcijskih aktivnosti...“. Samim tim, po automatizmu, u članku 13. Pravilnika, gdje su nabrojane institucije BiH koje obavljaju inspekcijske poslove, trebalo je navesti i Agenciju. Dana 06.07.2021. godine upućena je Informacija o potrebi dopune Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH sa priložima, Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH. S obzirom da se navedena Informacija nije našla na dnevnom redu jedne od sjednica Vijeća ministara BiH, upućena je urgencija 09.12.2021. Vijeće ministara je na sjednici održanoj 26.10.2022. usvojilo informaciju o potrebi dopune Pravilnika o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Zaduženo je Ministarstvo financija i trezora BiH da pripremi Prijedlog pravilnika o dopuni Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, u skladu sa Prijedlogom Agencije.
3. Nadalje, problemi Agencije sa kancelarijskim prostorom nisu riješeni. Vijeće ministara BiH, na 130. sjednici održanoj 18.1.2018. usvojilo je Odluku o raspodjeli uredskog prostora za smještaj institucija BiH u ulici Dubrovačka broj 6. u Sarajevu. Predmetnom Odlukom Agenciji je dodijeljeno 11 kancelarija, na četvrtom spratu objekta „B“, i jedna arhivska prostorija, ukupne površine 308,69 m². Međutim, zbog neodgovarajućeg i nedovoljnog prostora, Agencija radi u otežanim uvjetima.

Podsjećamo, prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji, Agencija se sastoji od četiri osnovne i šest unutarnjih organizacijskih jedinica. Po prirodi posla, rukovođenje podrazumijeva i usmenu komunikaciju sa suradnicima i optimalno bi bilo imati zaseban ured za rukovođeće službenike, a što je sada nemoguće postići. Navodimo kao primjer, sadašnjeg rješenja gdje Šef Odsjeka za inspekcijski nadzor i prigovore radi u jednom uredu sa dva suradnika koji rade najsloženije i najodgovornije poslove iz nadležnosti Agencije. U istoj prostoriji zaprimaju se i prigovori građana što je nedopustivo, jer podnošenje prigovora građana podrazumijeva diskreciju i posebnu prostoriju, kao i telefon za Help Desk. Posebno napominjemo, da navedeni ured nije dio dodijeljenog uredskog oprostora Agenciji, isti se nalazi u prizemlju zgrade te se koristi uz usmenu suglasnost Službe za zajedničke poslove institucija BiH. Dakle, Agencija nema minimalne uvjete za zakonit i profesionalan rad.

Što se tiče smještajnih kapaciteta Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH je 05.02.2020. godine dostavio obavijest Agenciji da je njen Zahtjev za dodatne prostorije za smještaj „skinut“, sa inicijalnog dnevnog reda 4. sjednice zakazane za 6.2.2020. na zahtjev Kolegija

² Odluka o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije tijela uprave BiH

Odluka o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH

Vijeća ministara BiH jer je potrebno da „Agencija u suradnji sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH ispita mogućnosti na navedenoj lokaciji i predlože Vijeću ministara BiH konkretne akte koje bi isto razmotrilo i izjasnilo se.

Agencija je sa Službom za zajedničke poslove institucija BiH, na razini ravnatelja, vodila razgovore kojom prigodom je iskazana spremnost Službe za zajedničke poslove institucija BiH da se za Agenciju predloži dodjela određenog uredskog prostora na istoj adresi. Tom prigodom je zaključeno da će konačno realiziranje dogovorenog biti moguća usvajanjem Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu.

III. RAD AGENCIJE

3.1 Nadležnosti Agencije

Agencija je samostalna upravna organizacija utemeljena da bi osigurala zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini. U tom smislu, članokm 40. Zakona definirane su nadležnosti Agencije:

- nadgledanje provođenja odredbi ovog Zakona i drugih zakona o obradi osobnih podataka;
- postupanje po podnesenim prigovorima nositelja podataka;
- podnošenje Parlamentarnoj skupštini BiH godišnjeg Izvješća o zaštiti osobnih podataka, koji treba da bude dostupan javnosti;
- praćenje uvjeta za zaštitu osobnih podataka davanjem prijedloga za usvajanje ili izmjenu zakona koji se odnose na obradu osobnih podataka, te davanje mišljenja s prijedlozima tih zakona i staranje o ispunjavanju kriterija zaštite podataka koji proističu iz međunarodnih sporazuma obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

3.2 Ovlaštenja Agencije

U cilju uspješnog obavljanja poslova i zadataka, zakonodavac je Agenciji dao sljedeća ovlaštenja:

- putem inspekcije obavlja nadzor nad ispunjavanjem obveza propisanih ovim Zakonom;
- vodi Središnji registar;
- prima primjedbe i prigovore građana koje se odnose na kršenje ovog Zakona;
- donosi provedbene propise, smjernice ili druge pravne akte sukladno Zakonu;
- nalaže blokiranje, brisanje ili uništenje podataka, privremenu ili trajnu zabranu obrade,
- upozorava ili opominje kontrolora;
- izriče kazne u prekršajnom postupku, odnosno podnosi zahtjev za pokretanje postupka sukladno ovom Zakonu;
- daje savjete i mišljenja u svezi sa zaštitom osobnih podataka;
- surađuje sa sličnim tijelima u drugim državama;
- obavlja i druge dužnosti propisane Zakonom;
- obavlja nadzor nad iznošenjem osobnih podataka iz Bosne i Hercegovine.

Ova ovlaštenja stvaraju realnu pretpostavku da se Agencija primjereno bavi zaštitom osobnih podataka. Agencija u ocjeni zakonitosti obrade osobnih podataka u svakom konkretnom slučaju mora u potpunosti da odgovori na četiri pitanja, i to:

1. *Da li je došlo do miješanja u ovo pravo?*
2. *Da li je miješanje u skladu sa Zakonom?*
3. *Obavlja li se obrada u svrhu ostvarenja jednog od legitimnih ciljeva?*
4. *Da li je miješanje neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu?*

3.3 Neovisnost i kapaciteti Agencije

Neovisnost Agencije jedan je od ključnih uvjeta za realiziranje međunarodno poduzetih obveza i za učinkovit i pravilan rad Agencije. Potpuna neovisnost Agenciji daje joj legitimitet da se bavi povjerenim poslovima. Značaj neovisnosti Agencije, kao jednog od ključnih instituta zaštite osobnih podataka, nameće potrebu da se u svakom Izvješću o zaštiti osobnih podataka dâ osvrt i na ovaj segment.

Prije svega, nadzorno tijelo mora imati neovisnu organizaciju. Članak 35. Zakona, stavci (1) i (2) propisuju „Agencija je samostalna upravna organizacija utemeljena da bi se osigurala zaštita osobnih podataka, na čijem je čelu ravnatelj“ i „Agencija djeluje potpuno neovisno u izvršavanju dužnosti koje su joj povjerene“. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije imenuje Parlamentarna skupština BiH, koja ih može suspendirati i razriješiti prije isteka mandata u taksativno nabrojanim okolnostima u članku 45. Zakona. Ovim rješenjem ojačan je legitimitet Agencije iza koga stoji Parlamentarna skupština BiH. Agencija ne podnosi Izvješće o radu Parlamentarnoj skupštini BiH, već Izvješće o zaštiti osobnih podataka, čime se želi spriječiti utjecaj na Agenciju. To ni u kom slučaju ne isključuje odgovornost i profesionalnost u radu Agencije, već ih ojačava. Neovisnost za sobom povlači zabranu obavljanja bilo kojih profitabilnih djelatnosti i drugih djelatnosti koje bi mogle ugroziti uvjerenje u njenu neovisnost. Naglašavamo pojam „uvjerenje“ koji spada u subjektivni sud pojedinca o neovisnosti Agencije i koji je samim tim posebno zahtjevan. Neovisnost i odgovornost su u izravnoj proporciji i funkcioniraju po sustavu spojenih posuda – što je veća neovisnost, to je i veća odgovornost.

Financijska neovisnost Agencije, kao posebnog proračunskog korisnika, osigurana je člankom 36. Zakona, koji regulira da se sredstva potrebna za financiranje rada Agencije osiguravaju iz Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH. Međutim, sam postupak usvajanja Zakona o proračunu otvara mogućnosti utjecaja na Agenciju, te bi, u tom dijelu, bilo potrebno osigurati veći utjecaj Parlamentarne skupštine BiH.

Agencija nije klasično tijelo uprave, jer je njen glavni zadatak da nadzire provođenje zakona kojima je regulirana obrada i zaštita osobnih podataka, što podrazumijeva ocjenu zakonitosti obrade osobnih podataka. Ovo su samo neki od temelja i parametara po kojima se Agencija bitno razlikuje od drugih upravnih organizacija i ona svakako treba biti pozicionirana u neovisno tijelo u punom kapacitetu u svim zakonima koji reguliraju to pitanje.

Agencija je ovlaštena da izdaje autoritativne naloge. Kada Agencija uoči nezakonitu obradu osobnih podataka, nalaže mjere koje je kontrolor dužan da poduzme u određenom roku i da o tome informiše Agenciju. Isti članak propisuje da Agencija može da zahtijeva od kontrolora ili obrađivača da joj dostavi informaciju ili dozvoli uvid u bilo koji dokument i evidenciju u kojima mogu da budu osobni podaci. Agencija ima pravo da uđe u prostorije u kojima se vrši obrada osobnih podataka, državne i službene tajne ne predstavljaju prepreku za Agenciju, dok su javna tijela obvezna da Agenciji, na njen zahtjev, pruže pomoć u vršenju njene nadležnosti. Naravno, ovo je na odgovarajući način propraćeno prekršajnim odredbama. Rješenja Agencije su konačna i mogu biti predmet ocjene samo u upravnom sporu pred Sudom BiH.

Agencija mora imati kapacitete za izvršavanje povjerenih nadležnosti i ovlaštenja. Trenutno Agencija nema potrebne kapacitete (broj uposlenih, proračun, smještaj, vozila i sl.), da bi zakonito i učinkovito obavljala poslove koji su joj povjereni. Aktivnosti poput inspekcijskih nadzora, postupaka po prigovorima, mišljenja, izdavanja prekršajnih naloga, sudjelovanje u postupcima pred sudovima, održavanje Središnjeg registra i drugo, vrlo su zahtjevne i podrazumijevaju dovoljne kapacitete. Na poslovima primjene Zakona raspoređeno **svega 11 državnih službenika**. Najveću štetu trpe stranke odnosno podnositelji prigovora koji se, za sada u manjem broju, obraćaju Upravnoj inspekciji Ministarstva pravde BiH, zbog prekoračenja rokova za rješavanje. Sukladno Zakonu o upravnom postupku, nakon proteka 60 dana od dana pokretanja upravnog postupka, Agencija obavještava podnositelje o razlozima nerješavanja njihovih predmeta te o pravu da podnesu tužbu Sudu BiH.

Ukoliko se nedostatku stručnih kadrova doda i podatak da su u izvještajnom razdoblju po temelju bolovanja uposleni opravdano odsustvovali 439 dana, dobija se realna slika sa kojim ljudskim resursima Agencija raspolaže.

Jedna od zakonskih obveza Agencije je da prati stanje u oblasti zaštite osobnih podataka i da s tim u svezi daje prijedloge, inicijative i mišljenja. U proteklom razdoblju Agencija je to i radila. Međutim, postoji problem jer predlagatelji propisa kojima se regulira zaštita osobnih podataka, u pravilu, ne dostavljaju prijedloge Agenciji na mišljenje, pošto to nije sustavno riješeno.

U okviru komunikacije sa javnošću, širenje znanja o zaštiti osobnih podataka jedan je od temeljnih instrumenata koji omogućavaju djelotvornost rada svakog nadzornog tijela koje se bavi zaštitom osobnih podataka. Agencija je u izvještajnom razdoblju aktivno, sukladno svojim kapacitetima, izvješćivala javnost o svojim aktivnostima.

Aktivnosti promocije zaštite osobnih podataka putem održavanja obuka, su izostali. Održan je samo jedan seminar, što je detaljno opisno u točki 3.15 Sudjelovanje na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima. Jedini razlog za to je nedostatak ljudskih resursa.

3.4 Inspekcijski nadzori

U izvještajnom razdoblju izvršeno je ukupno 75 neposrednih inspekcijskih nadzora, od toga 60 redovitih i 15 izvanrednih nadzora.

3.4.1. Redoviti inspekcijski nadzori

Redoviti inspekcijski nadzori izvršeni su na temelju Godišnjeg plana rada inspekcijskih nadzora broj: 03-1-37-2-1-1/22 od 25.1.2022., sukladno kojem su doneseni mjesečni planovi rada za ožujak, travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz i rujanj 2022. godine.

Godišnji plan inspekcijskih nadzora donosi se sa ciljem usmjeravanja ove aktivnosti prema točno određenim sektorima. U ovoj godini planirani su redoviti inspekcijski nadzori kod javnih tijela koja nisu ispunila obveze propisane Zakonom, agencijama za zaštitu osoba i imovine, javnim tijelima i ustanovama koji obrađuju osobne podatke osiguranika-pacijenata, policijskim tijelima kojima je omogućen pristup javnim registrima i evidencijama osobnih podataka koje vode javna tijela, javnim i privatnim obrazovnim ustanovama u Bosni i Hercegovini, poslovnim subjektima koji vode evidencije kupaca/korisnika usluga.

Mjesečnim planom rada inspekcije za mjesec ožujak su planirani inspekcijski nadzori u entitetskim i županijskim tijelima i javnim poduzećima, obrazovnim ustanovama, gradovima i općinama u cilju kontrole ispunjavanja obveza propisanih Zakonom. Mjesečnim planovima za travanj, svibanj, lipanj, srpanj, kolovoz i rujan predviđeni su inspekcijski nadzori kod organizacijskih jedinica policijskih tijela na entitetskim i županijskim razinama vlasti, u cilju revizije zakonitosti obrade osobnih podataka u evidencijama koje vodi Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH.

Za preostalih pet mjeseci izvještajnog razdoblja, redoviti inspekcijski nadzori nisu planirani obzirom da je povećan broj postupaka po prigovorima i drugih poslova iz nadležnosti Agencije te su inspektori rješavali iste. Osim navedenog razloga, jedno razdoblje nije bilo ispravno vozilo koje koriste inspektori prigodom vršenja inspekcijskih nadzora.

Sukladno mjesečnim planovima inspekcijskih nadzora, izvršeno je 60 (šezdeset) redovitih inspekcijskih nadzora kod sljedećih kontrolora:

Visokoškolske ustanove:

1. Univerzitet u Tuzli
2. Europski univerzitet Kallos u Tuzli
3. Univerzitet u Travniku
4. Visoka škola „CEPS-Centar za poslovne studije“ Kiseljak

Gradovi i općine:

1. Grad Visoko
2. Grad Gradiška
3. Grad Istočno Sarajevo
4. Opština Gacko

Ministarstva:

1. Ministarstvo za pitanje branitelja Hercegovačko – neretvanske županije.
2. Ministarstvo za privredu Zeničko - dobojskog kantona.
3. Ministarstvo unutarnjih poslova Kantona Sarajevo
- Policijske stanice Trnovo i Hadžići.
4. Ministarstvo unutarnjih poslova Hercegovačko neretvanske županije
- Policijske stanice Jablanica, Prozor – Rama, Čapljina, Stolac i Čitluk.
5. Ministarstvo unutarnjih poslova Zeničko - dobojskog kantona
- Policijske stanice Breza, Vareš i Maglaj
6. Ministarstvo unutarnjih poslova Tuzlanskog kantona
- Policijske stanice Banovići, Živinice i Kalesija
7. Ministarstvo unutarnjih poslova Srednjo- bosanske županije

- Policijske stanice Jajce, Bugojno i Novi Travnik
- 8. Ministarstvo unutarnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona Goražde
 - Policijska stanica Ustikolina
- 9. Ministarstvo unutarnjih poslova Zapadno - hercegovačke županije
 - Policijske stanice Grude, Široki Brijeg i Ljubuški.
- 10. Ministarstvo unutarnjih poslova Kantona 10
 - Policijske stanice Kupres, Tomislavgrad, Glamoč i Livno.
- 11. Ministarstvo unutarnjih poslova Posavske županije
 - Policijske stanica Domaljevac-Šamac i Odžak.
- 12. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske
 - Policijske stanice: Trnovo, Foča, Mrkonjić Grad, Doboj 2, Vlasenica, Osmaci, Milići , Bratunac, Srebrenica, Han Pijesak, Omarska, Oštra Luka, Bijeljina 2, Janja, Stanari, Teslić, Kotor Varoš, Čelinac, Bileća, Trebinje, Ugljevik, Lopare, Čajniče i Novo Goražde.

Inspeksijskim nadzorima je utvrđeno da visokoškolske ustanove, gradovi i općina te Ministarstvo za pitanje boraca Hercegovačko – neretvanske županije i Ministarstvo za privredu Zeničko - dobojskog kantona nisu izvršili obveze propisane Zakonom. Dakle, nisu prijavili zbirke osobnih podataka u Središnji registar Agencije, nisu donijeli propis s ciljem provođenja Zakona i Plan sigurnosti za zaštitu osobnih podataka, niti uspostavili posebne evidencije o osobnim podacima koji su dati trećoj strani i svrsi zbog koje su dati, te evidenciju o odbijenim zahtjevima nositelja osobnih podataka za pristup svojim podacima. Sukladno utvrđenom, donesena su odgovarajuća rješenja.

Inspeksijskim nadzorima u ministarstvima unutarnjih poslova kontrolirana je zakonitost pristupa policijskih službenika evidencijama koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta evidenciju i razmjenu podataka BiH. Kod pojedinih pristupa utvrđeni su nedostaci koji se odnose na ne navođenje razloga za pristup evidenciji, neregumentovan i pravno neutemeljen pristup. Osim ovih nedostataka utvrđeni su i nedostaci na strani policijskih tijela koja nisu, na adekvatan način, policijske službenike upoznali sa mjerama sigurnosti zaštite osobnih podataka ili bar nisu osigurali dokaz o tome, te da nisu uspostavili revizije pristupa osobnim podacima da se može utvrditi koji policijski službenik je imao pristup evidenciji i iz kojih razloga. U skladu sa utvrđenim donesena su odgovarajuća rješenja.

3.4.2. Revizijski inspeksijski nadzori

Nisu vršeni revizijski inspeksijski nadzori.

3.4.3. Izvanredni inspeksijski nadzori

Izvanredni inspeksijski nadzori izvršeni su u postupku po prigovoru nositelja osobnih podataka i po službenoj dužnosti, kada su okolnosti konkretnog slučaja upućivale na potrebu vršenja izravnog inspeksijskog nadzora.

Kontrolori kod kojih je izvršen izvanredni inspekcijski nadzor u postupku po prigovoru su:

1. Arhiv servis d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se arhivira dokumentacija članova Notarske komore FBiH.
2. Fond zdravstvenog osiguranja RS, Poslovnica Istočna Ilidža – radi utvrđivanja zakonitosti zahtijevanja ljekarskih nalaza i nalaza ljekarske komisije u svrhu refundiranja bolovanja.
3. Fond zdravstvenog osiguranja RS, Filijala Istočno Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima uposlenici navedenog kontrolora pristupaju osobnim podacima osiguranih sadržanim u Integriranom zdravstvenom informacijskom sustavu.
4. JZU Dom zdravlja „Pale“ – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima uposlenici navedenog kontrolora pristupaju osobnim podacima pacijenata sadržanim u Integriranom zdravstvenom informacijskom sustavu.
5. Telemach BH d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se prikuplja dokumentacija korisnika usluga prigodom raskida pretplatničkog ugovora.
6. Čevabdžinica „Venera“ Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uporabom video nadzora.
7. Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje, Kantonalna administrativna služba za Kanton Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uporabom video nadzora nad službenim prostorijama.
8. JU Osnovna škola „Nikola Tesla“, Pilica – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uporabom video nadzora nad školskim objektom.
9. MKD „Digital Finance International“ d.o.o. Banja Luka, Ured za mikrokredite Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se obrađuju osobni podaci klijenata.
10. NLB Banka d.d. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uposlenika.
11. Javno poduzeće Info centar Sokolac – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uporabom kamera videonadzora u prostorijama poduzeća.
12. ITX d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti u svezi uporabe audio nadzora u službenim prostorijama.

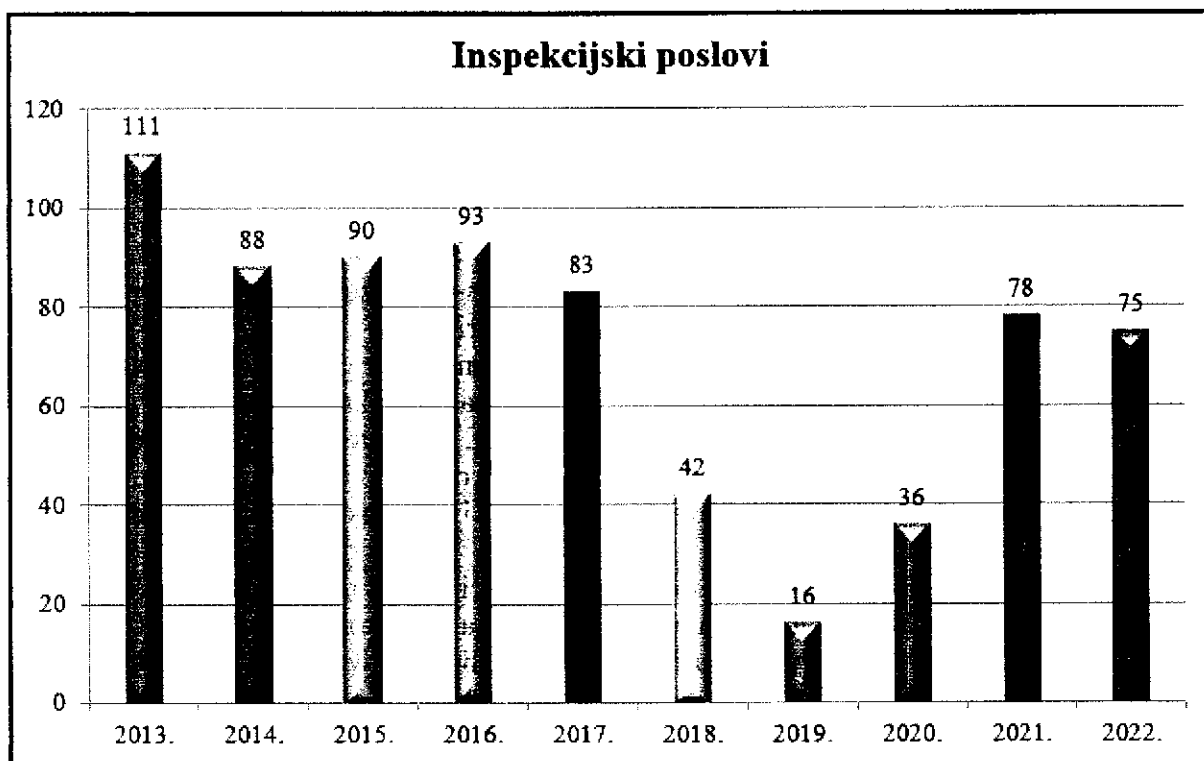
Kontrolori kod kojih je izvršen izvanredni inspekcijski nadzor u postupku po službenoj dužnosti su:

1. JU OŠ „Alija Nametak“ – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka putem videonadzora nad školskim objektom.
2. Mondi-Consulting d.o.o. Sarajevo – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se vrši obrada osobnih podataka uporabom videonadzora nad poslovnim prostorijama.
3. „LAVINA“ d.o.o. Jahorina-Pale – radi utvrđivanja činjenica i okolnosti pod kojima se zadržavaju osobni dokumenti gostiju hotela.

3.4.4. Usporedni podaci inspekcijskih poslova 2013 – 2022

INSPEKCIJSKI POSLOVI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno	111	88	90	93	83	42	16	36	78	75

Redoviti	53	43	53	56	53	14	0	25	62	60
Revizijski	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0
Izvanredni	57	43	36	36	30	28	16	11	16	15
Žalbe	8	2	1	4	0	0	0	0	0	0

3.5 Prigovori

Pravo na prigovor propisano je u članku 30. Zakona. Svaki nositelj osobnih podataka, fizička osoba na kojeg se podaci odnose, ima pravo podnijeti prigovor Agenciji kada sazna ili posumnja da je kontrolor ili obrađivač podataka povrijedio njegovo pravo ili da postoji izravna opasnost za povredu prava.

3.5.1. Rješavanje po prigovorima

Zaprimljeno je 206 prigovora. Okončana su 104 postupaka po prigovoru, od toga je u potpunosti i djelomično usvojen 41 prigovor. Odbijeno je 25 prigovora kao neutemeljenih. 20 prigovora je okončano zaključcima zbog obustave postupka ili postojanja razloga za odbacivanje. Za osam prigovora su donesena rješenja da se smatra da prigovor nije ni podnesen.

Dva prigovora su riješena u okviru postupka po službenoj dužnosti, jedan prigovor je riješen u okviru postupka pokrenutog 2021. godine, jedan je prosljeđen nadležnom tijelu na postupanje, dok

je za šest prigovora podnositeljima prigovora dostavljena odgovarajuća obavijest ili odgovor u svezi prigovora.

U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u tri postupaka po prigovoru je izvršen izvanredni inspekcijski nadzor.

Ostala su neriješena 102 prigovora.

3.5.2. Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora

Protiv kontrolora iz javnog sektora podnesena su 64 prigovora, od kojih je riješeno 37 prigovora. Usvojeno je 11 prigovora.

Kontrolori protiv kojih su prigovori usvojeni kao utemeljeni:

1. Općina Novo Sarajevo, zbog obrade osobnih podataka u natječajnoj proceduri po Javnom oglasu za imenovanje šest članova Općinske izborne komisije.
2. KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja ovjerene preslike osobne iskaznice kandidata koji su se prijavili na javni natječaj za izbor članova Uprave.
3. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka, uvjerenja o nekažnjavanju za prekršaj i/ili za počinjeno kazneno djelo, od kandidata u natječajnoj proceduri. (2 prigovora)
4. Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka, uvjerenja o nekažnjavanju za prekršaj i/ili za počinjeno kazneno djelo, od kandidata u natječajnoj proceduri.
5. Turistička zajednica Kantona Sarajevo, zbog objave potpisa ovlaštenih osoba za potpisivanje na službenoj web stranici.
6. Općina Novo Sarajevo, zbog zadržavanja dokumentacije prikupljene po javnom pozivu za imenovanje članova Zdravstvenog savjeta.
7. JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, zbog dostavljanja nekuvertiranog računa za pružene komunalne usluge.
8. Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu, zbog objavljivanja Izvješća komisije za izbor u zvanje docenta za oblast dirigovanje na službenoj web stranici.
9. Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, zbog objavljivanja negativnog Izvješća Povjerenstva za izbor akademskog osoblja u zvanje docenta na službenoj web stranici.
10. Fond za penzijsko invalidsko osiguranje RS zbog nedostavljanja informacije, koja se odnosi na isplate mirovina, nositelju osobnih podataka.

3.5.3. Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora

Protiv kontrolora iz privatnog sektora podneseno je 57 prigovora, od kojih su riješena 24. Usvojeno je devet prigovora.

Kontrolori- prava osoba protiv kojih su prigovori usvojeni kao utemeljeni:

1. Komunalno d.o.o. Bosanski Petrovac zbog zahtijevanja uvjerenja o nekažnjavanju i uvjerenja da se ne vodi kazneni postupak od kandidata, koji se prijavljuju na Javni oglas za prijam u radni odnos.
2. Rudnik mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići, zbog davanja snimka videonadzora.

3. Telemach-a BH zbog nedostavljanja informacije o trajanju obrade osobnih podataka u arhivi, nositelju osobnih podataka.
4. „LAVINA“ d.o.o. Jahorina – Pale, zbog zadržavanja identifikacijskih dokumenata na recepciji hotela.
5. Binas d.d. Bugojno, zbog dostavljanja platne liste drugim neovlaštenim osobama.
6. UniCredit Bank a.d. Banja Luka, zbog zahtijevanja podataka o uposlenju i visini primanja klijenata u svrhu ažuriranja podataka.
7. ASA BANK d.d. Sarajevo zbog obrade osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga.
8. Sparkasse d.d. BiH, zbog zahtijevanja preslike osobne iskaznice prigodom preuzimanja novca uplaćenog putem aplikacije Western Union.
9. Partija demokratskog progresa, zbog obrade osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga.

3.5.4. Prigovori iz 2020. i 2021 godine koji su okončani u izvještajnom razdoblju

Riješeno je 89 prigovora iz 2021. godine, od kojih je u potpunosti usvojen 51 prigovor, dok je djelomično usvojeno 10 prigovora. 20 prigovora je odbijeno kao neutemeljenih. Četiri prigovora su okončana zaključkom zbog obustave postupka ili postojanja razloga za odbacivanje. Za četiri prigovora su donesena rješenja da se prigovor smatra kao da nije ni podnesen.

Riješen je jedan prigovor iz 2020. godine.

Kontrolori iz javnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao utemeljeni i djelomično utemeljeni:

1. Željeznice RS a.d. Doboj, zbog obrade podataka o zdravstvenom stanju uposlenog.
2. Sindikat BH Telecoma, zbog objave dokumenta, koji sadrži podatke o članstvu u sindikatu, te sadržaja punomoći za zastupanje protiv Sindikata, na službenoj web stranici.
3. „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo, Centar pošta Bihać, zbog objave Odluke Komisije za žalbe u disciplinskom postupku na oglasnoj ploči Centra pošta Bihać.
4. Ministarstvo unutarnjih poslova RS, PU Banja Luka, zbog obrade podataka o kaznenim presudama u evidenciji nakon proteka zakonskog roka.
5. Javno preduzeće BH Pošta d.o.o. Sarajevo – Centar pošta Bihać – Pošta Bužim, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
6. Grad Banja Luka i Zavod za izgradnju Banja Luka, zbog automatskog upisivanja JMB-a na uplatnom nalogu za komunalnu naknadu i dostavljanja istog na adresu bez kuverte.
7. Općinski sud u Bugojnu i Javno poduzeće BH Pošta, zbog zaprimanja i dostavljanja putem pošte, sudskih pismena koja nisu adekvatno kuvertirana.
8. Gradsko vijeće Grada Cazin zbog zahtijevanja uvjerenja o nekažnjavanju u natječajnoj proceduri za imenovanje člana Općinskog izbornog povjerenstva.
9. Policija Brčko distrikta BiH zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
10. Uprava za neizravno oporezivanje BiH, zbog obrade osobnih podataka iz odvjjetničkog spisa, prigodom kontrole poreskog obveznika odvjjetnika.
11. Općinski sud u Sarajevu, zbog udruživanja osobnih podataka više osoba u Uvjerenju o podacima iz Zemljišne knjige.
12. Općina Centar Sarajevo, zbog dostavljanja Ugovora o kupoprodaji nekretnine vijećnicima Općine Centar Sarajevo, uz materijale za tematsku sjednicu. (dva predmeta)
13. JU Centar za socijalni rad Bihać, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
14. Osnovna škola „21. mart“ Matuzići, zbog dijeljenja privatne e-mail adrese, u elektroničkoj poruci grupi uposlenika škole.

15. Javno komunalno preduzeće „Komrad“ d.o.o. Bihać, zbog obrade osobnih podataka putem kamera videonadzora i neovlaštenog pribavljanja osobnih podataka.
16. Grad Zenica zbog obrade osobnih podataka u natječajnoj proceduri za izbor članova upravnih odbora javnih ustanova.
17. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo zbog dostavljanja rješenja o kućnoj izolaciji i stavljanju pod zdravstveni nadzor.
18. Ministarstvo financija Unsko-sanskog kantona, zbog obrade osobnih podataka malodobnog djeteta.

Kontrolori iz privatnog sektora protiv kojih su prigovori usvojeni kao utemeljeni i djelomično utemeljeni:

Kontrolori – pravne osobe:

1. Zajednica etažnih vlasnika u Tuzli, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora u ulazu i ispred ulaza zgrade.
2. Tafkid d.o.o. Helen Doron English master franšizer za Bosnu i Hercegovinu, zbog nedostavljanja obavijesti o prijemu prijave (biografije i motivacionog pisma) na oglas za posao.
3. „ALBA Zenica“ d.o.o. Zenica, zbog obrade JMB-a korisnika komunalne usluga i prikupljanja dokaza o vlasništvu nekretnine.
4. Profesional Line d.o.o. Brčko, zbog obrade JMB-a sudionika prezentacije na „primopredajnom listu“, prigodom prezentiranja proizvoda. (dva predmeta)
5. Profesional Line d.o.o. Brčko, zbog obrade osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga.
6. Očna klinika Medico Laser u Banja Luci, zbog obrade osobnih podataka pute videonadzora.
7. Gradski odbor Saveza neovisnih socijaldemokrata Banja Luka, zbog obrade osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga. (tri predmeta)
8. Društvo Pharmamed d.o.o. Travnik, zbog dostavljanja podataka o promijenjenoj radnoj sposobnosti.
9. Gallery d.o.o. Sarajevo, zbog obrade osobnih podataka čiji su izvor i način prikupljanja nepoznati.
10. Sparkasse Bank d.d. BiH, zbog obrade osobnih podataka u svrhu izravnog marketinga.
11. Hotel Cezar u Banja Luci, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.

Kontrolori - fizičke osobe:

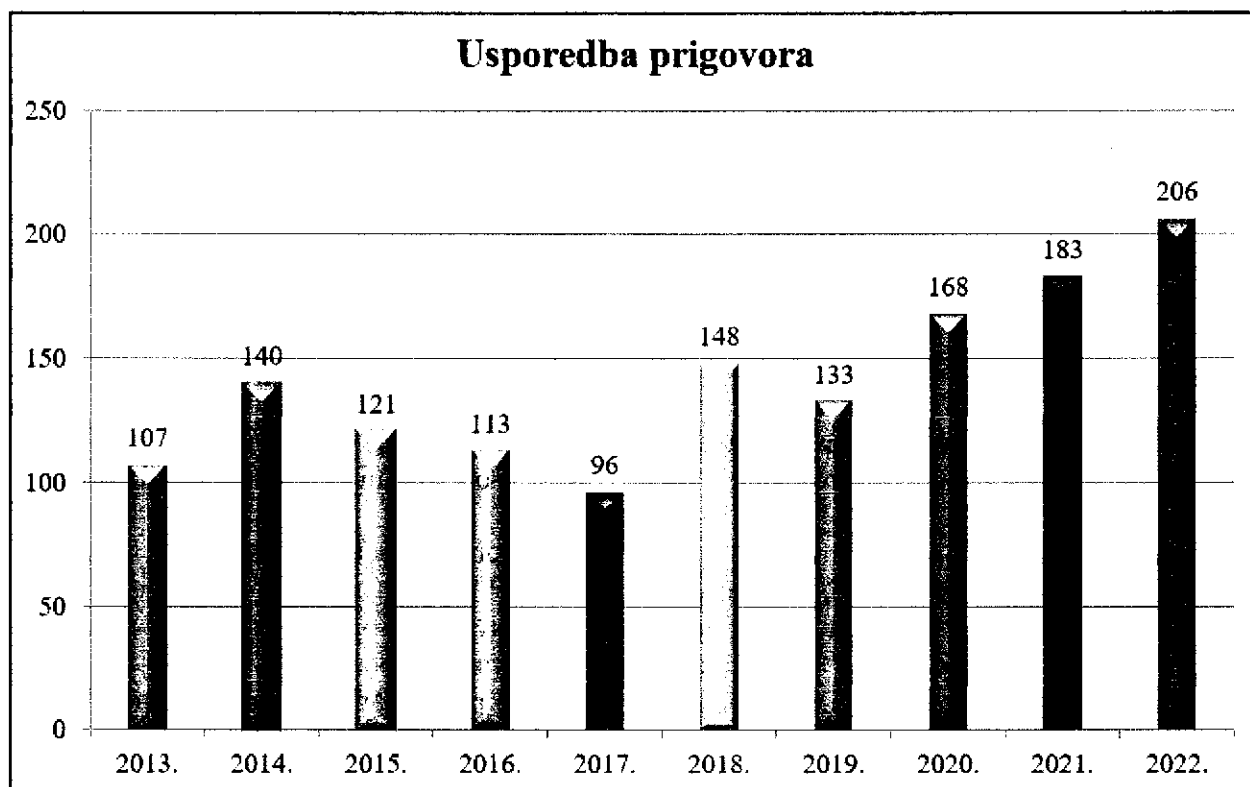
1. Fizička osoba iz Zenice, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
2. Fizička osoba iz Hadžića zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora snimanjem privatnih i javnih površina.
3. Fizička osoba iz Nemile zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora, na balkonu i vanjskim dijelovima stana.
4. Fizička osoba iz Breze zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na stambenoj zgradi.
5. Fizička osoba iz Trebinja zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na zgradi.
6. Fizička osoba iz Tuzle zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
7. Fizička osoba iz Čitluka zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.

8. Fizička osoba iz Bihaća zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu
9. Fizička osoba iz Živinica zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
10. Fizička osoba iz Doboja zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
11. Fizička osoba iz Živinica zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
12. Fizička osoba iz Bijeljine zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu
13. Protiv vjerskog službenika iz Starog Šipova zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora u dvorištu vjerskog objekta.
14. Zajednica etažnih vlasnika iz Banja Luke zbog obrade osobnih podataka putem video nadzora instalirane na ulazu u zgradu.
15. Fizička osoba iz Bijeljine zbog obrade osobnih podataka putem kamera videonadzora postavljenih na privatnom stambenom objektu.
16. Fizička osoba iz Sarajeva zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
17. Fizička osoba iz Konjica zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
18. Fizička osoba iz Ilijaša zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
19. Fizička osoba iz Viteza zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
20. Fizička osoba iz Ilijaša zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom pomoćnom objektu.
21. Fizička osoba iz Visokog zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
22. Fizička osoba iz Vogošće zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
23. Fizička osoba iz Brčko distrikta BiH, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na stambenom objektu i dvorištu te putem prisluškivača.
24. Fizička osoba iz Kalesije zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
25. Fizička osoba iz Sarajeva zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
26. Fizička osoba iz Foče zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
27. Fizička osoba iz Bugojna zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom stambenom objektu.
28. Fizička osoba iz Vogošće zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora na privatnom objektu.

U ponovnom postupku riješen je jedan prigovor iz 2020 godine, zbog obrade JMB-a i privatnih računa u bankama u Prijedlogu za izvršenje podnesenom Okružnom privrednom sudu u postupku naplate troškova parničnog postupka.

3.5.5. Usporedni podaci prigovora 2013 – 2022

PRIGOVORI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno prigovora	107	140	121	113	96	148	133	168	183	206
Rješenja	75	87	90	70	67	76	74	74	56	77
Obavijesti i odgovori	1	0	0	0	0	0	1	12	6	6
Ustupljeni predmeti	0	0	0	3	1	2	1	1	4	1
Zaključci	16	19	18	28	11	2	18	21	26	20
Neriješeni predmeti	12	34	17	12	17	68	39	60	91	102
Predmeti iz prethodne godine	12	13	34	14	12	15	61	49	60	90

3.6 Službena dužnost

Postupak po službenoj dužnosti Agencija pokreće na temelju saznanja o nezakonitoj obradi ili sumnji u nezakonitu obradu osobnih podataka. Saznanje se može steći prijavom različitih subjekata, uključujući i anonimnu prijavu, opažanjem na elektronskim i pisanim medijima, internetu, iz drugih predmeta u radu Agencije i slično.

3.6.1. Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti

U izvještajnom razdoblju ukupno je pokrenuto 95 postupka po službenoj dužnosti. U cilju pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, u 12 postupaka po službenoj dužnosti izvršen je izvanredni inspeksijski nadzor.

Ostalo je neriješenih 56 predmeta.

3.6.2. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora

Prema kontrolorima iz javnog sektora pokrenuto je 56 postupka. Donesena su 22 rješenja. Tri predmeta su riješena na drugi način: upućena je jedna urgencija za izvršenje rješenja iz prethodnog razdoblja te su izdane su dvije upute na ranije donesena rješenja kojim je odlučeno o konkretnoj obradi osobnih podataka.

31 predmet je ostao neriješen.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Javna ustanova „Naše dijete“, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora. (dva rješenja)
2. Općina Istočno Novo Sarajevo zbog objave Izvoda iz privremenog središnjeg biračkog popisa na službenoj web stranici.
3. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo zbog objave osobnih podataka kandidata za prijem u radni odnos.
4. Grad Čapljina - Tržna inspekcija zbog otkrivanja osobnih podataka podnosioca zahtjeva za inspeksijsku kontrolu.
5. Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS zbog upisivanja JMB-a i adrese uposlenih u platnim listama a što se odnosi na pravne i fizičke osobe/obrtnike, javna tijela u Republici Srpskoj.
6. Ministarstvu unutarnjih poslova RS zbog obrade osobnih podataka osoba iz sigurnosnih agencija i Oružanih snaga BiH putem obrasca D-19.
7. JU Centar za socijalni rad Travnik, zbog prikupljanja uvjerenja o nekažnjavanju i uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka od kandidata za prijem u radni odnos.
8. Agencija za vodno područje rijeke Save, Sarajevo, zbog prikupljanja preslike osobne iskaznice i vozačke dozvole od kandidata za prijem u radni odnos.
9. Turistička zajednica Kantona Sarajevo, zbog zahtijevanja uvjerenja o neosuđivanosti/osuđivanosti ili uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka i uvjerenja iz prekršajne evidencije od kandidata za izbor i imenovanje članova Turističke zajednice.
10. Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, zbog prikupljanja potvrda da se protiv odgovorne osobe ne vodi kazneni postupak i da nije pravomoćno osuđen za prekršaj i/ili počinjeno kazneno djelo, u natječajnoj proceduri.

11. Općina Novi Grad Sarajevo zbog prikupljanja preslika identifikacijskih dokumenata građana prigodom njihovog odlučivanja o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice.
12. Grad Bihać zbog objave „Prijedloga liste za dodjelu stipendija studentima deficitarnih i ostalih zvanja druge i više godine studija“ na službenoj web i Facebook stranici.
13. Općinska izborna komisija Modriča zbog objavljivanja Izvoda iz privremenog središnjeg biračkog popisa za redovite glasače, na službenoj web stranici.
14. Općinska izborna komisija Bratunac zbog obrade JMB-a članova i zamjenika članova biračkih odbora u aktu o imenovanju članova biračkih odbora i objave istog na službenoj web stranici.
15. Ministarstvo vanjskih poslova BiH, zbog objavljivanja spiska građana prijavljenih za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine na službenoj web stranici Ambasade BiH u Švedskoj.
16. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH zbog propisivanja: JMB-a vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila, jedinstvenog informacijskog sustava za stiker naljepnice i evidencije o vozilima u Pravilniku o registraciji vozila.
17. Općina Busovača zbog objave JMB-a, adrese stanovanja i privatnog kontakt broja telefona vijećnika, na službenoj web stranici.
18. Agencija za policijsku podršku BiH zbog fotografiranja uposlenika prigodom evidentiranja njihove nazočnosti na radnom mjestu.
19. Poljoprivredno-prehrambeni fakultet u Sarajevu zbog objavljivanja popisa studenata koji treba da obave sistematske preglede u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata.
20. Željeznica RS, zbog neadekvatnog uručenja platnih listi uposlenim.
21. Elektrotehnička škola za energetiku Sarajevo zbog omogućavanja uvida u akte Komisije za ocjenjivanje, napredovanje i stjecanje stručnih zvanja odgajatelja, profesora/nastavnika i stručnih suradnika, neovlaštenim osobama.

3.6.3. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora

Prema kontrolorima iz privatnog sektora pokrenuto je 38 postupaka po službenoj dužnosti. Okončano 16 postupaka donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Ostalo je neriješenih 15 predmeta.

3.6.3.1. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - pravnim osobama

Prema kontrolorima pravnim osobama pokrenut je 21 postupak. Okončano je sedam postupaka donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Donesena su ukupno tri rješenja, po jedno kojim je utvrđeno da je prijava u cjelosti utemeljena, da je prijava djelomično utemeljena i da je prijava neutemeljena. U četiri predmeta su doneseni zaključci kojima su prijave odbačene zbog nenadležnosti Agencije za postupanje.

U dva predmeta je dostavljen odgovor podnositelju prijave da se obrati kontroloru za informaciju o obradi osobnih podataka, te nakon toga Agenciji podnese prigovor s tim u svezi, odnosno da se obrati nadležnim istražnim tijelima. Dva predmeta su dostavljena tužiteljstvima na nadležno postupanje.

Ostalo je neriješenih Deset predmeta.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

Sarajevo / Capajevo, Dubrovačka broj 6 / Дубровачка број 6
tel/men +387 33 726-250, fax/факс +387 33 726-251

1. Makbel Trade d.o.o. Sarajevo radi prikupljanja preslike saobraćajne dozvole u svrhu osiguranja kupljenih guma.
2. Telemach-a BH d.o.o. Sarajevo radi zadržavanja izvoda iz matične knjige umrlih u slučaju smrti korisnika usluge.

3.6.4. Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - fizičkim osobama

Prema fizičkim osobama kao kontrolorima pokrenuto je 17 postupaka, od kojih je devet okončano donošenjem odgovarajućeg upravnog akta.

Doneseno je ukupno šest rješenja, četiri rješenja kojim je utvrđeno da je prijava u cjelosti utemeljena i dva rješenja kojim je utvrđeno da prijava nije utemeljena. Donesena su tri zaključka, zbog nenadležnosti Agencije za postupanje, zbog neurednosti prijave, te zato što je kontrolor otklonio nedostatke u tijeku postupka.

Pet predmeta je ostalo neriješenih.

Kontrolori kojima su naložene upravne mjere:

1. Fizička osoba iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora iznad ulaznih vrata stana na prvom katu zgrade.
2. Fizička osoba iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora u zajedničkom dijelu zgrade.
3. Fizička osoba iz Zenice, zbog postavljenja kamere videonadzora na vanjskom dijelu kuće.
4. Fizička osoba iz Sarajeva, zbog postavljenja kamere videonadzora iznad ulaznih vrata stana.

U jednom predmetu je dostavljena obavijest podnosiocu prijave da se radi o obradi osobnih podataka u novinarske svrhe na što se ne odnosi Zakon, a u drugom predmetu podnositelj prijave je obaviješten da je Agencija u ranijem razdoblju provela postupak protiv prijavljenog kontrolora na isti činjenični temelj. U jednom predmetu podnositelj prijave je upućen na podnošenje prigovora.

3.6.5. Predmeti iz 2020. i 2021. godine riješeni u izvještajnom razdoblju

U izvještajnom razdoblju, riješena su tri predmeta po službenoj dužnosti pokrenuta u 2020. godini i 42 predmeta pokrenuta u 2021. godini u kojima su doneseni odgovarajući upravni akti.

U 32 predmeta su donesena rješenja kojima su naložene upravne mjere kontrolorima, dok su u dva predmeta prijave djelomično utemeljene. U devet predmeta je utvrđeno da su prijave neutemeljene. U dva predmeta su doneseni zaključci, u jednom predmetu zbog nenadležnosti dok je u drugom predmetu obustavljen postupak jer su nedostaci otklonjeni prije donošenja rješenja.

Jedan predmet je dostavljen tužiteljstvu na nadležno postupanje, jedan podnositelj prijave je upućen da se obrati nadležnom istražnom tijelu, dok je u jednom slučaju dat prijedlog kontroloru za izmjene i dopune Zakona o cestovnom prijevozu FBiH.

Jedan predmet je ostao neriješen.

Kontrolori iz javnog sektora kojima su naložene upravne mjere:

1. „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo, zbog dostavljanja preslike dostavne knjižice sa osobnim podacima drugih korisnika poštanskih usluga, trećoj strani.
2. JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar, zbog zahtijevanja da uz „Zahtjev za oslobađanje od plaćanja cestarine na autocestama, brzim cestama i objektima s naplatom u FBiH“, zainteresovane fizičke osobe dostave presliku vozačke dozvole, prometne dozvole, potvrde o registraciji, te potvrde o vlasništvu vozila.
3. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, zbog upisivanja JMB-a podnosioca zahtjeva u rješenja kojima se utvrđuju prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti.
4. Agencija za vodno područje rijeke Save, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
5. Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo zbog vođenja „Ček-lista za dnevno praćenje zdravstvenog stanja“, „Lista kontakata“ i „Epidemiološkog upitnik za „treće“ osobe koje moraju ući u prostorije ustanove“, u osnovnim i srednjim školama.
6. Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza, zbog objavljivanja dokumenta, koja sadrži spisak radnika koji su pokrenuli tužbe za naplatu doprinosa, na oglasnoj ploči.
7. „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac zbog zahtijevanja uvjerenja o neosuđivanosti i uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka uz prijavu na natječaje za izbor i imenovanje ravnatelja „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac.
8. Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje zbog zahtijevanja zemljišno-knjižnih izvadaka od uposlenih ili njihovih supružnika, u svrhu ostvarivanja prava na naknadu troškova prijevoza.
9. Općina Stari Grad Sarajevo zbog zahtijevanja preslike osobne iskaznice od osoba, koje se prijavljuju na Javni poziv za sudjelovanje u radu Povjerenstva za tehnički pregled građevina.
10. JU Osnovna škola „Čengić Vila 1“ u Sarajevu zbog obrade osobnih podataka putem video nadzora. (dva predmeta)
11. „Poljoprivredno – prehrambeni fakultet Univerziteta u Sarajevu zbog objave rezultata ispita na službenoj web stranici.
12. Komunalno javno društvo d.o.o. Maglaj, zbog zahtijevanja preslike osobne iskaznice od kandidata prigodom provođenja natječajne procedure.
13. JU Sportska dvorana „Mladost“ Prijedor zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
14. KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo zbog prikupljanja preslika osobnih iskaznica od vlasnika premještenih neregistriranih i napuštenih vozila i olupina prigodom njihovog preuzimanja.
15. JP „Rad“ d.o.o. Lukavac zbog obrade JMB-a korisnika usluge u ugovoru o pružanju komunalnih usluga.
16. Javna ustanova „Naše dijete“ Tuzla, zbog nezakonite obrade osobnih podataka putem video nadzora

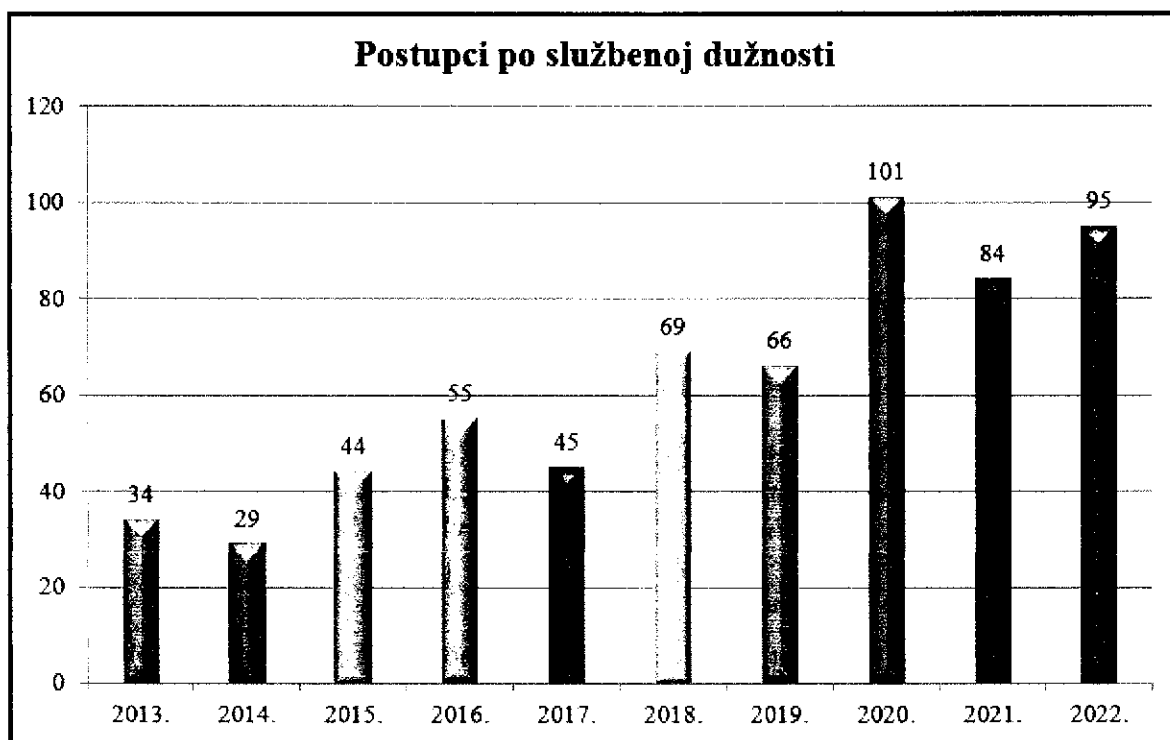
Kontrolori iz privatnog sektora kojima su naložene upravne mjere:

1. Fizička osoba, predstavnik etažnih vlasnika zgrade u Sarajevu, zbog objavljivanja spiska etažnih vlasnika sa podacima o pojedinačnom iznosu mjesečne naknade za održavanje zajedničkih dijelova zgrade, njihovim uplatama i eventualnim dugovanjima.
2. Fizička osoba iz Gornjeg Vakufa – Uskoplja zbog obrade osobnih podataka putem video nadzora.
3. Fizička osoba iz Tuzle zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
4. Mrkulić – Company“ d.o.o. Sarajevo – Ilidža zbog zadržavanja identifikacijskih dokumenata gostiju hotela.

5. „MCI“ d.o.o. Široki Brijeg zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
6. „Karliko“ d.o.o. Ljubuški zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
7. Fortitudo d.o.o. Travnik zbog prikupljanja osobnih podatke radnika i članova njihovih porodica, u svrhu organizovanja različitih događaja.
8. Karate savez BiH zbog obrade JMB-a sportaša/takmičara prigodom registracije putem službene web stranice.
9. Fizička osoba iz Sarajeva zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
10. Raiffeisen Bank d.d. BiH zbog obrade JMB-a osobnih koja nemaju svojstvo klijenta.
11. Predstavnici etažnih vlasnika zgrade u Sarajevu zbog obrade osobnih podataka putem video nadzora u liftovima.
12. Klas d.d. Sarajevo zbog obrade osobnih podataka radnika i članova njihovih obitelji koji nisu neophodni radi ostvarivanja prava i obveza iz radnog odnosa.
13. Zajednica etažnih vlasnika u Bijeljini, zbog objavljivanja spiskova etažnih vlasnika sa iznosima dugovanja za grijanje i održavanje zajedničkih prostorija.
14. RSA Gaming d.o.o Banja Luka zbog zbog zahtijevanja preslike osobne iskaznice od kandidata u natječajnoj proceduri.
15. Fizičkoj osobi, Predstavniku etažnih vlasnika u Sarajevu, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
16. Fizičkoj osobi iz Milića, zbog obrade osobnih podataka putem videonadzora.
17. Arhiv servis d.o.o. Sarajevo zbog nepoduzimanja organizacijskih i tehničkih mjera zaštite osobnih podataka.

3.6.6. Usporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2013 – 2022

POSTUPCI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno postupaka	34	29	44	55	45	69	66	101	84	95

3.7 Primjeri iz prakse

3.7.1. Objavljivanje negativnog izvješća povjerenstva za izbor akademskog osoblja, na službenoj web stranici fakulteta

Agencija je zaprimila prigovor fizičke osobe (u daljem tekstu: podnositelj prigovora), protiv Veterinarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: Fakultet), zbog objavljivanja Izvješća Povjerenstva za pripremu prijedloga za izbor akademskog osoblja u zvanje docenta za konkretnu oblast, sa njegovim osobnim podacima na službenoj internet stranici vfs.unsa.ba. Prigovor je usvojen kao utemeljen te je Veterinarskom fakultetu naloženo da sa službene web stranice ukloni sadržaj koji se odnosio na podnositelja prigovora.

Podnositelj prigovora je naveo da se u tijeku 2022. godine, prijavio na Natječaj za izbor akademskog osoblja u znanstveno-nastavno zvanje docent iz oblasti „Temeljnih nauka veterinarske medicine“, koji je objavio Fakultet. Na internet stranici Fakulteta, objavljen izvješće Komisije za pripremu prijedloga za izbor akademskog osoblja u kojem su navedeni njegovi osobni podaci (broj telefona, trenutno uposlenje i sl.), kao i kompletan životopis. S obzirom da je napisano negativno izvješće, podnositelj prigovora postavio je pitanje zašto su objavljeni njegovi osobni podaci, te da smatra da su takvom objavom ugrožena njegova prava. U prilogu je dostavljen Natječaj za izbor akademskog osoblja i Izvješće Povjerenstva, koji je objavljen na službenoj internet stranici Fakulteta.

Prema navodima Fakulteta, shodno Zakonu o visokom obrazovanju, rukovoditelj organizacijske jedinice obavezan je objaviti izvješće povjerenstva za izbor u zvanje sa prijedlogom povjerenstva na internet stranici najkasnije sedam dana prije održavanja sjednice vijeća na kojoj se glasa o prijedlogu. Istaknuto je da se izvješće mora objaviti bez obzira da li je isti za kandidata pozitivan ili ne te da je propisana kazna ukoliko organizacijska jedinica ne objavi izvješće sa prijedlogom na svojoj internet stranici.

Izneseni su slijedeći stavovi:

Sukladno načelu pravičnosti i zakonitosti relevantni propisi u ovoj pravnoj stvari su:

- Zakon o visokom obrazovanju koji je bio u primjeni u vrijeme predmetne obrade osobnih podataka podnositeljice prigovora
- Statut Univerziteta u Sarajevu (u daljem tekstu: Statut).

Zakonom o visokom obrazovanju propisano je da je rukovoditelj organizacijske jedinice obvezan na internet stranici objaviti izvješće povjerenstva za izbor u zvanje sa prijedlogom povjerenstva u dijelu koji se odnosi na ispunjavanje propisanih uvjeta za izbor u akademsko zvanje od strane prijavljenih kandidata.

Statutom je propisano da uspješnost pristupnog predavanja ocjenjuje povjerenstvo za pripremanje prijedloga za izbor uzimajući u obzir rezultate ocjene predavanja od studenata te da tu ocjenu uvažava povjerenstvo i sastavni je dio izvješća koji se dostavlja vijeću fakulteta /akademije te koju dokumentaciju kandidat za izbor u akademsko zvanje prilaže uz prijavu na natječaj, bez prejudiciranja da li je ista sastavni dio Izvješća povjerenstva.

Intencija odredbi Zakona o visokom obrazovanju, kao pravnog temelja za objavu osobnih podataka podnositelja prigovora na službenoj web stranici fakulteta, jeste da se objavi izvješće povjerenstva za izbor u zvanje onih kandidata koji ispunjavaju uvjete za izbor. Za drugačije shvatanje ne postoji logično obrazloženje.

Postavlja se pitanje da li je za transparentnost procesa prijema i unaprjeđenja u visokoškolsku ustanovu neophodno objaviti izvješće povjerenstva o ispunjenosti uvjeta svih kandidata uključujući i one koji ne zadovoljavaju uvjete za unaprjeđenje u više zvanje. Objavljivanjem izvješća o neispunjenosti uvjeta na službenoj web stranici osobni podaci podnositelja prigovora sa negativnim ocjenama postali su dostupni cjelokupnoj javnosti. Dakle, svako pa i njegov sadašnji ili pak budući poslodavatelj, mogu vidjeti da isti nije ispunio uvjete za prijem u više zvanje i to za podnositelja prigovora može imati štetu. S druge strane, upitno je postajanje koristi za Fakultet ili cjelokupnu javnost da se objavi koji od prijavljenih kandidata nije ispunio tražene uvjete. Osim navedenog, ovako objavljeni podaci mogu biti preuzeti od bilo kojeg drugog korisnika ili pretraživača. Čak i u slučaju kada Fakultet odluči da te podatke ukloni sa službene internet stranice, isti će ostati i biti dostupni javnosti kada se u pretraživač unesu njegovo ime i prezime. Stoga su potpuno opravdani navodi podnositelja prigovora o povredi njenih prava.

Omogućavanje javnosti pristupa informacijama i povećanje transparentnosti temeljna su načela svakog demokratskog društva. No transparentnost postupka u natječajnoj proceduri ne znači da se vrši objavljivanje osobnih podataka kojima raspolaže javno tijelo o kandidatima u natječajnoj proceduri, na način kako je to učinjeno u predmetnom slučaju. Naprotiv, cilj je da se javnost upozna koji od kandidata ispunjavaju uvjete i koji mogu biti izabrani u više zvanje, s obzirom da je oblast visokog obrazovanja od posebnog javnog interesa. Potpuno je beznačajno koji od kandidata ne ispunjavaju uvjete budući da isti neće biti izabrani u više zvanje.

Osim za javnost, transparentnost procesa neophodno je obezbijediti i između samih kandidata, posebno onih koji po ocjeni komisije nisu ispunili tražene uvjete i to na način da imaju pravio uvida u dokumenta kandidata koji su ispunili uvjete, te da na temelju toga mogu uložiti odgovarajuće pravne lijekove.

Prema Ustavu u Bosni i Hercegovini neposredno se primjenjuju prava i slobode garantirani Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i njezinim protokolima. Ovi akti imaju prioritet nad svim drugim zakonima.

Pravo na zaštitu privatnosti u glede obrade osobnih podataka, jedno je od temeljnih ljudskih prava i proizilazi iz članka 8. Europske konvencije. Stoga su, pored Zakona, načela ove konvencije kao i praksa Europskog suda za ljudska prava i Suda pravde Europske unije, relevantni pravni izvori u odnosu na koje se tumači domaće zakonodavstvo.

Članak 8. Europske konvencije glasi:

1. „Svako ima pravo na poštivanje svog privatnog i obiteljskog života, doma i prepiske.
2. Javna vlast se ne miješa u uživanje ovog prava, **osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to nužna mjera u demokratskom društvu, u interesu nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprečavanju nereda ili sprečavanju zločina, zaštiti zdravlja i morala, ili zaštiti prava i sloboda drugih.**“

Prema tome, „miješanje je zakonito samo ako je zakon koji je temelj miješanja: (a) dostupan građanima, (b) toliko precizan da omogućava građanima da odrede svoje postupke, (c) sukladno načelu pravne države, što znači da sloboda odlučivanja koja je zakonom data izvršnoj vlasti ne smije biti neograničena, tj. **zakon mora osigurati građanima adekvatnu zaštitu protiv proizvoljnog miješanja.**“³

Da li je miješanje države neophodno i proporcionalno u demokratskom društvu ovisi od više čimbenika od kojih ističemo sljedeće:

“ (a) Pojam neophodnosti implicira da miješanje odgovara na hitnu društvenu potrebu, a naročito da je proporcionalno legitimnom cilju koji se želi postići.

(b) Načelo proporcionalnosti potvrđuje da ljudska prava nisu apsolutna i da korišćenje prava pojedinaca mora uvijek biti usklađeno u odnosu na širi javni interes. Dakle, potrebno je uspostaviti ravnotežu između prava pojedinca i interesa države.

(c) Miješanje u pravo ne smije ići dalje od potrebnog da bi se postigao legitiman cilj, a nositelj podataka se ne smije podvrgavati proizvoljnom tretmanu.

(d) **Drugim riječima, opravdano miješanje se ne može nametnuti samo zakonskom odredbom koja ispunjava uvjete vladavine prava i služi legitimnom cilju u javnom interesu, nego mora, također, održati razuman odnos proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti.**“⁴

Shodno navedenom, sasvim je jasno da za transparentnost procesa natječajne procedure nije neophodno objaviti izvješće komisije sa osobnim podacima kandidata koji ne ispunjavaju uvjete za izbor u više zvanje.

3.7.2. Registracija vozila i obrada osobnih podataka

Agencija je postupajući po službenoj dužnosti, nakon zaprimljene prijave fizičke osobe, provela postupak provjere zakonitosti obrade osobnih podataka propisane Pravilnikom o registraciji vozila, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH broj:53/22 (u daljem tekstu: Pravilnik). Doneseno je rješenje kojim je utvrđeno da je istim propisana nezakonita obrada osobnih podataka, te je naloženo brisanje spornih odredbi u određenom roku.

Pravilnik je izazvao veliki interes javnosti, zbog uvođenja novina u postupku registracije vozila. Prije svega, radilo se o uspostavi Jedininstvenog informacijskog sustava za stiker naljepnice u okviru kojeg je predviđeno lociranje svake pojedinačne izdate i aktivirane stiker naljepnice za vozilo te razmjena osobnih podataka sadržanih u istom. Osim navedenog Ministarstvo je Pravilnikom propisalo i evidenciju o vozilima te jedinstveni matični broj vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

³ Publikacija Vijeća Europe: Izvodi iz sudske prakse-Eurpski sud za ljudska prava; Gilles Dutertre

⁴ Publikacija Vijeća Europe: Izvodi iz sudske prakse-Eurpski sud za ljudska prava; Gilles Dutertre

Ministarstvo je negiralo bilo kakvu mogućnost nezakonite obrade osobnih podataka u postupku registracije vozila na temelju Pravilnika.

U provedenom postupku je utvrđeno:

- Pravilnikom je nedvosmisleno propisano uspostavljanje Jedinog informacijskog sustava za stiker naljepnice, putem kojega se prati lokacija i omogućava lociranje svake pojedinačno izdate stiker naljepnice za vozilo, te razmjena osobnih podataka sadržanih u isto povezivanjem sa stanicama za tehnički pregled.
- Pravilnikom je propisano uspostavljanje evidencije o vozilima, te sustav razmjene podataka sa stanicama za tehnički pregled vozila i stručnim institucijama (pravnim osobama) u okviru te evidencije.
- Pravilnikom je u Prilogu 6. (Potvrda o vlasništvu i registraciji) propisana obrada jedinstvenog matičnog broja vlasnika i korisnika vozila u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

Izneseni su slijedeći stavovi:

Zakonodavna tijela kao i tijela uprave koja su na temelju zakona ovlaštena da donose propise, dužna su prigodom propisivanja obrade osobnih podataka ispoštovati i pridržavati se načela obrade osobnih podataka (pravičnosti i zakonitosti; svrhe; mjere i opsega; tačnosti i autentičnosti; mogućnosti ispravke netočnih osobnih podataka; vremenskog razdoblja obrade osobnih podataka; forme u kojoj se čuvaju osobni podaci te da se ne objedinjuju losobni podaci prikupljeni u različite svrhe) kako bi ih kontrolori u praksi mogli primjeniti.

Shodno načelu pravičnosti i zakonitosti, kao relevantni pravni propisi uzeti su:

- Zakon o osnovama sigurnosti prometa na putevima u BiH (U daljem tekstu: Zakon o osnovama sigurnosti prometa);
- Zakon o jedinstvenom matičnom broju
- Zakon o Agenciji za identifikacijska dokumenta evidenciju i razmjenu podataka BiH (U daljem tekstu: Zakon o IDDEEA)

Zakonom o osnovama sigurnosti prometa je propisano da je stiker naljepnica dokaz o registriranju vozila te da bliže odredbe o postupku i načinu registracije vozila, izgledu i sadržaju privremene potvrde o registraciji i potvrde o vlasništvu vozila, stiker naljepnice i registarskih tablica, o izgledu međunarodne oznake BiH i o dimenzijama, obliku, boji, sadržaju, vrsti i kvalitetu materijala registarskih tablica, pravilnikom propisuje ministar saobraćaja i komunikacija, u suradnji sa nadležnim tijelima za unutarnje poslove.

Ministarstvo je Pravilnikom propisalo uspostavljanje Jedinog informacijskog sustava za stiker naljepnice, te u okviru istog praćenje lokacije svake pojedinačno izdate i aktivirane stiker naljepnice za vozilo i razmjenu osobnih podataka, iako prema Zakona o osnovama sigurnosti prometa, nema ovlaštenje za propisivanje takve obrade osobnih podataka vlasnika i korisnika vozila, već samo o izgledu i sadržaju stiker naljepnice.

Obrada osobnih podataka u okviru Jedinog informacijskog sustava za stiker naljepnice, putem kojeg se prati lokacija svake izdate i aktivirane stiker naljepnice, kao i razmjena podataka iz tog sustava, predstavlja posebno rizičan prodor u privatnost pojedinca, te ne može biti predmet reguliranja podzakonskim aktom. I u slučaju kada se zakonom normira određena materija, potrebno je prethodno provesti niz aktivnosti koje podrazumijevaju javnu debatu u koju treba da se uključe svi relevantni čimbenici u demokratskom društvu. Dakle, potrebno je da se transparentno utvrdi da

li je obrada osobnih podataka vlasnika i korisnika vozila na utvrđeni način, zaista neophodna u postupku registracije vozila. Omogućavanje takve obrade osobnih podataka ni u kojem slučaju ne bi trebalo biti neodređeno i generalizirano, već strogo ograničeno. Ovo naročito imajući u vidu činjenicu da je Pravilnikom predviđeno da se Jedinствени informacijski sustav za stiker naljepnice, koristi i za druge svrhe kao što je osiguranje vozila i/ili prijava prometnih nezgoda u svrhu odštete od osiguranja, kreiranje mreže RFID čitača u svrhu mjerenja prometa i kontrole vozila ili naplate cestarine i slično. Naime, realno je za pretpostaviti da onaj ko kontrolira takav informacijski sustav, ima mogućnost da identificira bilo kojeg vlasnika ili korisnika vozila i njegovu lokaciju na mjestima gdje se vrši očitavanje, bez da za takvu obradu osobnih podataka ima zakonit temelj. Stoga, upitan bi bio stav da se uspostava predmetnog informacijskog sustava, praćenje lokacije izdatih i aktiviranih stiker naljepnica i razmjena podataka iz istog za razne svrhe, može pravdati i da je takva obrada srazmjerna cilju koji se želi postići, kao što je registracija vozila i kontrola, odnosno provjera autentičnosti stiker naljepnice. Nadalje, potrebno je sagledati sve druge aspekte takve obrade osobnih podataka u odnosu na potencijalne prijetnje po prava i slobode građana, a naročito pravo na privatnost glede obrade osobnih podataka. Tek nakon transparentne javne debate, a pod uvjetom da su ispoštovani svi zahtjevi i obveze demokratskog društva, zakonodavac može kreirati određena zakonska rješenja.

Ministarstvo je Pravilnikom propisalo mogućnost uspostave Evidencije o vozilima, te sustava razmjene podataka sa stanicama za tehnički pregled i stručnim institucijama (pravnim osobama) u okviru iste.

Zakon o IDDEEA kao relevantan zakonski propis, propisuje šta predstavlja središnja evidencija, kako se vrši razmjena podataka između IDDEEA i prijemnih tijela te ko su nadležna ili izvorna tijela. Dakle, i pored činjenice da je Zakon o IDDEEA jasno propisao javna tijela i striktno utvrdio obveze vezane za pristupanje evidenciji o registriranim vozilima, te da ne postoji zakonit temelj za reguliranje evidencija putem predmetnog Pravilnika, Ministarstvo je istim dodatno propisalo dispoziciju, odnosno ostavilo na volju „nadležnim tijelima“ da „mogu“ uspostaviti Evidenciju o vozilima, na koji način je pravne osobe izjednačilo sa nadležnim javnim tijelima.

Takvo propisivanje obrade osobnih podataka upravo potvrđuje nezakonitost ali i proizvoljnost u postupanju Ministarstva i dovodi do pravne nesigurnosti.

Na kraju sasvim je jasno da Ministarstvo, bez jasnog zakonskog temelja ne može propisivati jedinstveni matični broj u potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila, budući da su odredbe Zakona o jedinstvenom matičnom broju eksplicitne glede obrade jedinstvenog matičnog broja. U skladu sa Zakonom o jedinstvenom matičnom broju obrada jedinstvenog matičnog broja treba biti propisana zakonom.

Potrebno je naglasiti da i sadašnji Pravilnik o registraciji vozila propisuje obradu ovog osobnog podataka u Potvrdi o registraciji i Potvrdi o vlasništvu vozila, na koji problem je Agencija već ranije reagirala. Agencija je 2019 godine ukazala Ministarstvu da je neophodno izmijeniti odredbe Pravilnika o registraciji vozila glede jedinstvenog matičnog broja na potvrdi o registraciji i potvrdi o vlasništvu vozila.

3.7.3. Obrada osobnih podataka pripadnika sigurnosnih agencija od strane MUP-a

Agencija je nakon zaprimljenog upita novinara te više medijskih izvješćivanja pokrenula postupak po službenoj dužnosti protiv MUP-a RS (u daljem tekstu: Ministarstvo), zbog obrade osobnih podataka putem obrasca D-19. Doneseno je rješenje, kojim je Ministarstvu zabranjeno da obrađuje predmetne osobne podatke i naloženo uništavanje do sada prikupljenih osobnih podataka.

Prema raspoloživim informacijama Ministarstvo je putem obrasca D-19 prikupljalo i dalje obrađivalo osobne podatke osoba koja rade u policiji, bivših pripadnika sigurnosnih agencija (policije) i pripadnika Oružanih snaga BiH.

Također, objavljene informacije su ukazivale da je Ministarstvo u proteklom razdoblju telefonski kontaktiralo navedene kategorije osoba radi sačinjavanja spopisa i izrade službenih evidencija.

Objavljeno je da se osobni podaci prikupljaju po obrascu D-19, koji sadrži sljedeće vrste osobnih podataka: ime i prezime, datum rođenja aktivnog ili umirovljenog pripadnika sigurnosnih agencija ili Oružanih snaga BiH, adresu stanovanja, tačan naziv sigurnosne agencije za koju radi ili je radio i broj telefona.

Ministarstvo je u izjašnjenju dostavilo opsežan odgovor u kojem je, istaknuto da se obrada osobnih podataka vrši sukladno relevantnim zakonima te da je obrazac D19 propisan: „*Uputstvom o organizaciji i vršenju poslova na sigurnosnom sektoru i vođenju dosijea za sigurnosnom sektor*“.

Agencija je, cijeneći da su policijski poslovi standardizirani te da ostala policijska tijela u Bosni i Hercegovini obrađuju osobne podatke u policijske svrhe, radi zaštite javnog interesa, sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela, prekršaja, očuvanja javnog reda i mira te opće sigurnosti građana, od istih zahtijevala izjašnjenje u svezi predmetne obrade osobnih podataka

Sva policijska tijela od kojih je zahtijevano izjašnjenje (Federalno ministarstvo unutarnjih poslova – Uprava policije, Policija Brčko distrikta BiH i 10 kantonalnih ministarstava) su odgovorili da ne obrađuju osobne podatke i ne vode evidenciju osoba na koja se odnosi obrazac D-19, uspostavljen od strane Ministarstva.

U provedenom postupku utvrđeno je slijedeće:

Shodno načelu pravičnosti i zakonitosti relevantan propis u ovoj pravnoj stvari je: Zakon o policiji i unutarnjim poslovima.

Zakonom o policiji i unutarnjim poslovima propisana je obrada osobnih podataka koju vrši Ministarstvo u cilju obavljanja policijskih i ostalih unutarnjih poslova, evidencije koje ministarstvo vodi, način prikupljanja osobnih podataka u evidencijama te da se sadržaj, način vođenja i rokovi čuvanja evidencija utvrđuju pravilnikom koji donosi ministar.

Agencija je uvidom u Glavni registar utvrdila da Ministarstvo nije registrovalo zbirku osobnih podataka u kojoj se obrađuju osobni podaci koji se prikupljaju putem obrasca D-19.

Uputstvo o organizaciji i vršenju poslova na sigurnosnom sektoru i vođenju dosijea za sigurnosni sektor (u daljem tekstu: Uputstvo) je donio ministar unutarnjih poslova, na temelju Zakona o republičkoj upravi kojim je propisano da „*Tijela uprave donose pravilnike, naredbe, uputstva i druge opće akte*“ i „*Uputstvom se određuje način na koji tijela uprave i nositelji javnih ovlaštenja izvršavaju pojedine odredbe zakona ili drugog propisa*“.

Uputstvom je propisano vođenje evidencije o pripadnicima aktivnog sastava policije, umirovljenim radnicima Ministarstva, bivšim radnicima Ministarstva, kadetima policijske akademije, pripadnicima drugih sigurnosnih agencija, pripadnicima oružanih snaga i slično u pisanom obliku unošenjem podataka u obrascu D-19.

Obrazac D-19 propisan je kao tabelarni pregled na formatu A4, pod nazivom: „*Pregled osoba iz sigurnosnih agencija na sigurnosnom sektoru*.“

Tabelarni pregled obrasca D-19 sadrži rubrike: R/B, prezime i ime, datum rođenja, adresa, sigurnosna agencija, broj telefona i napomena.

Izneseni su slijedeći stavovi:

Obrada osobnih podataka u svrhu obavljanja policijskih i ostalih unutarnjih poslova od strane Ministarstva, regulirana je Zakonom o policiji i unutarnjim poslovima, te su propisane evidencije koje Ministarstvo vodi.

Osim propisanih evidencija u Zakonu o policiji i unutarnjim poslovima, Ministarstvo vodi i druge evidencije koje sadrže osobne podatke a propisane su drugim zakonskim propisima kao što su Zakon o oružju i municiji, Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, Zakon o putnim ispravama itd.

Iz sadržaja Uputstva ne proizilazi koji zakon ili koja pojedina odredba zakona ili drugog propisa je predmet razrade i propisivanja Uputstvom, shodno Zakonu o republičkoj upravi. Jasno je da se na temelju općeg ovlaštenja ne mogu donositi podzakonski akti bez temelja u materijalnom propisu a to je u ovom slučaju Zakon o policiji i unutarnjim poslovima, čija je konkretna odredba koja se razrađuje morala biti naznačena u preambuli Uputstva.

Dakle, pravni temelj za donošenje Uputstva i propisivanje obrade osobnih podatka koja se vrši u policijske svrhe, nije sadržan u Zakonu o policiji i unutarnjim poslovima, kao relevantnom propisu, kojim su propisani policijski poslovi i ovlaštenja, već je donesen na temelju općeg propisa kojim je propisano koju vrstu akata mogu donositi tijela uprave.

Uputstvo kao akt niže pravne snage u odnosu na zakon ne može predstavljati pravni temelj za obradu osobnih podataka, koja nije propisana Zakonom o policiji i unutarnjim poslovima i na taj način ograničavati ljudska prava.

Prikupljanje i dalja obrada osobnih podataka putem obrasca D-19 suštinski i sadržajno predstavlja poseban sustavni skup osobnih podataka koji su Ministarstvu dostupni prema posebnim kriterijima, te koji mogu biti centralizirani, decentralizirani ili razvrstani na funkcionalnom i zemljopisnom temelju sukladno posebnim kriterijima koje se odnose na osobu i koji omogućavaju nesmetan pristup osobnim podacima u dosjeu, a što u najvećoj mogućoj mjeri odražava definiciju zbirke osobnih podataka.

Uspostava i vođenje zbirke osobnih podataka na obrascu D-19, ne može se dovesti u vezu i zasnivati na policijskom ovlaštenju „*prikupljanje obavještenja*“ propisanim u Zakonu o policiji i unutarnjim poslovima, kako je to navelo Ministarstvo.

Prikupljanje obavještenja je samo jedno od policijskih ovlaštenja koje je zakonom dato policijskom službeniku u cilju obavljanja policijskih poslova te ne može biti pravni temelj za formiranje posebne evidencije odnosno zbirke osobnih podataka, kao što je u predmetnom slučaju.

Shodno Zakonu o policiji i unutarnjim poslovima, policijski službenik je ovlašten da, sukladno zakonu, prikuplja obavještenja od osoba za koje je vjerovatno da bi mogle dati obavještenja o kaznenom djelu ili prekršaju, počinitelju ili o drugim važnim okolnostima u svezi sa kaznenim djelom ili prekršajem, te okolnostima od značaja za izvršavanje drugih poslova iz nadležnosti Ministarstva.

Iz navedene odredbe proizilazi da je primjena policijskog ovlaštenja, prikupljanje obavještenja, usmjerena na prikupljanje podataka o kazenom dijelu ili prekršaju i počinitelju istih, a ne na prikupljanje i dalju sustavnu obradu podataka o osobama koja nisu povezana niti imaju saznanja o kaznenom djelu, prekršaju ili počinitelju istog ali se njihovi osobni podaci obrađuju samo zato što su bili ili su i dalje pripadnici sigurnosnih agencija.

Podaci prikupljeni operativnim radom su, kako je i Ministarstvo navelo, podložni promjenama, nepouzdana i nevjerodostojna. Također, Ministarstvo je navelo da ne postoji obveza pripadnika

sigurnosnih agencija da dostave podatke iz obrasca D-19, niti ovaj podatak mora neophodno biti poznat vođi sektora ili drugoj uposlenoj osobi već je rezultat operativnog rada.

S tim u svezi, osobe koje spadaju u kategorije čiji se podaci prikupljaju i dalje obrađuju putem obrasca D-19, ne mogu biti evidentirane i kontaktirane samo zato što to može koristiti Ministarstvu. Oni su građani koji se bave ili su se bavili određenom profesijom ili pozivom, te ne mogu samo usljed te činjenice biti evidentirani, kontaktirani i uznemiravani od strane Ministarstva, u većoj mjeri u odnosu na druge građane.

Prema činjeničnom stanju, osobni podaci o pripadnicima sigurnosnih agencija se prikupljaju i dalje obrađuju putem obrasca D-19, na temelju operativnih saznanja, bez zakonskog temelja i bez njihovog znanja.

Zaštita osobnih podataka, obuhvaćena je člankom 8. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama koji određuje poštivanje privatnog i obiteljskog života, doma i prepiske, naglašava značaj vladavine zakona u demokratskom društvu, a posebno sprječavanje proizvoljnog miješanja u prava iz Konvencije.

Svaka obrada osobnih podataka je ograničenje privatnosti a da bi bila zakonita prema članku 8. stavak 2. Konvencije moraju kumulativno biti ispunjena tri uvjeta:

1) da je propisana zakonom - Prema praksi Europskog suda za ljudska prava, izraz "*propisano zakonom*" i "*sukladno zakonu*" podrazumijeva ne samo puko propisivanje radnje domaćim zakonom, nego kvalitet tog zakona. Zakon treba biti podjednako i pristupačan i predvidiv, odnosno formuliran dovoljno precizno da omogući građaninu da usuglasi svoje ponašanje. Da bi zakon ispunio ove zahtjeve mora pružiti određenu mjeru zakonske zaštite od proizvoljnog miješanja javnih vlasti u prava koja štiti Konvencija. Zakon mora dati dovoljno jasan opseg bilo kakvog diskrecionog prava koje se daje javnim vlastima, kao i način kako se ono izvršava (Predmet: Rotaru protiv Rumunije, predstavka br. 28341/95, presuda od 4 svibnja 2000. godine stav 52, Rekvenyi protiv Mađarske, predstavka br. 25390/94 presuda od 20 svibnja 1999. godine, stav 34).

2) da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva - Dopušteni temelj za ograničenja prava privatnosti zahtjeva „*da se isto vrši u jednom od legitimnih ciljeva*“ i obuhvaća državnu sigurnost, javnu sigurnost, javni red, sprječavanje nereda ili kriminala, zaštita zdravlja ili morala, zaštita ugleda, prava i sloboda drugih, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanje otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju i očuvanje autoriteta i nepristrasnosti sudstva. Ipak samo pozivanje na ove uvjete od strane države nije dovoljno, jer bi onda garantiranje prava utvrđenih Konvencijom bilo iluzorno.

3) da je neophodna u demokratskom društvu - „*Neophodnost u demokratskom društvu*“ prema stanovištu Europskog suda za ljudska prava pretpostavlja vaganje suprotstavljenih interesa u cilju utvrđivanja da li je ograničenje garantiranih prava opravdano i u skladu sa Konvencijom.

„*Neophodnost*“ prema tom stavu znači – hitno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno cilju kome se teži što obvezuje nacionalne vlasti da moraju primjeniti metod koji je najmanje restriktivan u odnosu na pravo privatnosti (Predmet: Sporrong i Lonroth protiv Švedske, predstavka br. 7151/75, presuda od 23 rujna 1982, stav 69).

„*Proporcionalnost*“ se u kontekstu analize neophodnosti u demokratskom društvu javlja kao test u kojem se ispituje da li je „*restriktivna mjera srazmjerna legitimnom cilju kojem se teži*“, da li postoji „*goruća socijalna potreba*“ za takvu restrikciju, te da li su razlozi koji su dati „*relevantni i dovoljni*“.

Dakle, da bi određeno mješanje u privatnost bilo zakonito prema članku 8. stavak 2. Konvencije moraju kumulativno biti ispunjena tri uvjeta: da je isto propisano zakonom, da je neophodno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno legitimnom cilju kome se teži.

Nadalje, na razini Europske unije, u 2016. godini, osim općeg propisa o zaštiti podataka Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) donesen je i posebni propis poznat pod nazivom: Policijska direktiva. Ovi pravni propisi su već stupili na snagu i primjenjuju se u zemljama Europske unije od svibnja 2018. godine.

Upravo Direktiva koja se odnosi na obradu osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, u uvodnim odredbama u točki (26) naglašava: *Svaka obrada osobnih podataka mora biti zakonita, poštena i transparentna u odnosu na pojedince na koje se odnosi te provedena samo u posebne svrhe utvrđene zakonom. To samo po sebi ne sprečava tijela za izvršavanje zakonodavstva u obavljanju aktivnosti kao što su tajne istrage ili video nadzor. Takve aktivnosti mogu se provesti u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje pod uvjetom da su utvrđene zakonom i predstavljaju nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje legitimnih interesa dotičnog pojedinca.Posebne svrhe obrade osobnih podataka naročito bi trebale biti izričite i legitimne te utvrđene u trenutku prikupljanja osobnih podataka.*

Dakle, praksa Europskog suda za ljudska prava i relevantan europski propis za obradu osobnih podataka u policijske svrhe, isključivo zahtjevaju zakonit temelj i svrhu, neophodnost i proporcionalnost legitimnom cilju koji se želi postići

Kao što je prethodno istaknuto, prikupljanje i dalja obrada osobnih podataka o osobama iz sigurnosnih agencija koju vrši Ministarstvo, nije praksa ni jednog drugog policijskog tijela u Bosni i Hercegovini koji obavlja iste poslove u iste policijske svrhe. Ova činjenica ukazuje da osim što ne postoji pravni temelj, ne postoji ni neophodnost da se u policijske svrhe obrađuju osobni podaci ovih kategorija osoba.

3.7.4. Fotografisanje uposlenih prigodom evidentiranja prisustva na poslu

Agencija je zaprimila prijavu protiv Agencije za policijsku podršku, zbog načina na koji se vrši evidentiranje radnog vremena. Doneseno je rješenje, kojim je zabranjeno fotografiranje uposlenih prigodom evidentiranja radnog vremena.

U dostavljenoj prijavi je pojašnjeno da je prije dvije godine uveden sustav koji prigodom evidentiranja radnika, vrši njihovo fotografiranje. Istaknuto je da je menadžment Agencije za policijsku podršku upozoravan da se navedenim sustavom „*grubo narušava privatnost uposlenih*“, ali da ništa nije urađeno.

U provedenom postupku je utvrđeno da je Agencija za policijsku podršku uspostavila sustav elektronske evidencije o radnom vremenu, koji ima integriranu kameru koja fotografira uposlenog prigodom evidentiranja, u svrhu onemogućavanja zlouporabe sustava.

Agencija za policijsku podršku je navela Zakon o radu u institucijama BiH i Odluku Vijeća ministara BiH o radnom vremenu u Vijeću ministara BiH, ministarstvima BiH i drugim tijelima Vijeća ministara BiH, kao pravni temelj za navedeno postupanje

Zakonom o radu u institucijama BiH, propisano je da se osobni podaci uposlenika ne mogu prikupljati, obrađivati, koristiti ili dostavljati trećim stranama, osim ako je to određeno zakonom ili ako je to neophodno radi ostvarivanja prava i obveza iz radnoga odnosa.

Dakle, Agencija za policijsku podršku je ovlaštena da kao poslodavatelj vrši obradu osobnih podataka uposlenika koji su propisani zakonom ili su neophodni za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa.

Načelo iz članka 4. stavak (1) točka c) Zakona, propisuje da je kontrolor obavezan da obrađuje osobne podatke samo u mjeri i opsegu koji je nužan za ispunjenje određene svrhe. Ovo načelo u predmetnom slučaju znači da se uzima minimalan opseg osobnih podataka koji je neophodan da bi se postigla svrha takve obrade.

Nesporno je da Agencija za policijsku podršku kao poslodavatelj mora kontrolirati nazočnost uposlenih na radu, ali ne obradom njihovih fotografija jer postoje drugi, manje invazivni načini za postizanje predmetne svrhe. Fotografiranje uposlenika u svrhu evidentiranja nazočnosti na radnom mjestu generalno može biti opravdano samo ukoliko poslodavatelj nema drugog načina i sredstva da kontrolira radno vrijeme. Međutim, teško bi se u stvarnom životu moglo opravdati fotografiranje uposlenih kao jedini učinkovit i neophodan način evidentiranja prisustva na radnom mjestu i sprječavanje zlouporaba sustava.

Elektronski sustav evidencije radnog vremena, osim imena i prezimena uposlenika obrađuje podatke o datumu u mjesecu, vremenu početka rada, vremenu završetka rada, vremenu korištenja pauze, smjenama i druge podatke o prisutnosti radnika na poslu, na koji način se u potpunosti može ispuniti svrha kontrole prisustva na radnom mjestu.

Kontrolu nazočnosti uposlenika na radnom mjestu mogu neposredno vršiti njihovi rukovoditelji tijekom radnog vremena, bez fotografiranja uposlenika prigodom korištenja terminala za evidenciju radnog vremena.

Shodno navedenom, fotografiranje uposlenih u svrhu kontrole nazočnosti na radnom mjestu protivno je načelu pravičnosti i zakonitosti te načelu obrade osobnih podataka u mjeri i opsegu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe.

3.8 Kažnjavanje – prekršajni postupci

3.8.1. Prekršajni nalozi

Izdato je 14 prekršajnih naloga, i to:

1. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM odgovornoj osobi Ministarstva financija SBK Travnik zbog neizvršavanja rješenja Agencije, kojim je naloženo izvršavanje obveza propisanih Zakonom.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
2. Prekršajni nalog u visini od 10,000,00 KM Notarskoj komori FBiH, zbog nedostavljanja informacije po zahtjevu Agencije, ni nakon dvije urgencije za dostavu podataka.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
3. Prekršajni nalog u visini 500,00 KM odgovornoj osobi Notarske komore FBiH, zbog nedostavljanja informacije po zahtjevu Agencije, ni nakon dvije urgencije za dostavu podataka.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.

4. Prekršajni nalog u visini od 10.000,00 KM pravnoj osobi „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac, koje je u natječajnoj proceduri za izbor i imenovanje ravnatelja zahtijevalo od kandidata da dostave uvjerenje o neosuđivanosti i prikupilo uvjerenje o neosuđivanosti prijavljenog kandidata suprotno Zakonu o kaznenom postupku FBiH.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
5. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM predsjedniku Nadzornog odbora u pravnoj osobi „Komunalno“ d.o.o. za komunalne i uslužne djelatnosti Bosanski Petrovac, koje je u natječajnoj proceduri za izbor i imenovanje ravnatelja zahtijevalo od kandidata da uz prijavu na konkurs dostave uvjerenje o neosuđivanosti i prikupilo uvjerenje o neosuđivanosti prijavljenog kandidata suprotno Zakonu o kaznenom postupku FBiH.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
6. Prekršajni nalog u iznosu od 10,000,00 KM pravnoj osobi Profesional line d.o.o. Brčko zbog nezakonite obrade JMB-a posjetitelja prezentacije proizvoda.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
7. Prekršajni nalog u iznosu od 10.000,00 KM KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja preslike osobne iskaznice od kandidata koji se prijavljuju na javni natječaj.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
8. Prekršajni nalog u iznosu od 500,00 KM predsjedniku Nadzornog odbora KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, zbog prikupljanja preslike osobne iskaznice kandidata koji se prijavljuju na javni natječaj.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
9. Prekršajni nalog u iznosu 500,00 KM predsjednici Općinskog izbornog povjerenstva Općine Bratunac, zbog upisivanja JMB-a članova biračkih odbora i njihovih zamjenika u rješenje o imenovanju.
Prekršajni nalog realizovan u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
10. Prekršajni nalog u visini 10.000,00 KM. pravnoj osobi Sparkasse bank d.d. BiH, zbog obrade osobnih podataka klijenta u svrhe izravnog marketinga.
Prekršajni nalog realiziran u iznosu 50% od izrečene novčane kazne.
11. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkoj osobi zbog neizvršenja rješenja Agencije u svezi nezakonito uspostavljenog video nadzora.
Prekoračen rok za plaćanje i evidentiran u Registru novčanih kazni.
12. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM fizičkoj osobi, zbog neizvršenja rješenja Agencije u svezi nezakonito uspostavljenog video nadzora.
Zatraženo je sudsko odlučivanje.
13. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkoj osobi, zbog zbog neizvršenja rješenja Agencije u svezi nezakonito uspostavljenog video nadzora.
Prekršajni nalog je realiziran u 2023. godini.
14. Prekršajni nalog u visini od 500,00 KM, fizičkoj osobi zbog neizvršavanja rješenja Agencije u svezi nezakonito uspostavljenog video nadzora.

Prekoračen rok za plaćanje i evidentiran je u registru novčanih kazni.

Na temelju realizovanih prekršajnih naloga, na jedinstveni račun trezora BiH u 2022. godini uplaćeno je **26.250,00 KM**.

3.8.2. Prekršajni sudski postupci

Po izdanim prekršajnim nalogima Agencije, nadležni sudovi su proveli 7 postupaka. U svim slučajevima sudovi su oslobodili okrivljene odgovornosti za počinjeni prekršaj, zbog nedostatka dokaza i nepostojanja prekršaja.

U nastavku ćemo za pojedine odluke sudova citirati njihove navode i argumente, koji po našem mišljenju, u najmanju ruku kontradiktorni.

Sudovi su donijeli slijedeće odluke:

1. Osnovni sud u Banja Luci je donio rješenje, kojim je okrivljeni odgovorna osoba oslobođena odgovornosti za prekršaj koji mu je utvrđen Prekršajnim nalogom, kao odgovornoj osobi u „Company wall“ d.o.o. Banjaluka, koje je bez zakonskog temelja objavilo osobne podatke o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih osoba na svojoj web stranici www.companywall.ba.
Prema navodima Suda „radnja izvršenja prekršaja kako je navedena u prekršajnom nalogu, a zatim i precizirana na usmenom pretresu nije jasno određena, jer se iz istog ne može utvrditi vrijeme izvršenja prekršaja niti koje podatke i za koje osobe je okrivljeni objavio podatke kao i kojim propisom je to zabranjeno“.
2. Okružni sud u Banja Luci je donio Rješenje, kojim je odbijena žalba Agencije protiv Rješenja Osnovnog suda u Banja Luci, a kojim je okrivljeni oslobođen odgovornosti za prekršaj koji mu je izdat kao odgovornoj osobi u „Company wall“ d.o.o. Banjaluka, koja je bez zakonskog osnova objavila osobne podatke o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih osoba na svojoj web stranici www.companywall.ba.
Prema navodima suda “kako činjenični opis naveden od strane ovlaštenog tijela ne sadrži navode o tome da pravna osoba Company wall d.o.o. Banja Luka ima svojstvo kontrolora niti druge podatke koji se odnose na navodno nezakonito obrađivanje osobnih podataka, te i ovaj sud nalazi da opis djela koje se okrivljenom stavlja na teret na sadrži sva bitna obilježja prekršaja iz članka 49. stavak(1) točka (a) Zakona kojim je propisano da je kontrolor obavezan osobne podatke obrađivati na pravičan i zakonit način.
Do drugačijeg zaključka ovog suda ne mogu dovesti navodi žalbe ovlaštenog tijela kojima opisuje način postupanja po zaprimljenim pritužbama fizičkih osoba, citira relevantne odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka, daje vlastitu interpretaciju izvedenih dokaza i ističe da je radnja izvršenja prekršaja preuzimanje i objavljivanje osobnih podataka fizičkih osoba, koji su sadržani u JRR poslovnih subjekata, od stame Company, koje je izvršeno bez pravnog temelja..... Ovaj sud kao ni prvostupanjski sud, nije ovlašten da sam iz dokaza i navoda predstavnika ovlaštenog tijela ili navoda žalbe, izdvaja činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi radnja izvršenja koja se okrivljenom stavlja na teret“.
3. Osnovni sud u Banjaluci donio Rješenje, kojim je okrivljena pravna osoba „Company wall“ d.o.o. Banjaluka oslobođena odgovornosti za prekršaj koji mu je bio utvrđen zbog objavljivanja

osobnih podataka o imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju i adresi fizičkih osoba na svojoj web stranici www.companywall.ba, bez zakonskog pravnog temelja.

Prema odluci suda „činjenični opis naveden od strane predstavnika ovlaštenog tijela ne sadrži podatke koji se odnose na navodno nezakonito objavljivanje osobnih podataka, te sud ne nalazi da opis djela koji se okrivljenom stavlja na teret sadrži sva bitna obilježja prekršaja iz članka 4. točka a) Zakona o zaštiti osobnih podataka“ te „da sud nije ovlašten da sam iz dokaza i navoda predstavnika ovlaštenog tijela izdvaja činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi radnja izvršenja koja se okrivljenom stavlja na teret. Samo jasno naveden činjenični opis pruža mogućnost sudu da pravilno primjeni materijalni propis o prekršaju, odnosno cijeni da li radnja koja se okrivljenom stavlja na teret sadrži obilježje prekršaja ili ne“

4. Općinski sud u Tuzli je donio rješenje, kojim je obustavljen postupak protiv okrivljenog kao uposlenika u JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla, koje nije izvršilo Rješenje Agencije. Prema navodima Suda, „okrivljeni nije bio osoba koja je imala ovlaštenje da postupi po predmetnom rješenju pa iz tih razloga ista i ne može biti odgovorna za prekršaj koji joj se stavlja na teret“. Ovakav zaključak sud je izveo i pored toga što je ovlaštenu predstavnik Agencije, prema navodima iz rješenja suda izjavio „U završnim riječima ovlaštenu predstavnik ovlaštenog tijela je izjavio da je predmet ovog postupka ocjena zakonitosti izdatog prekršajnog naloga, a ne rješenja Agencije u bilo kom opsegu, kapacitetu ili dijelu, te pitanje koje se u ovom slučaju nameće jeste da li je okrivljeni u posjedu dokaza da je izvršio svoju aktivnu obvezu, jer je nalog izdat zbog propuštanja, što znači da je bio dužan dokazati sa onim okolnostima koje je usmeno istakao. Dalje je naveo da u odnosu na isticanje općih uvjeta poslovanja JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Tuzla, isti navodi su neutemeljeni, niti se na bilo koji način mogu dovesti u svezu sa predmetom ovog postupka, te je predložio da prekršajni nalog potvrdi i izrekne sankcija u skladu sa zakonom“.
5. Osnovni sud u Banja Luci je donio rješenje, kojim je okrivljena pravna osoba Meridian tech d.o.o. Banjaluka oslobođena odgovornosti za prekršaj jer nije izvršila Rješenje Agencije. Prema odluci suda „Iz navedenog rješenja vidljivo je da je pod točkom 1/ navedeno da se zabranjuje „Meridian tech“ doo Banja Luka da od sudionika igara na sreću putem interneta zahtijeva sliku osobne iskaznice ili putovnice, prigodom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici *meridianbet* te prigodom isplate dobitka, te da je pod točkom 4/ navedeno da je „Meridian tech“ doo Banja Luka dužan bez odgađanja izvršiti naložene mjere u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, pismeno obavijestiti Agenciju i dostaviti dokaze o izvršenju naloženih upravnih mjera. Znači, navedenim rješenjem naloženo je izvršenje upravne mjere u roku 15 dana od dana prijema rješenja. U činjeničnom opisu prekršaja koji se okrivljenom stavlja na teret nije navedeno do kojeg datuma je okrivljena pravna osoba bila dužna da postupi po rješenju odnosno nije naveden datum odnosno vrijeme činjenja prekršaja“. Izjavljena je žalba na rješenje Osnovnog suda u Banjoj Luci.
6. Županijski sud u Širokom Brijegu je donio rješenje kojim se odbija žalba Agencije a potvrđuje Rješenje Općinskog suda u Širokom Brijegu, kojim je obustavljen prekršajni postupak protiv okrivljene pravne osobe Mepas d.o.o. Široki Brijeg i isti oslobođen od odgovornosti za prekršaj. Prema navodima Suda „neutemeljeni su u žalbi navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu prekršajnog postupka time što nije u zapisnik o usmenom pretresu unio činjenice koje su bitne i od značaja za prekršajni postupak, i to da je u tijeku dokaznog postupka predstavnik pravne osobe izvršio uvid u materijalne dokaze mjerodavnog tijela i izjavio da je riječ o neovjerenim preslikama, na što je predstavnik mjerodavnog tijela izjavio da se originali nalaze pred Sudom BiH, obzirom da je okrivljena pravna osoba pokrenula upravni

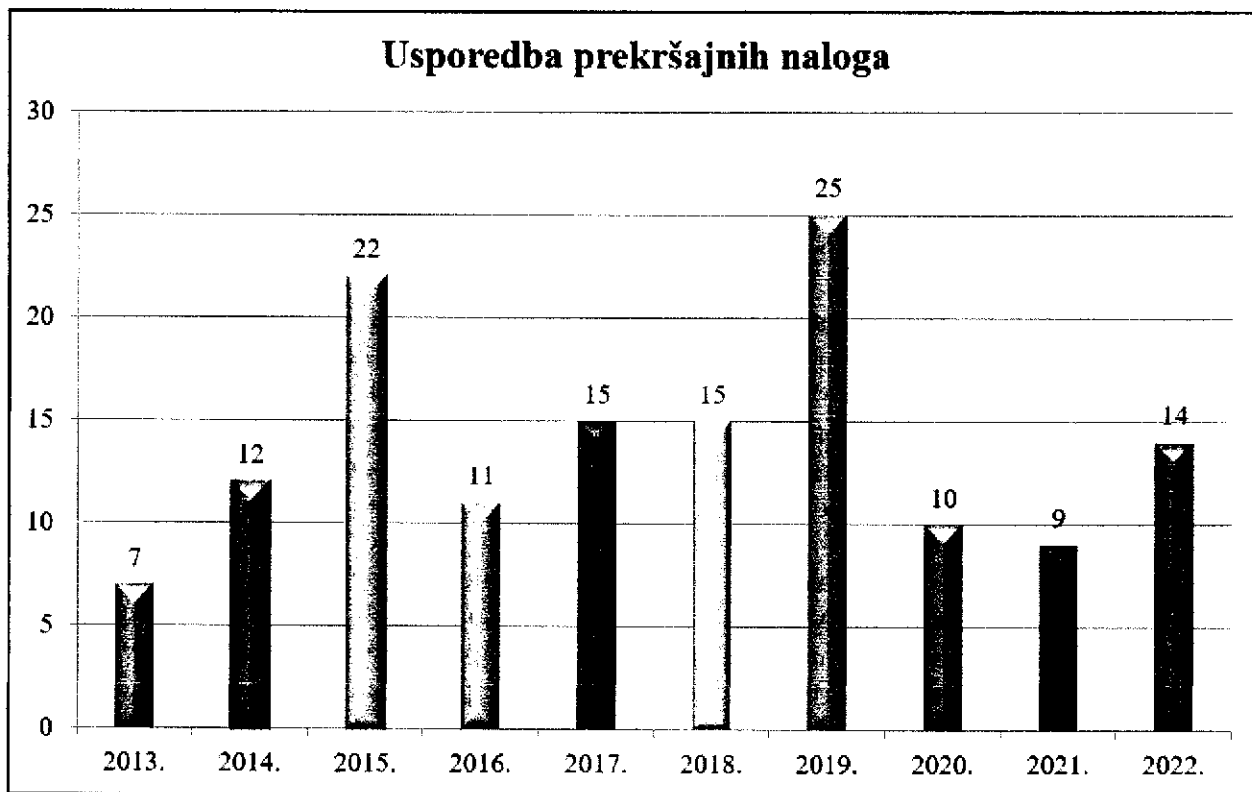
spor protiv konačnog upravnog akta mjerodavnog tijela, vezanog za konkretni događaj o kojem se raspravlja i u ovom prekršajnom postupku. Naime iz prednjih žalbenih navoda proizilazi da predstavnik mjerodavnog tijela tijekom usmenog pretresa nije ponudio dokaz da se obraćao Sudu BiH radi ishođenja originala i /ili ovjerenih preslika a u svrhe dokazne građe u prekršajnom postupku niti je predložio da to uradi prvostupanjski sud“.

7. Okružni sud u Trebinju je donio rješenje kojim je odbijena žalba Agencije izjavljena na rješenje Osnovnog suda u Trebinju kojim se Mješoviti holding „Elektroprivreda Republike Srpske“, Matično preduzeće a.d. Trebinje, oslobađa odgovornosti za prekršaj zbog kojeg je izdat prekršajni nalog zbog „nepostojanja prekršaja“.

Prema navodima Suda „po ocjeni ovog suda, u tijeku postupka, nije dokazano ono što odredba čl. 4. Zakona zahtijeva, odnosno da je obrada osobnih podataka vršena na nezakonit i nepravičan način. Naime, ostaje sporno u čemu se sastoji povreda zakonske obveze da se osobni podaci nisu koristili na pravičan i zakonit način, odnosno koja je to nastupila posljedica koja je dovela do povrede ljudskih prava i sloboda, odnosno povreda prava uposlenih osoba u ovisnim preduzećima u postupku ostvarivanja prava na stimulativnu otpremninu. Žalitelj je u tijeku postupka utvrđivao samo činjenicu da su osobni podaci uposlenih uporabljeni, međutim u tijeku postupka se ni jedna strana ni sud nije bavio utvrđivanjem suštinske stvari, odnosno pitanjem u čemu se sastoji povreda prava uposlenih i koja su to prava koja su zlouporabljena dostavljanjem preslike osobne iskaznice, u svrhu ostvarivanja prava na stimulativnu otpremninu“.

3.8.3. Usporedni podaci prekršajnih naloga 2013 – 2022

PREKRŠAJNI NALOG										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno prekršajnih naloga	7	12	22	11	15	15	25	10	9	14
Kontroloru	0	1	1	4	3	4	10	3	6	9
Odgovornoj osobi	6	8	6	6	7	7	12	7	3	5
Uposlenom u kontroloru	1	3	15	1	5	4	3	0	0	0
Javno tijelo	5	5	20	4	8	6	10	3	4	4
Pravna osoba	2	6	2	7	7	9	15	7	4	6
Fizička osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4

3.9 Upravni sporovi

3.9.1. Sudske odluke

U izvještajnom razdoblju okončano je 15 upravnih sporova pokrenutih pred Sudom BiH protiv konačnih upravnih akata Agencije i to devet sporova pokrenutih u 2020. godini i šest sporova iz 2021. godine. Doneseno je i jedno rješenje po zahtjevu za odgodu izvršenja.

U 14 sporova tužbe su odbijene i potvrđeni su konačni upravni akti Agencije. U jednom sporu tužba je uvažena i predmet vraćen na ponovno rješavanje.

Okončana su tri postupka po zahtjevu za preispitivanje sudske odluke i jedan po zahtjevu za zaštitu zakonitosti, koji su pokrenuti 2022. godine.

Sud BiH donio je sljedeće presude/rješenja:

1. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Odvjetničkog društva „Adil Lozo i drugi d.o.o.“ protiv rješenja Agencije kojim je navedeno društvo upozoreno da ne obrađuje osobne podatke o adresi stanovanja članova upravnog odbora FZ PIO/MIO, bez pravnog temelja.
2. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Ministarstva zdravstva FBiH, protiv rješenja Agencije kojim je usvojen kao utemeljen prigovor fizičke osobe i Ministarstvu zabranjeno da u postupku stavljanja osobe u karantin odlučuje rješenjem koje se odnosi na više osoba i da takvo rješenje bez pravnog temelja dostavlja trećoj strani.

3. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Košarkaškog saveza BiH, protiv rješenja Agencije kojim je zabranjeno prikupljanje i naloženo blokiranje osobnih podataka o JMB-u i preslike putovnica uz obrazac – pristupnicu za registraciju i licenciranje igrača.
4. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba notara protiv zaključka Agencije o nenadležnosti.
5. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Ministarstva unutarnjih poslova SBK/KSB protiv rješenja Agencije kojim je naloženo Federalnom zavodu za penzijsko/ mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar-Kantonalna administrativna služba Travnik i Ministarstvu unutarnjih poslova SBK/KSB Travnik da isprave činjenično stanje prouzročeno nezakonitom obradom osobnih podataka o posebnom stažu podnositelja prigovora iz Travnika, bez njegove suglasnosti.
6. Presudu kojim je odbijena kao neutemeljena tužba ASA Osiguranja d.d. Sarajevo protiv rješenja Agencije kojim je prigovor nositelja podataka usvojen kao utemeljen i ASA Osiguranju d.d. Sarajevo naloženo da poduzme dodatne tehničke i organizacijske mjere za sigurnost podataka prigodom online kupovine polise putnog i zdravstvenog osiguranja.
7. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Meridian tech.d.o.o. Banjaluka protiv rješenja Agencije kojim je Meridian tech.d.o.o. Banjaluka zabranjeno od sudionika igara na sreću putem interneta, zahtijeva fotografiju osobne iskaznice ili putovnice, prigodom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba te prigodom isplate dobitka i naloženo brisanje prikupljenih fotografija osobnih iskaznica i putovnica koje su sudionici igara na sreću putem interneta dostavili prigodom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba te prigodom isplate dobitka, kao i da identificiraju sudionika igara na sreću vrši uvidom u važeći identifikacijski dokument u nazočnosti vlasnika dokumenta.
8. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba fizičke osobe protiv rješenja Agencije kojim je prigovor druge fizičke osobe usvojen kao utemeljen i istom zabranjeno da neovlašteno obrađuje osobne podatke podnositelja prigovora.
9. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba Ministarstva zdravstva FBiH, protiv rješenja Agencije kojim je usvojen kao utemeljen prigovor fizičke osobe i Ministarstvu zabranjeno da u postupku rješavanja u svezi stavljanja osoba u karantin odlučuje rješenjem koje se odnosi na više osoba i da to rješenje bez pravnog temelja dostavlja trećoj strani.
10. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba fizičke osobe protiv rješenja Agencije kojim je njen prigovor protiv Alumina d.o.o. Zvornik zbog dostavljanja tužbe na odgovor pojedinim uposlenicima, odbijen kao neutemeljen.
11. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba fizičke osobe protiv rješenja Agencije kojim je njen prigovor protiv Instituta za jezik Sarajevo zbog pribavljanja i zadržavanja presude o razvodu braka i zadržavanja natječajne dokumentacije nakon okončanja natječajne procedure, usvojen kao utemeljen.
12. Presudu kojom je odbijena tužba fizičke osobe protiv rješenja Agencije kojim je odbijen prigovor protiv Porezne uprave FBiH - Ispostava Centar Sarajevo, zbog obrade podataka o suvlasništvu na stanu u postupku zasnivanja zakonske hipoteke po temelju poreznog duga kao vlasnice odvjetničkog ureda u Sarajevu.
13. Presudu kojom je odbijena tužba Premier world sport d.o.o. Čitluk, Premier sport d.o.o. Istočno Novo Sarajevo i Premier sport d.o.o. Čitluk protiv rješenja Agencije kojim je izrečena zabrana da od sudionika igara na sreću putem interneta, prigodom online registracije, prikupljaju fotografije prednje i zadnje strane osobne iskaznice ili putovnice te naloženo brisanje do sada prikupljenih fotografija navedenih dokumenata.
14. Presudu kojom je odbijena kao neutemeljena tužba fizičke osobe protiv Rješenja Agencije kojim je njen prigovor protiv Unicredit Bank a.d. Banja Luka, zbog obrade i prijenosa osobnih

podataka prigodom ustupanja potraživanja po temelju ugovora o kreditu na B2Kapital d.o.o., odbijen kao neutemeljen.

15. Rješenje kojim je odbačen zahtjev „JP BH POŠTA“ d.o.o. Sarajevo za odgodu izvršenja konačnog rješenja Agencije.
16. Presudu kojom je tužba odvjetnika uvažena a rješenje Agencije poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak, kojim je prigovor fizičke osobe usvojen kao utemeljen zbog neovlaštenog pribavljanja osobnih podataka i navođenja istih u prijedlogu za izvršenje.

Apelaciono vijeća Suda BiH donijelo je slijedeće presude:

1. Presudu kojom je odbijen zahtjev Meridian Tech d.o.o. Banjaluka za preispitivanje presude, kojom je odbijena tužba Meridian Tech d.o.o. Banjaluka protiv rješenja Agencije, kojim je istom zabranjeno da od sudionika igara na sreću putem interneta, zahtijeva fotografiju osobne iskaznice ili putovnice, prigodom registracije i verifikacije korisničkog naloga na web stranici meridianbet.ba te prigodom isplate dobitka i naloženo brisanje prikupljenih fotografija.
2. Presudu kojom je uvažen zahtjev za preispitivanje presude i preinačena presuda Suda BiH te poništeno rješenje Agencije kojim je naloženo Federalnom zavodu za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar-Kantonalna administrativna služba Travnik i Ministarstvu unutarnjih poslova SBK/KSB Travnik da isprave činjenično stanje prouzročeno nezakonitom obradom osobnih podataka o posebnom stažu podnositelja prigovora fizičke osobe iz Travnika, bez njene suglasnosti i predmet vraćen na ponovno odlučivanje.
3. Presudu kojom je Zahtjev za zaštitu zakonitosti koji je Agencija podnijela putem Pravobranilaštva BiH djelomično uvažen. Preinačena je presuda vijeća za upravne sporove Suda BiH, tako da se tužena Agencija obvezala da Tužiocu fizičkoj osobi nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 100,00 KM dok se Tužitelj obvezao da Pravobranilaštvu BiH nadoknadi troškove sastava zahtjeva za zaštitu zakonitosti u iznosu od 240,00 KM.

3.9.2. Upravni sporovi iz 2022. godine

Tijekom 2022. godine, pokrenuto je 15 upravnih sporova pred Sudom BiH protiv konačnih upravnih akata Agencije, podnesena su tri zahtjeva za preispitivanje sudske odluke i jedan zahtjev za zaštitu zakonitosti.

Tri upravna spora su pokrenuta tužbom od strane kontrolora iz javnog sektora, jedan je pokrenut tužbom pravne osobe, a 11 sporova je pokrenuto tužbama podnositelja prigovora.

Podnesena su tri zahtjeva za preispitivanje sudske odluke i to po jedan zahtjev podnesen je od strane kontrolora iz javnog i privatnog sektora te fizičke osobe.

Agencija je podnijela zahtjev za zaštitu zakonitosti, putem Pravobranilaštva BiH.

Tužbe za poništenje rješenja/zaključaka Agencije Sudu BiH, podnijeli su:

1. Avon Cosmetics BiH d.o.o. Sarajevo, zbog izrečene zabrane obrade JMB -a u evidenciji članova Avon kluba.
2. JU Univerzitet u Zenici zbog izrečene zabrane da osobne podatke svojih radnika i spoljnih suradnika dostavlja trećoj strani bez adekvatnog pravnog temelja i naloga da donese propis s ciljem provođenja Zakona i Plana sigurnosti osobnih podataka.
3. Fizička osoba zbog odbijanja njegovog prigovora protiv Željeznica RS ad Doboj u dijelu zahtjeva za priznavanje troškova pravnog zastupanja.

4. Fizička osoba radi odbacivanja prigovora zbog nenadležnosti.
5. Policija Brčko distrikta, zbog izrečenih mjera u svezi video nadzora u zgradi Policije Brčko distrikta.
6. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora u svezi izdavanja uvjerenja sa netočnim podacima.
7. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora protiv Ustavnog suda BiH u svezi objavljivanja podataka o zdravstvenom stanju i liječenju u odlukama donesenim po apelacijama.
8. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora protiv Fonda za povratak BiH, bivšeg vršitelja dužnosti ravnatelja Fonda za povratak BiH zbog dostavljanja pravosnažne Presude Suda BiH Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.
9. Fizička osoba zbog zabrane obrade JMB-a u Prijedlogu za izvršenje rješenja podnesenog Okružnom privrednom sudu u Trebinju.
10. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora u svezi nedostavljanja dokumentacije od strane Fonda za povratak BiH, po zahtjevu za slobodan pristup informacijama.
11. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora protiv komandira Policijske stanice Gacko u svezi davanja njegovih podataka iz operativne i kaznene evidencije Okružnom javnom tužilaštvu u Trebinju.
12. Fizička osoba zbog odbacivanja prigovora jer je već rješavano po istoj stvari.
13. Fizička osoba zbog odbijanja prigovora kao neutemeljenog protiv gradonačelnika Grada Banja Luka u svezi navođenja imena i prezimena i isticanja fotografije na pres konferenciji, bez suglasnosti.
14. Fizička osoba zbog nalaganja upravne mjere u svezi obrade putem videonadzora na privatnom stambenom objektu u Sarajevu.
15. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, zbog zabrane obrade osobnih podataka kako je propisana Pravilnikom o registraciji vozila.

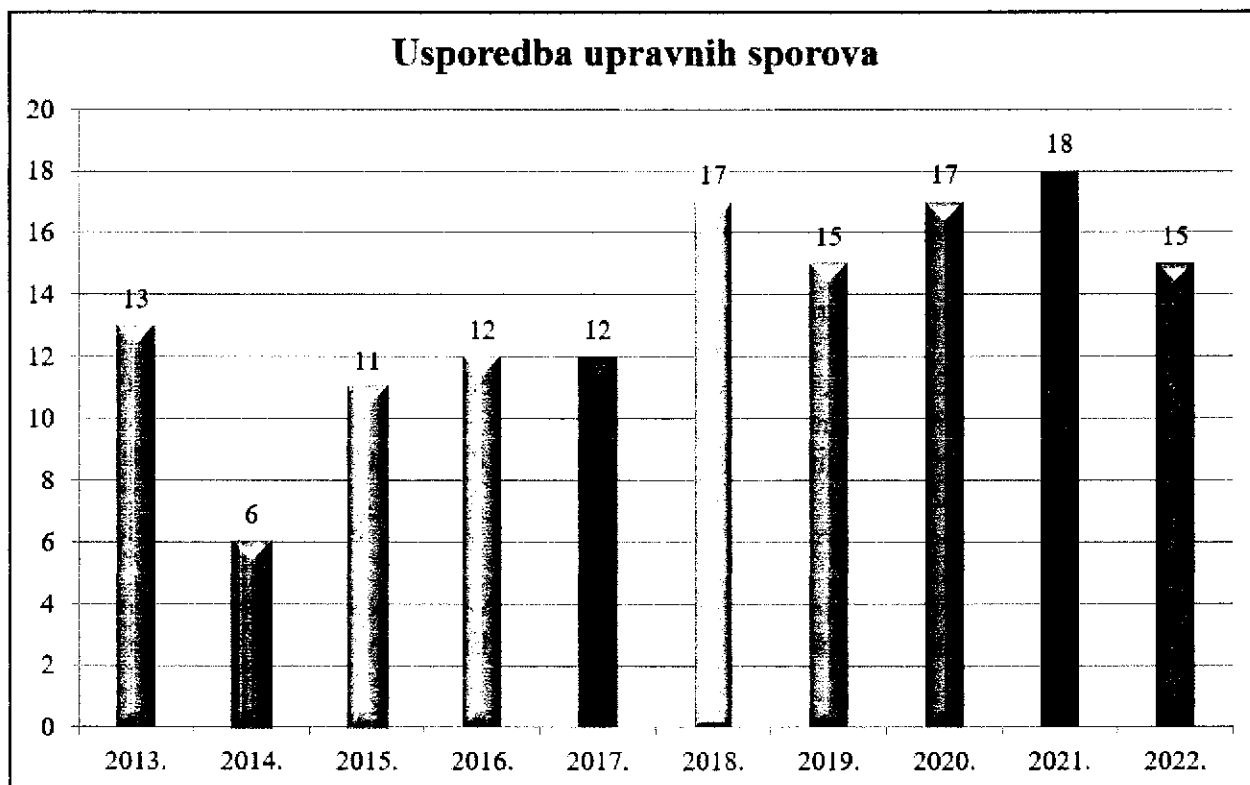
Zahtjev za preispitivanje sudske odluke podnijeli su:

1. MUP SBK/KSB Travnik protiv presude Suda BiH kojom je tužba tužitelja, odbijena kao neutemeljena u svezi obrade osobnih podataka o posebnom stažu bez njegove suglasnosti.
2. „Meridian tech“ d.o.o. Banjaluka protiv presude Suda BiH kojom je odbijena tužba protiv rješenja Agencije u svezi obrade osobnih podataka prigodom organiziranja igara na sreću.
3. Fizička osoba protiv presude Suda BiH kojom je obijena kao neutemeljena tužba protiv rješenja Agencije u svezi dostavljanja tužbe tužbe podnositeljice prigovora radi mobinga određenom broju svojih uposlenika u svrhu pripremanja dokumentacije i davanja odgovora na istu.
4. Zahtjev za zaštitu zakonitosti koji je Agencija inicirala putem Pravobranilaštva BiH. Zahtjev je uvažen i preinačena presuda u dijelu koji se odnosi na troškove postupka.

3.9.3. Usporedni podaci upravnih sporova 2013 – 2022

UPRAVNI SPOROVI										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno upravnih sporova	13	6	11	12	12	17	15	17	18	15
Riješeno	13	6	11	12	12	17	15	15	8	0

Riješeno u korist Agencije	11	5	10	6	10	14	13	15	7	0
Riješeno protiv Agencije	2	1	1	6	2	3	2	0	1	0
Neriješeno	0	0	0	0	0	0	0	2	10	15

3.10 Mišljenja

U izvještajnom razdoblju izdato je 111 stručnih mišljenja. Kontrolorima iz javnog sektora izdato je 49 stručnih mišljenja, pravnim osobama 18, a fizičkim osobama 44 stručna mišljenja.

Po dostavljenim zahtjevima za davanje mišljenja Agencija je dala 183 odgovora umjesto mišljenja, te je u 71 slučaju podnositelje zahtjeva za davanje mišljenja, uputila na akte objavljene na Web stranici.

Izdata su 34 mišljenja na zakone i podzakonske akte.

Po temelju mišljenja, odgovora i uputa na Web stranicu, izdata su 392 akta.

Stručna mišljenja, su se odnosila na sljedeća pitanja:

- Video nadzor
- davanje podataka trećoj strani
- obrada podataka o vakcinisanju protiv COVID-19

- obrada osobnih podataka iz radno – pravnih odnosa
- preslika osobne iskaznice i putne isprave
- obrada osobnih podataka preko obrađivača
- donošenje i primjena provedbenih propisa iz Zakona
- obrada osobnih podataka u različitim postupcima
- objavljivanje osobnih podataka na web stranicama
- kreiranje lažnog Facebook profila
- obrada osobnih podataka u novinarske svrhe
- utjecaj Opće uredbe na kontrolore u Bosni i Hercegovini
- prijenos osobnih podataka u inozemstvo
- obrade osobnih podataka putem uređaja za mjerenje brzine kretanja motornog vozila
- snimanja saobraćaja putem kamera instaliranih u motornom vozilu
- davanje osobnih podataka po zahtjevu za slobodan pristup informacijama
- obrada osobnih podataka od strane organizatora kladioničarskih igara

3.10.1. Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte

3.10.1.1. Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:

1. Prijedlog zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
2. Prijedlog Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
4. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nositelja javnih funkcija u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.
5. Nacrt Zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo.
6. Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo - Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo.
7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama BiH - Ministarstvo odbrane BiH.
8. Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
9. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
10. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH - Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
11. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
12. Nacrt zakona o Pravobranilaštvu BiH - Ministarstvo pravde BiH.
13. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
14. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o radu u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

15. Nacrt Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu - Ministarstvo financija i trezora BiH.
16. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o javnim nabavkama - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
17. Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o odbrani BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
18. Zakon o osnovama sigurnosti prometa na putevima u BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
19. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
20. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH - Parlamentarnoj skupštini BiH.
21. Nacrt zakona o vanjskim poslovima BiH - Ministarstvo vanjskih poslova BiH.
22. Nacrt zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora - Ministarstvo vanjskih poslova BiH.
23. Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH - Ministarstvo pravde BiH.
24. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH - Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
25. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH - Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
26. Nacrt zakona o Sudovima BiH - Ministarstvo pravde BiH.
27. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH - Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.
28. Nacrt Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu - Ministarstvo financija i trezora BiH.
29. Nacrt Zakona o porezu na dodanu vrijednost - Upravi za neizravno oporezivanje BiH.
30. Nacrt zakona o izmjeni i dopunama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima - Ministarstvo civilnih poslova BiH.

Prijedlog zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH

U Prijedlogu Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim u BiH (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) propisano je slijedeće: Podatak o pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalim (u daljem tekstu: Podatak o nacionalnoj pripadnosti) upisuje na temelju izjave građanina BiH, izjave roditelja, usvojitelja ili staratelja malodobne osobe kod ovlaštenog matičara za svako naseljeno mjesto u sjedištu matičnog područja, koji vodi matične knjige o osobnim stanjima građana; Ovi podaci se mogu upisati u matičnu knjigu rođenih, matičnu knjigu državljana i osobnu iskaznicu te se građanin može opredijeliti da se podatak o nacionalnoj pripadnosti upiše u jednu ili više matičnih knjiga odnosno osobnu iskaznicu; Ostavljena je mogućnost da ako građanin ne želi upisati ovaj podatak da je takvo njegovo opredjeljenje matičar također dužan upisati.

Propisana je i obveza provjere i naknadnog upisa ovog podatka u slučaju upošljavanja u državnoj službi i sudjelovanja na izborima te kaznene odrdebe za instituciju i odgovornu osobu u istoj, ukoliko pri upošljavanju i sudjelovanju na izborima ne izvrše provjere ili naknadni upis podataka o nacionalnoj pripadnosti za odnosnu osobu.

U obrazloženju Prijedloga zakona navedeno je da je temeljna odrednica Ustava BiH konstitutivnost i jednakopravnost konstitutivnih naroda koja se najkonkretnije očituje u primjeni Izbornog zakona BiH i u primjeni također ustavnih odredbi o zastupljenosti pripadnika

konstitutivnih naroda i ostalih pri upošljavanju u tijelu javne vlasti, javnom poduzeću i instituciji i svim institucijama vlasti. Također se ove odredbe koriste u formiranju različitih tijela vlasti, stalnih i ad hoc povjerenstava i sl. Navedeno je da se podatak o nacionalnoj pripadnosti zlouporabljava i vrlo često stvara problem. Ovim zakonom bi to pitanje bilo regulirano i otklonila bi se mogućnost zlouporabe.

Izneseni su slijedeći stavovi:

Temeljni cilj Prijedloga zakona jeste upisivanje nacionalnosti u određene matične knjige i osobnu iskaznicu zbog što pouzdanijeg određivanja nacionalne pripadnosti i sprječavanja zlouporabe iste, u postupku zapošljavanja u državnu službu i sudjelovanja u izbornom procesu.

Iako je ustanovljena dobrovoljnost za upis podatka o nacionalnoj pripadnosti to ipak ne važi za osobe koje se zapošljavaju u državnoj službi i osobe koja sudjeluju na izborima budući da će se od strane tijela uprave provjeravati i vršiti upisivanje prema izjavi koju osoba daje pred tijelom prigodom uposlenja ili sudjelovanja na izborima.

U odnosu na načela zakonite obrade osobnih podataka postavlja se pitanje da li je upisivanje ovog podatka u navedena dokumenta te njegova naknadna provjera neophodna, pravična i srazmjerna u svrhu uposlenja u državnu službu ili sudjelovanja na izborima.

Radi boljeg razumijevanja navedenog, ukazano je da zaštita osobnih podataka proizilazi iz članka 8. Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. Svaka obrada osobnih podataka je ograničenje privatnosti a da bi bila zakonita prema članku 8. stavak 2. Konvencije moraju biti ispunjena tri uvjeta:

- da je propisana zakonom
- da se vrši u jednom od legitimnih ciljeva
- da je neophodna u demokratskom društvu

„Neophodnost u demokratskom društvu“ prema stanovištu Europskog suda za ljudska prava pretpostavlja vaganje suprotstavljenih interesa u cilju utvrđivanja da li je ograničenje garantiranih prava opravdano i u skladu sa Konvencijom. „Neophodnost“ prema tom stavu znači – hitno društveno potrebno i da ograničenje prava mora biti srazmjerno cilju kome se teži što obvezuje nacionalne vlasti da moraju primijeniti metod koji je najmanje restriktivan u odnosu na pravo privatnosti. „Proporcionalnost“ se u kontekstu analize neophodnosti u demokratskom društvu javlja kao test u kojem se ispituje da li je restriktivna mjera srazmjerna legitimnom cilju kojem se teži, da li postoji goruća socijalna potreba za takvu restrikciju te da li su razlozi koji su dati relevantni i dovoljni.

Na pitanje da li se mogu spriječiti zlouporabe podatka o nacionaloj pripadnosti u svrhu upošljavanja u državnu službu i sudjelovanja na izborima i bez obveznog upisivanja istog podatka u matične knjige ili identifikacijske dokumente, odgovor dolazi iz javno dostupnih primjera.⁵

Iz navednog primjera proizilazi da su u proteklom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo, Sud BiH i Ustavni sud BiH utvrdili da su određene osobe zloupobile pravo izjašnjenja o pripadnosti konstitutivnom narodu propisano Izbornim zakonom, te uzurpirali pravo relevantnog naroda na izbor kandidata u Dom naroda. Osim ovog primjera iz obrazloženja predmetne odluke Ustavnog suda BiH, a na temelju izjašnjenja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, proizilazi da je Sud BiH *„donio još sedam rješenja kojima su odbačene žalbe onim podnositeljima koji su, također,*

⁵ Odluka Ustavnog suda AP broj: 66/15 od 10.02.2015

promijenili izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi Ostalih u tijeku izbornog ciklusa”.

Dakle, postoje manje invazivni načini da se utvrdi zlouporaba podataka o nacionalnoj pripadnosti od načina koji je predložen u Prijedlogu zakona što znači da ne postoji razumno i objektivno opravdanje da se propiše obvezno upisivanje podatka o nacionalnoj pripadnosti u matične knjige i osobnu iskaznicu i da se to provjerava u svrhu uposlenja u državnu službu i sudjelovanja na izborima.

Podatak koji otkriva nacionalnu pripadnost spada u posebnu kategoriju podatka čija obrada je dozvoljena samo u izuzetnim slučajevima. Posebne kategorije podataka su izuzetno osjetljive prirode i zaslužuju posebnu zaštitu jer bi njihovom obradom moglo doći do značajnih rizika za temeljna prava i slobode.

Osim navedenog, mišljenja smo da bi predloženo rješenje u praktičnoj primjeni imalo višestruke posljedice za pojedince, kojima bi bili izloženi kada bi morali priložiti ili dati na uvid ova dokumenta u drugim postupcima i svakodnevnim životnim situacijama.

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH

Prijedlogom zakona propisano je izlaganje izvoda iz Središnjeg biračkog popisa na slijedeći način:
„Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke evidentirane u izvodu iz Središnjeg biračkog popisa neposrednim uvidom na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH putem unošenja svog JMB i/ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izorno povjerenstvo BiH“.

„Javnost ostvaruje pravo uvida u izvode iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvoda iz Središnjeg biračkog popisa putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi adekvatan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izorno povjerenstvo BiH vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.“.

Prijedlogom zakona propisano je:

- da evidencija Središnjeg biračkog popisa sadrži i „*biometrijske podatke otiska prstiju*“.
- da će Središnje izorno povjerenstvo BiH podzakonskim aktom odrediti: način dostavljanja štampane verzije prijave za osobe koja glasuju van Bosne i Hercegovine, državljanke BiH koji imaju status izbjegle osobe a upisani su u Središnji birački popis, izbjegla osoba koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu te način i postupak provjere točnosti podataka navedenih u prijavi.
- elektronska identifikacija birača, s tim da nije propisan način na koji će se ista vršiti.
- da „*Središnje izorno povjerenstvo posebnim pravnim aktom utvrđuje stjecanje tehničkih uvjeta uz konzultacije sa IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu osobnih podataka BiH, o čemu informaciju dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH*“.

Izneseni su slijedeći stavovi:

Ostvarivanje uvida u središnji birački popis unošenjem JMB birača, prihvatljiv je način provjere ali ostavljanje mogućnosti da se podzakonskim aktom i „...na drugi adekvatan način...“, javnosti omogućiti uvid u biračke popise nije prihvatljivo. Ako postoje drugi „adekvatni“ načini onda ih je potrebno propisati u zakonu da bi provjera u potpunosti bila propisana zakonom. Sa aspekta zaštite osobnih podataka nezakonito je da jedan institut istovremeno bude predmet zakonske i podzakonske regulative

Objavljivanje osobnih podataka građana na internet stranicama, općenito predstavlja invazivan i rizičan način obrade osobnih podataka, čime se stvara rizik da se objavljeni podaci zlouporabe u različite svrhe. Podaci koji se objave na internet stranicama mogu biti preuzeti od bilo kojeg

korisnika ili pretraživača (google, yahoo i sl.) te na taj način kontrolor koji je objavio osobne podatke gubi kontrolu nad istim.

Takav rizik je dodatno uvećan usljed činjenice da bi privremeni izvodi sa osobnim podacima svih birača u Bosni i Hercegovini postali dostupni cjelokupnoj javnosti i to ne samo u državi već bilo kome ko pristupi internet stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Razumljivo je i prihvatljivo da privremeni izvodi iz biračkog popisa budu dostupni u Centru za birački popis ili izloženi na biračkim mjestima, gdje ipak ograničen broj birača ostvaruje mogućnost uvida, provjere podataka, ispravke podataka i biračkog mjesta, što i jeste svrha izlaganja privremenih izvoda iz Središnjeg biračkog popisa za one birače koji nisu u mogućnosti ostvariti uvid i provjeriti podatke na način propisan u stavu (4) ovog članka.

Upravo bi se na ovaj način ostvarila „javnost“ biračkog popisa u mjeri i opsegu neophodnom za ispunjenje svrhe.

Objavljivanje središnjeg biračkog popisa na službenoj internet stranici izbornog tijela nije praksa koja se primjenjuje u drugim državama.

U svezi biometrijske obrade otisaka prstiju podsjetili smo na mišljenje Agencije iz 2018. godine dato na zahtjev Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, u kojem je za ovaj segment navedeno sljedeće:

„ podatak o otisku prsta je biometrijski podatak i spada posebnu kategoriju podataka, čija je obrada shodno članku 9. stav (1) Zakona, zabranjena, osim u slučaju izuzetaka iz stavka (2) istog članka koji nisu primjenjivi za predmetnu obradu. Također, kada se vrši automatska obrada posebne kategorije podataka, zakonom mora biti predviđena i odgovarajuća zaštita. (članak 9 i 10. Zakona).

Bez obzira na predloženu zakonsku normu, koja bi formalno bila pravni temelj, ovdje se namće pitanje neophodnosti obrade ovog podataka te koji legitimni cilj se treba ostvariti zadiranjem u privatnost svih birača u ovoj mjeri. Analizom Prijedloga zakona, Agencija nije utvrdila da postoje relevantni i dovoljno jasni razlozi koji bi bili opravdani realnom društvenom potrebom i legitimnim ciljem koji se želi postići obradom ovog osobnog podataka.

Shodno Izbornom zakonu BiH identitet birača se utvrđuje na temelju važeće osobne isprave (osobna iskaznica, putovnica i vozačka dozvola), što je u skladu i sa drugim zakonima kojim je propisano da se navedenim dokumentima dokazuje identitet. Stoga je nemoguće opravdati zahtijev da građani čiji identitet je na biračkom mjestu utvrđen na temelju važećeg identifikacijskog dokumenta, moraju „dati“ otisak prsta da bi ostvarili biračko pravo.

Nesporno je da SIP kao kontrolor treba da osigura regularne, poštene i fer izbore, ali ostvarivanje tog cilja ne može se vršiti pretjeranim zadiranjem u privatnost građana na način da se isti radi ostvarivanja demokratskog i građanskog prava uvjetuju obradom biometrijskih podataka. Obrada biometrijskih podataka predstavlja posebno invazivan i rizičan prodor u privatnost pojedinca.

Obrada biometrijskih podataka dozvoljena je samo kada je nužna i neophodna (npr. rasvjetljavanje kaznenih djela, identifikacija počinitelja i sl.), a uvođenje biometrijskih mjera samo radi kontrole izbornog procesa je prekomjerno i nesrazmjerno te na taj način predstavlja nepotrebno zadiranje u privatnost pojedinca.

Nesrazmjernost se ogleda i u činjenici da građani identifikacionim dokumentom dokazuju identitet pred sudom, ovlaštenim službenim osobama, da mogu preći državnu granicu, raspolagati nekretninama, kreditno se zadužiti i sl., a sa druge strane isti identifikacijski dokument ne bi bio dovoljan za identifikaciju pred biračkim odborom.

Shodno navedenom, obrada otiska prsta kao biometrijskog osobnog podatka u svrhu ostvarivanja biračkog prava, i kada bi se propisala zakonom ne bi bila u skladu sa načelom pravičnosti i zakonitosti iako bi formalno postojao zakonski temelj.

Kako je ranije obrazloženo, "propisano zakonom" ne znači samo puko propisivanje radnje zakonom, nego kvalitet tog zakona. Naime, zakon mora pružiti određenu mjeru zaštite od proizvoljnog miješanja javnih vlasti u prava koja štiti Konvencija."

U svezi odredbi da će Središnje izborno povjerenstvo, podzakonskim aktom regulirati značajna pitanja, a s obzirom na suštinu i opseg normiranja koje treba biti predmet podzakonskog akta, iznesen je stav da je navedene segmente potrebno propisati u Izbornom zakonu a ne ostavljati mogućnost propisivanja podzakonskim aktom.

Iako smo iznijeli ozbiljne primjedbe uzimanje otiska prstiju, naglašeno je da je bilo potrebno precizirati na koji način i u kojoj fazi glasanja će se obrađivati ovi osobni podaci te sa kojom bazom podataka, koja sadrži otiske prstiju, će se isti komparirati.

U svezi odredbi kojiima se propisuje obveza Agencije da pruži konsultacije Središnjem izbornom povjerenstvu glede ispunjenosti tehničkih uvjeta, koji se odnose na izradu studije izvodljivosti, nabavu potrebne opreme i provođenje pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti s ciljem osiguranja integriteta i funkcionalnosti izbornih tehnologija u izbornom procesu. Agencija je neovisno nadzorno tijelo utemeljeno s ciljem nadziranja provedbe Zakona i drugih zakona koji se odnose na obradu osobnih podataka i njena dužnost i ovlaštenja su propisani Zakonom, iz čega proizilazi da joj se drugim zakonima ne mogu nametati posebne obaveze u odnosu na pojedina tijela ili aktivnosti.

Postavlja se pitanje pravilnog funkcioniranja Agencije ukoliko se ustanovi praksa da se drugim zakonima propiše sudjelovanje Agencije u određenim aktivnostima.

Osim navedenog, Agencija u ovim procesima naknadno ne bi mogla postupati po eventualnim prigovorima građana i biti nadzorno tijelo shodno ovlaštenjima propisanim u Zakonu.

U više odredbi Prijedloga zakona neadekvatno je i suviše pozivanje na Zakon, obzirom da je Zakon opći propis, koji regulira zaštitu osobnih podataka i dužna su ga primjenjivati sva javna tijela, fizičke i pravne osobe. Obveza da se osobni podaci obrađuju sukladno Zakonu postoji i bez takvih normi u Prijedlogu zakona te je predloženo njihovo brisanje

Prijedlog Zakona o sprječavanju sukoba interesa u institucijama BiH

Prijedlogom Zakona propisano je da: „*Povjerenstvo će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona, propisati obrasce i pobliže sadržaj Izvješća, te uspostaviti Jedinствени регистар имовине носитеља јавних функција.*“

Iz citiranog stava, proizilazi da će osim taksativno pobrojanih podataka Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa dodatno „*pobliže*“ propisati sadržaj izvješća, što upućuje na zaključak da u Prijedlogu Zakona nisu propisane sve vrste osobnih podataka koji će se obrađivati u izvješću.

Iz iste odredbe proizilazi pravni temelj za uspostavljanje Jedinственог регистра имовине носитеља јавних функција, dok je u drugom članu Prijedloga Zakona, propisano da će pravila o vođenju registra biti propisana Pravilnikom o načinu vođenja registra koji donosi Povjerenstvo.

Prijedlogom zakona propisano je da je jedinstveni registar dostupan na službenoj internetskoj stranici Povjerenstva, a da se osobni podaci nositelja javnih funkcija i njihovih bliskih srodnika štite sukladno zakonskim propisima s ciljem sprječavanja zlouporaba.

Prijedlogom Zakona propisano je da Povjerenstvo provjerava tačnost i potpunost podataka iz izvješća, prikupljanjem i uspoređivanjem sa podacima od tijela i pravnih osoba koji raspolažu tim podacima na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini. Istim članom je propisano da postupak prikupljanja podataka i njihove provjere, kao i tijela od kojih se pribavljaju podaci, Povjerenstvo detaljno propisuje pravilnikom.

Takođe, propisano je pravo Povjerenstva da pribavi i obveza javnih tijela i drugih osoba da Povjerenstvu dostave tražene informacije u postupku administrativne istrage.

Prijedlogom Zakona propisani su uvjeti za izbor predsjednika i članova Povjerenstva, te je u istoj odredbi propisano i slijedeće: „*Nakon izbora za predsjednika, odnosno za člana Povjerenstva, kandidat je dužan podnijeti, redovito ažurirati i javno objaviti Izvješće iz članka 14. ovog zakona.*“

Izneseni su slijedeći stavovi:

Cijeneći uvjete načela pravičnosti i zakonitosti, Prijedlogom Zakona treba biti propisan sadržaj Jedinственog registra i način vođenja istog, da li će se voditi u materijalnoj, elektronskoj ili kombinaciji ove dvije forme, vrste osobnih podataka koje se obrađuju, koji osobni podaci će biti izostavljeni od objave na internet stranici, vremensko razdoblje čuvanja osobnih podataka te mjere zaštite.

Imajući u vidu da se pristup i uvid u bankovne evidencije može vršiti samo na temelju zakonskih odredbi koje se odnose na institut bankarske tajne, propisan važećim zakonima o bankama u Bosni i Hercegovini, pravni temelj za ovaj segment provjere treba biti preciziran u Prijedlogu Zakona a ne u podzakonskom aktu.

U odnosu na odredbu iz koje proizilazi obveza kandidata da javno objavi izvješće, istaknuto je kako je u drugom odredbom propisano da će jedinstveni registar biće dostupan na službenoj internet stranici Povjerenstva, pa je nejasno, mjesto i način na koji bi nakon izbora za predsjednika, odnosno člana Povjerenstva, sam kandidat trebao izvršiti javno objavljivanje izvješća.

U cilju potpunog i preciznijeg reguliranja obrade osobnih podataka, Prijedlogom Zakona trebaju se utvrditi svi segmenti obrade osobnih podataka, vrste podataka koji se obrađuju, svrhe obrade, postupak i način obrade, postupak i vrste osobnih podataka koji se daju trećoj strani, mjere zaštite te rokovi čuvanja osobnih podataka.

Propisivanjem svih segmenata obrade osobnih podataka u zakonu otklanja se mogućnost za proizvoljno i arbitrarno kreiranje pravila za obradu osobnih podataka.

Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo

Prijedlogom Zakona je propisana je obrada podataka o nacionalnoj pripadnosti djeteta, iz slijedećih razloga „*Svrha obrade podataka je obezbjeđivanje indikatora u odgoju i obrazovanju, radi praćenja učinkovitog i kvalitetnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog sustava, planiranja odgojne politike praćenja, proučavanja i unaprjeđivanja odgojne i obrazovne razine djeteta, profesionalnog statusa i usavršavanja odgajatelja, rada obrazovnih ustanova, učinkovitog financiranja sustava odgoja i obrazovanja, povećanja obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem i stvaranja temelja za provođenje istraživanja u oblasti odgoja i obrazovanja*“.

Iz navedene odredbe proizilazi da podatak o nacionalnoj pripadnosti djeteta nema opravdanu svrhu. Takođe, ni u obrazloženju dostavljenog Prijedloga zakona nije naveden ni jedan razlog koji bi opravdao prikupljanje podataka o nacionalnoj pripadnosti djeteta.

Shodno navedenom, iznesen je stav da je potrebno brisati podatke o nacionalnoj pripadnosti djeteta iz Prijedloga Zakona.

Nacrt zakona o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo

Nacrtom zakona propisana je obrada osobnih podataka ali istim nije propisano vođenje ni jedne evidencije koja sadrži osobne podatke.

Nacrtom zakona uopćeno je propisano da Povjerenstvo ima ovlaštenje od nadležnih subjekata zahtjevati podatke koji su relevantni za provođenje postupka utvrđivanja postojanja sukoba interesa nositelja javne funkcije.

Takođe je propisano i slijedeće: „Ukoliko subjekti iz stavka (2) ovog članka ne postupe u roku i na način iz stavka (3) ovog članka, dužni su da o razlozima nepostupanja, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, obavijeste Povjerenstvo.“

Izneseni su slijedeći stavovi:

Potrebno je propisati evidencije koje sadrže osobne podatke, što podrazumijeva naziv, sadržaj i način vođenja evidencija tj. da li će se voditi u materijalnoj, elektronskoj ili kombinaciji ove dvije forme te, vrste osobnih podataka koje se obrađuju, vremensko razdoblje čuvanja osobnih podataka te mjere zaštite.

Iz citirane odredbe proizilazi da ukoliko subjekt ne dostavi tražene isprave i dokaze Povjerenstvu, može samo obavijestiti Povjerenstvo o razlozima nepostupanja, čime je ispunio propisanu obvezu.

Dakle, bez obzira da li su razlozi nepostupanja po zahtjevu zakoniti i opravdani dovoljno je da se dostavi obavijest Povjerenstvu, te da na taj način subjekt ispuni zakonsku obvezu i izbjegne prekršajnu odgovornost iz Nacrta zakona.

U svezi sa navedenim je i činjenica da je shodno pozitivnim zakonskim propisima, za pristup određenim podacima o kojim se vode službene evidencije, potreban izričit, zakonom propisan temelj. To znači da nije dovoljno uopšteno propisati obvezu dostavljanja traženih podataka, isprava i dokaza, već iste treba precizirati u zakonskom propisu, kako bi se osigurao adekvatan pravni temelj za njihovo prikupljanje.

Kao primjer takve situacije je pristup i uvid u bankovne evidencije koji se može vršiti samo na temelju zakonskih odredbi koje se odnose na institut bankarske tajne, propisan važećim zakonima o bankama u Bosni i Hercegovini.

Prema tome, ukoliko se i banke smatraju „subjektima“ propisanim u Nacrtu zakona, onda bi pravni temelj za ovaj segment provjere trebao biti izričito propisan u Nacrtu zakona.

Nacrtom zakona je potrebno preciznije propisati sve segmenate obrade osobnih podataka, kako bi se izbjegla proizvoljnost propisivanja podzakonskim aktom.

3.10.1.2. Podzakonski akti dostavljeni na mišljenje:

1. Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o uposlenim i drugim radno angažiranim osobama u Ministarstvu komunikacija i prometa BiH - Ministarstvo komunikacija i prometa BiH.
2. Nacrt Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode tijela mjerodavna za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme- Ministarstvu sigurnosti BiH.
3. Nacrt Odluke o odobravanju novog zapošljavanja - Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova.

4. Pravilnik o kriterijima i načinu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti u Sudskoj policiji u FBiH - Sudska policija u FBiH.

Nacrt pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o uposlenim i drugim radno angažiranim osobama u Ministarstvu komunikacija i prometa BiH

U preambuli Nacrta pravilnika, kao temelj za njegovo donošenje je naveden članak 61. stavak (2) Zakona o upravi, kojim je propisano da rukovoditelj tijela uprave pored ostalog donosi propise i izdaje druge akte za koje je ovlašten.

Na temelju Nacrta pravilnika se ne može zaključiti kojim zakonskim propisom i konkretnom odredbom je utvrđen pravni temelj i ovlaštenje za donošenje predmetnog pravilnika.

Sukladno načelu pravičnosti i zakonitosti, pravilnik kao podzakonski akt mora biti donesen na temelju i u skladu sa zakonskim normama i ovlaštenjima koja proizilaze iz istih.

Kao razlog donošenja Nacrta pravilnika istaknuto je da je "pripremljen u cilju bližeg i detaljnijeg uređivanja sadržaja i načina vođenja predmetnih evidencija u elektroničkom obliku".

Nadalje, u preambuli ali i u članku 2. stavak (2) Nacrta pravilnika izvršeno je pozivanje na Uputstvo o sadržaju, načinu vođenja i čuvanja personalnih dosjea uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj: 47/16), te da pored vođenja knjige o evidenciji uposlenih na način propisan tim Uputstvom, istu evidenciju treba voditi i u elektroničkom obliku.

Iznesen je stav da je osim pravnog temelja za donošenje Nacrta pravilnika, upitna i svrha njegovog donošenja imajući u vidu da je Uputstvom propisano: „Pored vođenja Knjige evidencija uposlenih na način propisan u stavku (2) ovog članka, institucija može istu voditi i u elektroničkom obliku.“

Nacrt Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode tijela mjerodavna za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme

U Nacrtu Pravilnika propisano je vođenje Imeničnog registra o odgovornim osobama privrednih subjekata koji usudjeluju u kretanju oružja i vojne opreme.

Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme ne sadrži temelj za donošenje Imeničnog registra tako da isti ne može biti predmet Nacrta Pravilnika.

Pravilnik o kriterijima i načinu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti u Sudskoj policiji u FBiH

Sudska policija u FBiH obratila se zahtjevom za davanje mišljenja o usklađenosti navedenog pravilnika sa člankom 9. Zakona, te sa odredbama Zakona o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata a povodom primjedbi koje je na Pravilnik iznio Samostalni sindikat državnih službenika i namještenika u tijelima državne službe, sudske vlasti i javnim ustanovama u FBiH – Sindikalna organizacija Sudske policije u FBiH.

Zakonom o Sudskoj policiji u Federaciji BiH, utvrđen je pravni temelj i ovlaštenje da Predsjednik Vrhovnog suda, na prijedlog ravnatelja, donosi propis kojim utvrđuje kriterije i način utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti službenika Sudske policije i kandidata, kao i druga pitanja koja se odnose na zdravstveni i psihofizički pregled.

Nadalje, mišljenje je zahtijevano u svezi konkretne odredbe Pravilnika kojom je propisano da se posebna zdravstvena sposobnost utvrđuje na temelju nalaza, pregleda i mišljenja „ g) potvrde i/ili ovjerenog izvoda iz osobnog zdravstvenog kartona, posebno s podacima o hroničnim i psihičkim bolestima i stanjima, koju izdaje izabrani ljekar primarne zdravstvene zaštite, po mjestu prebivališta/boravišta;“, dok je u stavku (2) propisano da „Izgled Obrasca potvrde izabranog ljekara iz stavka (1) točka g) ovog članka, propisan je u Prilogu 3, koji je sastavni dio ovog Pravilnika.“.

Prema Pravilniku, povjerenstvo za utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti, koju formira ovlaštena zdravstvena ustanova (u daljem tekstu: Povjerenstvo), vrši ocjenu zdravstvene sposobnosti na temelju medicinske dokumentacije i obrade koja je obavljena u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi, a po potrebi i neposrednog pregleda. Pri tome, članovi Povjerenstva su specijalisti medicine iz određene oblasti.

Radi se o obradi posebne kategorije osobnih podataka o zdravstvenom stanju u svezi sa ne/postojanjem hroničnih i psihičkih bolesti i stanja, koje obrađuje ljekar primarne zdravstvene zaštite i Povjerenstvo u svrhu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti službenika Sudske policije.

Dakle, u pitanju je pružanje medicinskih usluga i medicinske dijagnostike od strane profesionalnih medicinskih osoba koja po zakonu ili kodeksu nadležnog tijela podliježu obvezi čuvanja profesionalne tajne, shodno članku 9. Zakona.

Iz Pravilnika i sadržaja pripadajućeg obrasca koji je propisan u Prilogu 3., ne proizilazi da bi posebne kategorije osobnih podataka službenika Sudske policije, u bilo kojoj fazi obrade u svrhu utvrđivanja posebne zdravstvene sposobnosti, bile dostupne neovlaštenim osobama.

Primjedbe istaknute u aktu sindikalne organizacije, odnosila su se na prava pacijenata na informacije o svom zdravlju, povjerljivost i tajnost podataka propisanu Zakonom o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata.

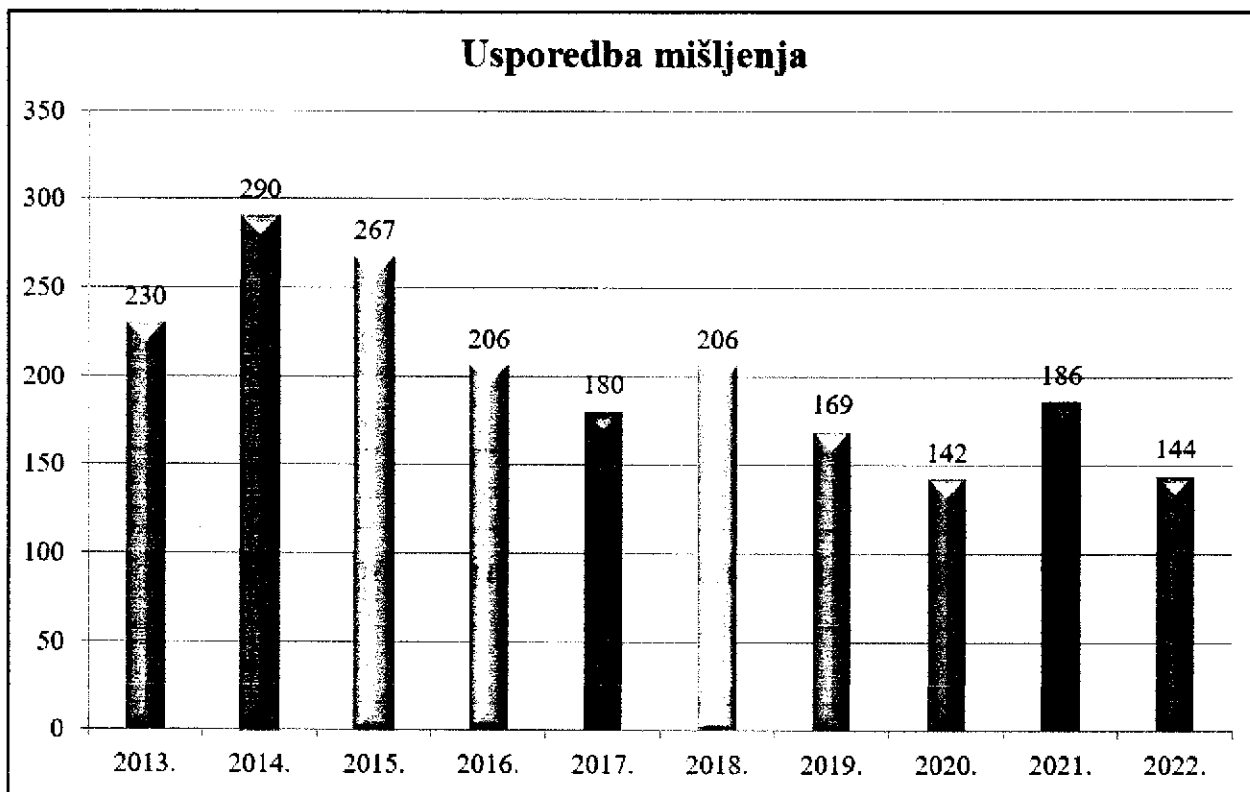
Zakonom o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, u članku 35. je propisano „Podaci iz medicinske dokumentacije pacijenta, odnosno iz zdravstvene evidencije, mogu se dostavljati i bez pacijentove suglasnosti, na uvid, u obliku zapisa, odnosno izvoda iz medicinske dokumentacije, a na zahtjev suda, drugog tijela kada je to propisano zakonom, kada to zahtijeva zaštita života drugih ljudi, te fizička sigurnost i zdravlje drugih ljudi, kao i u drugim slučajevima predviđenim propisima o zaštiti osobnih podataka koji reguliraju izuzetke obrade osobnih podataka odnosno posebne kategorije osobnih podataka, bez suglasnosti pacijenta.

Podaci iz stava 1. ovog članka dostavljaju se kao službena tajna.“

U svezi sa navednim, prava pacijenata nisu povrijeđena, niti je primjenjiva suglasnost pacijenta, kada se radi o davanju osobnih podataka o zdravstvenom stanju Povjerenstvu za utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti.

3.10.2. Usporedni podaci mišljenja 2013 – 2022

MIŠLJENJA										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupno	230	290	267	206	180	206	169	142	186	144
Stručna mišljenja	215	282	259	192	139	169	155	122	158	111
Javnim tijelima	94	80	84	64	66	46	63	45	64	49
Pravnim osobama	23	18	28	34	36	29	29	30	18	18
Fizičkim osobama	98	184	147	94	78	94	63	47	76	44
Mišljenje na zakone	9	6	6	8	38	31	12	18	18	30
Mišljenje na podzakonske akte	5	1	0	4	2	3	1	1	4	4
Mišljenje na druge pravne akte	1	1	2	2	1	3	1	1	6	0

3.11 Središnji registar

Središnji registar je elektronska evidencija temeljnih podataka o zbirkama osobnih podataka koje vode kontrolori, a ima za cilj da nositelje podataka informira koje osobne podatke kontrolori mogu prikupljati i na drugi način obrađivati. Ove informacije Agencija objedinjuje i objavljuje, na koji način i nastaje Središnji registar. Središnji registar pruža mogućnost Agenciji za sagledavanje i analizu koje vrste podataka su sadržane u zbirkama osobnih podataka kontrolora u određenoj oblasti.

Registracija kontrolora je obveza kontrolora da prije uspostavljanja zbirke osobnih podataka dostave Agenciji obavijest o namjeravanom uspostavljanju zbirke osobnih podataka sa informacijama o zbirci osobnih podataka propisanim člankom 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Način ispunjavanja ove obveze propisan je Pravilnikom o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“ br. 52/09).

Kontrolori osnovne podatke o zbirkama osobnih podataka koje vode, dostavljaju na obrascu „Evidencija o zbirci osobnih podataka“. Agencija provjerava sadržaj dostavljenih obrazaca, te utvrđuje da li su dostavljeni obrasci ispravno popunjeni, tj. da li je obrada osobnih podataka u predmetnim evidencijama načelno zakonita ili ne.

Ako obrasci nisu ispravno popunjeni Agencija obavještava kontrolora o greškama, te nalaže da se greške isprave, a ispravno popunjeni obrasci dostave Agenciji.

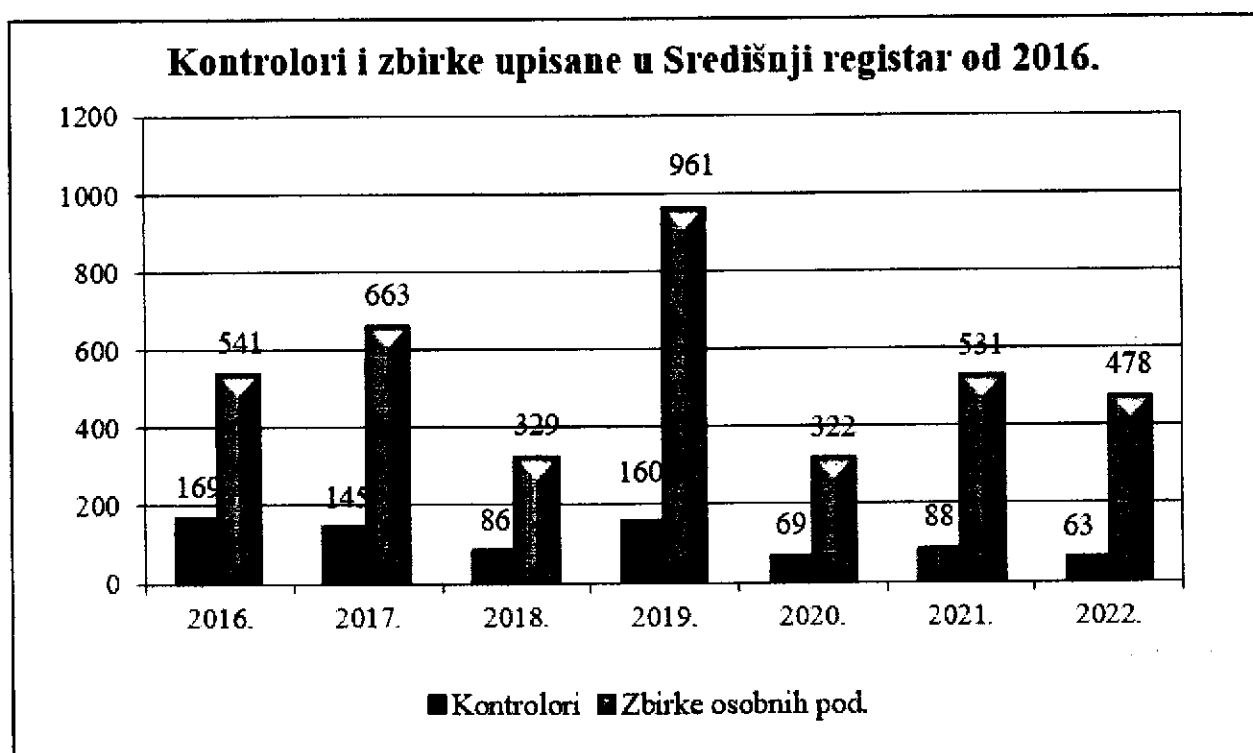
Agencija registruje kontrolora u Središnji registar tako što mu dodjeljuje i dostavlja korisničko ime i zaporku, te mu nalaže da podatke iz dostavljenih obrazaca unese u Središnji registar.

U tijeku 2022. godine ukupno je pripremljeno i dostavljeno kontrolorima 255 akata i to: 63 akta sa korisničkim podacima i 192 akta vezana za: neispravno popunjene obrasce, dostavljanje novih korisničkih podataka na zahtjev kontrolora, odobrenja za izmjenu ranije upisanih podataka u Središnji registar i urgencija za unos podataka u Središnji registar.

Izvršen je pregled unesenih podataka za 416 evidencija o zbirci osobnih podataka.

U sljedećoj tabeli prikazan je broj kontrolora i zbirke upisanih u Središnji registar, a grafički je predstavljeno razdoblje od 2016. godine.

Kontrolori i zbirke upisane u Središnji registar									
	od 2010. do 2015.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Kontrolori	277	169	145	86	160	69	88	63	1057
Zbirke osobnih podataka	1944	541	663	329	961	322	531	478	5769

3.12 Informacijski sustav

Redovite aktivnosti potrebne za nesmetano funkcioniranje Informacijskog sustava Agencije obuhvaćaju niz aktivnosti, i to: instaliranje, održavanje i nadogradnju softvera; kreiranje sigurnosnih preslika za internu bazu, Središnji registar i File server; utvrđivanje i otklanjanje nepravilnosti; dijagnosticiranje kvarova i predlaganje servisa računara i drugih uređaja; pripremu specifikacija za nabavku računara i računarske opreme; pomoć uposlenim pri korištenju računara; obrađivanje i vođenje evidencije o hardveru i softveru; tehničko održavanje web stranice i dodavanje novih dokumenata na web stranicu Agencije i druge aktivnosti.

U tijeku 2022. godine izvršeno je značajno znavljanje informatičke opreme. Nabavljen je server, osam desktop računara i četiri laptopa.

3.12.1. Interna baza

Interna baza je u funkciji od 2012. godine. Sadrži module: Inspekcije, Mišljenja, Odgovori, Prigovori i Službena dužnost. Interna baza je razvijena sa ciljem da se službenicima koji rade na ovim poslovima omogući brži i jednostavniji način dolaska do potrebnih informacija. Svi službenici su dužni da u Internu bazu unesu podatke o poslovima koji su vezani za navedene module. Upisivanjem ovih podataka u bazu isti postaju dostupni i drugim službenicima koji imaju pravo pristupa.

U Internu bazu, do kraja 2022. godine, ukupno je uneseno 5643 dokumenata (rješenja, odgovora, zaključaka, mišljenja, itd.), po modulima: inspekcije 586, mišljenja 2388, odgovori 786, prigovori 1522 i službene dužnosti 361.

3.12.2. Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću (ISO 27001)

ISO 27001 je međunarodni standard objavljen od strane Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) koji utvrđuje kako upravljati informacijskom sigurnošću. Ovaj standard se može primijeniti u organizaciji bilo kojeg tipa i predstavlja skup najboljih svjetskih praksi pri upravljanju informacijskom sigurnošću. Projekat izgradnje susutava upravljanja informacijskom sigurnošću (Projekat ISMS) pokrenut je 2014. godine sa ciljem da se u Agenciji uspostavi sustav sigurnosti informacija. Kao rezultat provedenih aktivnosti doneseno je niz procedura i drugih dokumenata te Poslovnik upravljanja sigurnošću informacija i Opća politike sigurnosti informacija u tijeku 2017. godine.

U tijeku 2022. godine nisu vršene izmjene ili dorade sustava.

3.13 Javnost rada i suradnja sa medijima

Zbog stalne potrebe promocije zaštite osobnih podataka i privatnosti u Bosni i Hercegovini, Agencija putem različitih aktivnosti kontinuirano jača svijest javnosti o značaju zaštite osobnih podataka i privatnosti u okviru svojih mogućnosti.

U svrhu podizanja svijesti javnosti o pravu na zaštitu osobnih podataka i privatnosti, Vijeće Europe je, uz podršku Europske komisije, 2006. godine proglasilo 28. siječanj europskim Danom zaštite podataka, koji je u svijetu poznat i kao Dan privatnosti. Ovaj dan ujedno se obilježava i kao godišnjica Konvencije (ETS 108) za zaštitu osoba glede automatske obrade osobnih podataka.

Agencija je trinaesti put obilježila *europski dan zaštite podataka*. Tim povodom održana je Press konferencija 28. siječnja u 11:00 sati u zgradi Vanjskotrgovinske komore BiH, na kojoj su mediji upoznati sa najznačajnijim aspektima rada Agencije u prethodnoj godini i planovima za naredno razdoblje.

Prema ustaljenoj praksi dostavljen je i popunjeni Obrazac Jedinici za zaštitu podataka (DPU) Vijeća Europe o aktivnostima Agencije povodom obilježavanja Dana zaštite podataka 2022. u Bosni i Hercegovini kako bi mogao biti uvršten u kompilaciju Pregleda aktivnosti po zemljama Vijeća Europe – Data Protection Day (DPD) 2022 i biti dostupan na Web stranici DPU na Dan zaštite podataka 2022.

3.13.1. Aktivnosti vezane za medije

Agencija je i tijekom 2022. godine, osim obilježavanja europskog dana zaštite podataka, informirala javnost o poduzetim aktivnostima, aktuelnim predmetima i pitanjima, davanjem odgovora na upite medija, institucija i građana, putem priopćenja i izjava te gostovanja u različitim medijima.

Provedene su sljedeće aktivnosti:

Izdata su dva priopćenja za javnost, a na upite medija dato je pet izjava, dva intervjua i 18 pisanih odgovora te su popunjena dva upitnika, kako slijedi:

1. Priopćenje za javnost povodom međunarodnog Dana zaštite podataka i privatnosti otpremljeno medijima i objavljeno na Web stranici.
2. Priopćenje za javnost povodom posjete Agenciji delegacije Ureda rezidentnog koordinатора Ujedinjenih naroda u BiH (RCO), otpremljeno medijima i objavljeno na Web stranici.
3. Izjava pred kamerom. za TV Aljazeera Balkans na temu provjere diploma uposlenih u javnom sektoru.
4. Izjava pred kamerom za RTVFBiH u svezi činjenice da Ministarstvo unutarnjih poslova RS prikuplja podatke o pripadnicima Oružanih snaga BiH i drugih sigurnosnih institucija.
5. Izjava pred kamerom za RTRS na temu lažne nagradne igre na društvenim mrežama.
6. Telefonska izjava za RTVFBiH na temu krađe identiteta.
7. Telefonska izjava za TVN1 na temu obavještenosti građana o pravima, društvenim mrežama te mjerama zaštite i iskustvima Agencije.
8. Telefonski intervju za Radio Slobodna Europa u svezi zlouporabe osobnih podataka, mogućnosti kontrole, postojeće zakonske regulative i njene usklađenosti sa europskim propisima.
9. Intervju pred kamerom za Centar za istraživačko novinarstvo (CIN) na temu zlouporabe osobnih podataka.
10. Odgovor za Livno Online, na temu zakonitost objavljivanja imena i prezimena kandidata koji su prošli konkursnu proceduru po konkursu za prijem policijskih službenika.
11. Odgovor Agenciji Patria na pitanje da li je MUP RS prijavio Agenciji vođenje evidencije o zbirkama osobnih podataka u slučaju popisivanja osoba koje rade u policiji, bivših pripadnika MUP-a RS, te pripadnika Oružanih snaga BiH, a koji se prikupljaju po obrascu D-19 MUP RS.
12. Odgovor RTVFBiH u svezi sa činjenicom da MUP RS prikuplja podatke o pripadnicima Oružanih snaga BiH i drugih sigurnosnih institucija.
13. Odgovor TV Manifest vezan za dopis koji je poslan svim osnovnim i srednjim školama na području Kantona Sarajevo u kojem se nalaže da se unište sve ček liste za dnevno praćenje zdravstvenog stanja, liste kontakata i epidemiološki upitnici za „treće“ osobe koje su morale ući u prostorije pomenutih ustanova.
14. Odgovor osnivaču internet portala Bisce.ba, na temu davanje podataka o vlasniku domene nadležnim tijelima.
15. Odgovor osnivaču internet portala Bisce.ba, na temu javne objave podataka vlasnika i novinara internet portala.
16. Odgovor J.S. na temu legitimiranja građana, korisnika profila, od strane Facebook-a.

17. Odgovor portalu Banjaluka.net vezan za eventualni komentar Agencije na prijedlog Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalima, te na pitanje da li bi donošenje takvog zakona značilo i kršenje drugih zakonskih rješenja u onom dijelu koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka građana BiH.
18. Odgovor portalu RTVFBiH vezan za eventualni komentar Agencije na prijedlog Zakona o upisu pripadnosti konstitutivnom narodu, nacionalnoj manjini i ostalima, te na pitanja koliko je to prihvatljivo i kosi li se sa načelima o tajnosti podataka.
19. Odgovor Centru za istraživačko novinarstvo (CIN) s pojašnjenjem određenih nejasnoća u praksi koje se odnose na probleme u slobodnom pristupu informacija koje su pod kontrolom pravosudnih institucija.
20. Odgovor Centru za istraživačko novinarstvo (CIN) na pitanje na koji način CIN može prijaviti Agenciji firmu Prointer za nezakonito/nepravilno obrađivanje osobnih podataka.
21. Odgovor. Oslobođenju na pitanje da li su građani dužni dostaviti svoje podatke mjesnoj zajednici kroz preslike ZK izvadaka u svrhu provođenja ankete o naplati parkinga ili se mogu pozvati na Zakon.
22. Odgovor portalu Gerila.info na pitanje da li javna ustanova poput Centra za socijalni rad može davati osobne podatke odnosno spiskove korisnika navedene ustanove nekoj političkoj partiji.
23. Odgovor portalu Likvidno u svezi sa problemima nezakonite obrade osobnih podataka, te na pitanja ko ima pravo i pod kojim uvjetima da kontaktira građanina i ponudi mu robu i usluge, te da li se Agenciji obraćaju korisnici društvenih mreža kojima je ukraden digitalni identitet.
24. Odgovor BL portalu u svezi sigurnosti i zaštite osobnih podataka pohranjenih na servere izvan Bosne i Hercegovine.
25. Odgovor RTRS na pitanje da li se kao zlouporaba osobnih podataka tumači eventualna činjenica da je Gradonačelnik Banje Luke iz prostorija Gradske uprave (Odjeljenja za inspeksijske poslove) prenio u stranačke prostorije dokumentaciju sa rješenjima građana o izolaciji tijekom pandemije Covid -19.
26. Odgovor portalu Radio Sarajevo na pitanja koliki je iznos kazni za postavljanje nezakonitog video nadzora, te koje su dozvole potrebne za postavljanje video nadzora.
27. Odgovor Radiju Slobodna Europa u svezi informacije da li Kabinet predsjednika Republike Srpske može tražiti od novinara pri registraciji za akreditaciju (osim imena i prezimena) i slijedeće podatke: ime oca, datum rođenja, adresu prebivališta, jedinstveni matični broj, broj osobne iskaznice i registarski broj vozila.
28. Anonimni Upitnik popunjen i online dostavljen Generalnom tajništvu vijeća ministara BiH sa odgovorima na 20 pitanja o korištenju društvenih mreža u Institucijama BiH.
29. Služba za informiranje Generalnog tajništva Vijeća ministara BiH provela je anonimno online istraživanje o korištenju platforme Međuinstitucionalne mreže komunikatora, s ciljem prikupljanja iskustava, primjedbi i sugestija u svezi s tom platformom, radi njenog unapređenja u obostranom interesu.

3.13.2. Aktivnosti vezane za Web stranicu Agencije

Na Web stranici Agencije objavljena su 64 dokumenta. Ukupan broj objavljenih dokumenata je znatno veći jer se većina sadržaja objavljuje na tri jezika (BHS) dok se pojedini dokumenti

objavljaju i na engleskom jeziku. Ukupan broj dokumenta koji su objavljeni na Web stranici iznosi 204.

Za praćenje posjeta web stranici Agencije, a u skladu sa pravilima sustava "e-vlade", koristi se program Google Analytics.

Na temelju podataka Google Analytics-a proizlazi da je ukupan broj posjetitelja web stranice Agencije, u izvještajnom razdoblju, bio 26618. To su posjetitelji koji su prigodom posjete aktivno pregledali sadržaje (pokrenuli bar jednu sesiju).

Najveći broj posjetitelja je iz Njemačke 11363, a dalje slijede Bosna i Hercegovina 9663, Francuska 2441, SAD 487, Srbija 484, Hrvatska 237, Nizozemska 167, Kina 125, Saudijska Arabija 122, Velika Britanija 120 itd.

Ukupan broj pregledanih stranica je 125931. U ovaj broj se ubrajaju i ponovljeni prikazi pojedinačnih stranica. U odnosu na 2021. godinu, u kojoj je broj pregledanih stranica iznosio 117278, to je povećanje za 8653 pregleda.

Za pristup web stranici Agencije korišten je desktop računar u 81,38% a mobilni uređaj u 18,62% pristupa.

3.14 Help desk

Temeljna svrha uspostavljanja HELP DESKA je da fizičke osobe i zainteresovani pravni subjekti mogu putem kontakt telefona postaviti konkretna pitanja iz oblasti zaštite osobnih podataka. Zaprimljeno je 512 poziva od strane fizičkih i pravnih osoba, što je znatno veći broj u odnosu na prethodno razdoblje kada su zaprimljena 463 poziva.

Iako je temeljna funkcija HELP DESKA da se građanima i pravnim osobama na brz i jednostavan način pruži podrška, isti se u velikom broju koristi i od strane predstavnika javnih tijela da bi riješili pojedinačne slučajeve koje imaju u radu. Javnim tijelima je na ovo redovito ukazivano, te su bili upućeni da se Agenciji obrate zahtjevom za davanje mišljenja.

3.15 sudjelovanje na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima

U izvještajnom razdoblju Agencija je provodila i suradnju sa institucijama i organizacijama, sudjelovanjem na konferencijama i radionicama koje su imale za predmet unaprjeđenje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Predstavnici Agencije su sudjelovali na slijedećim događajima:

1. Radionica na temu „Zaštita osobnih podataka u kontekstu primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama“ u organizaciji Mreže progresivnih inicijativa, kojoj su nazočili službenici za informiranje i njihovi nadređeni iz općina sa područja Kantona Sarajevo. Predstavnik Agencije je sudjelovao na radionici sa izlaganjem o nadležnostima Agencije, inspeksijskom nadzoru i sudskoj praksi u Bosni i Hercegovini. Radionica je održana 22. srpnja.
2. Edukativni skup u sklopu Projekta Zaštita djece na internetu u sustavima korisnika dozvola Regulatorne agencije za komunikacije BiH u sklopu kampanje Webobran čiji je cilj zaštita djece na internetu, koji je održan 15. prosinca.
3. Sastanci u okviru Projekta Jačanje institucionalnih kapaciteta u oblasti slobode izražavanja i informisanja u Bosni i Hercegovini (EFEx), koji su održani 23. ožujka i 01. prosinca.

4. Predstavljanje projekta Prevencija uznemiravanja na temelju spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu, koje je održano 20. travnja.
5. Predstavljane projekta Promocija različitosti i jednakosti u Bosni i Hercegovini – mapiranje uzroka, manifestacija i posljedica govora mržnje, koje je održan 05-06 svibnja.
6. Predstavljanje studije Regulacija štetnog sadržaja na internetu u Bosni i Hercegovini u organizaciji koja je održana 11. svibnja u organizacij Media centra.
7. Međunarodna znanstvenoistraživačka konferencija: Stanje ljudskih prava u Bosni i Hercegovini, koja je održana 20. svibnja.
8. Sastanak glasnogovornika i službenika za odnose sa javnošću, u organizaciji Službe za informiranje Generalnog tajništva Vijeća ministara BiH, koji je održan 08. prosinca.

3.16 Sastanci sa predstavnicima međunarodnih tijela i organizacija, javnih tijela, pravnih osoba i fizičkih osoba

1. Sastanku sa predstavnicima Ministarstva pravde BiH, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH uz sudjelovanje predstavnika Generalnog ravnatelja Europske komisije za pravosuđe i postrošače a na poziv Delegacije EU u BiH. Tema sastanka je bila Prijedlog zakona o zaštiti osobnih podataka, njegova pojedina rješenja na koja su Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH imali negativno mišljenje a tiču se statusa Agencije kao neovisnog nadzornog tijela. Sastanak je održan 23. studenog u online formi.
2. Sastanak sa predstavnicima Društva Crvenog krsta/križa BiH na temu obavještanja korisnika o povredi njihovog prava i ugrožavanja osobnih podataka. Sastanak je održan 02. veljače.
3. Sastanak sa predstavnikom političkog odjela OHR-a. Tema sastanka bio je predmet koji je Agencija pokrenula protiv MUP-a RS zbog obrade osobnih podataka bivših pripadnika sigurnosnih agencija. Sastanak je održan 22. ožujka.
4. Sastanak sa predstavnikom GIZ-a. Tema sastanka bilo je informiranje o problemima i okolnostima usljed kojih domaće zakonodovstvo nije usuglašeno sa Općom uredbom o zaštiti podataka i zašto novi Zakon o zaštiti osobnih podataka još nije upućen u parlamentarnu proceduru. Sastanak je održan 22. ožujka.
5. Sastanak sa predstavnicima Ureda rezidentnog koordinatora Ujedinjenih naroda u BiH (RCO) kao nacionalnog službenika za ljudska prava. Tema sastanka bilo je stanje u oblasti zaštite osobnih podataka u Bosni i Hercegovini. Sastanak je održan 30 ožujka.
6. Sastanak sa predstavnicima firme NSoft, na temu obrada biometrijskih podataka putem video nadzora. Navedena tvrtka se bavi razvojem softverskih rješenja za različite potrebe i njihovom prodajom na tržištu. Sastanak je održan 06. ožujka.
7. Sastanak sa predstavnicima firme „Multiservice“. Tema sastanka je bila mogućnost razmjene podataka sa policijskim tijelima u svrhu identifikacije inozemnih počinitelja prekršaja evidentiranih stacionarnim kamerama. Sastank je održan 26 srpnja.
8. Sastanak sa predstavnikom Instituta za akreditiranje BiH. Tema sastanka bila je uvođenje sustava video nadzora na ulasku u prostorije Instituta, donošenje Odluke o istom te prijavljivanje zbirke osobnih podataka o video nadzoru u Središnji registar Agencije. Sastanak je održan 27. studenog.
9. Sastanak sa predstavnicima društva Autocesta Federacije BiH. Tema sastanka bilo je pravilno postupanje po rješenju Agencije u svezi prikupljanja dokumentacije prigodom oslobađanja određenih kategorija od plaćanje cestarine. Sastanak je održan 04. studenog.
10. Sastanku u Delegaciji Europske unije u BiH u okviru projekta „Misija stručne procjene na temelju pojedinačnih predmeta u oblasti neovisnih nadzornih ili regulatornih tijela“. Na

- sastanku su date informacije o zakonskom okviru u oblasti zaštite osobnih podataka, problemima u radu i izazovima sa kojima se susreće Agencija. Sastanak je održan 30 studenog.
11. Završni sastanak u prostorijama Delegacije Europske unije u BiH u okviru projekta „Misija stručne procjene na otemelju pojedinačnih predmeta u oblasti neovisnih nadzornih ili regulatornih tijela“. Na sastanku su iznesena zapažanja i procjene tima Delegacije EU u odnosu na rad i funkcioniranje neovisnih regulatora ali u okviru ovog projekta nije vršena stručna procjena Agencije. Sastanak je održan 02 prosinca.

3.17 Međunarodna suradnja

Agencija je zbog prirode poslova upućena na međunarodnu suradnju, a jedna od njenih obveza je sudjelovanje na različitim radionicama, obukama, seminarima, naročito međunarodnim konferencijama i radnim grupama kao aktivni član ili promatrač. Shodno mogućnostima, Agencija nastoji redovito i aktivno sudjelovati na međunarodnom planu i na taj način doprinosti kontinuiranom razvoju rada, pronalaženju boljih rješenja, usklađivanju domaćeg zakonodavstva u oblasti zaštite osobnih podataka sa europskim i svjetskim normama i standardima, te ispunjavati preuzete međunarodne obveze.

Bosna i Hercegovina je punopravna članica sljedećih međunarodnih tijela i organizacija:

1. Savjetodavni odbor Konvencije za zaštitu pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka (ETS 108) T-PD pri Vijeću Europe. (Bosna i Hercegovina je 2013., 2014. i 2016. bila punopravna članica Ad hoc Odbora za zaštitu podataka (CAHDATA), kojem je bio povjeren zadatak finaliziranja prijedloga modernizacije Konvencije (ETS 108) pod nadležnošću Odbora ministara EU),
2. Globalna skupština privatnosti (GPA). GPA je globalni godišnji forum na kojem neovisni regulatori o privatnosti, zaštiti podataka i slobodi informacija usvajaju rezolucije i preporuke na visokoj razini upućene vladama i međunarodnim organizacijama,
3. Europska konferencija tijela za zaštitu podataka (ECDPA), poznata i pod nazivom Proljetna konferencija, koja je stalna i najveća konferencija europskih tijela za zaštitu osobnih podataka zemalja Središnje i Istočne Europe (CEEDPA)⁶. (Bosna i Hercegovina je 2016. u Sarajevu bila domaćin 18. CEEDPA-e u organizaciji Agencije (52 sudionika iz 16 zemalja članica CEEDPA-e i Vijeća Europe).

Europska radionica rukovođenja slučajem - European Case Handling Workshop (ECHW) održava se godišnje na razini kadrova koji rade na praktičnim aktivnostima u tijelima za zaštitu podataka. Radionica je pod pokroviteljstvom Proljetne konferencije (ECDPA) dobila mandat od nje i podnosi izvješće izravno njoj. Na Radionicu (i usklađenu Circa mrežu) pozivaju se samo tijela za zaštitu podataka koja su akreditirani članovi ECDPA. Fokus Radionice je na svakodnevnim praksama tijela za zaštitu podataka i širenju nacionalnih iskustava i najboljih praksi. (Bosna i Hercegovina je 2013. godine u Sarajevu bila domaćin 25. Radionice upravljanja slučajem (CHW)

⁶ Međunarodnog forum suradnje koji omogućava tijelima za zaštitu podataka zemalja Središnje i Istočne Europe razmjenu njihovih jedinstvenih iskustva u polju zaštite podataka. CEEDPA je otemeljena 2001., na inicijativu poljskog Generalnog inspektorata za zaštitu osobnih podataka (GIODO), koji obavlja posao Tajništva. Članice CEEDPA-e su 18 zemalja Središnje i Istočne Europe, koje održavaju redovite godišnje radne konferencije predstavnika nacionalnih tijela za zaštitu podataka.

4. Forum suradnje tijela za zaštitu podataka iz regije bivše Jugoslavije „Initiative 20i7“, uspostavljen Deklaracijom o suradnji 2017. na inicijativu tijela za zaštitu osobnih podataka Republike Slovenije.⁷
5. Vijeće za regionalnu suradnju (RCC) je sveobuhvatni okvir suradnje, sufinanciran od strane Europske Unije, koji uključuje sudionike iz Jugoistočne Europe, članove međunarodne zajednice i donatore da se bave temama od interesa za Jugoistočnu Europu. RCC je službeno uspostavljen 2008. godine na Sastanku ministara vanjskih poslova Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi (SEECF) u Sofiji. RCC vrlo usko surađuje sa svim vladama zemalja u regiji i relevantnim mehanizmima regionalne suradnje, što je uređeno Statutom i trogodišnjim strategijama i programima rada (SWP), koji se bave potrebama Jugoistočne Europe u ekonomskom i socijalnom razvoju, energetici i infrastrukturi, pravosuđu i unutarnjim poslovima, sigurnosnoj suradnji i izgradnji institucionalnog i ljudskog kapitala.

Pomenuta punopravna članstva nameću aktivno sudjelovanje Agencije i ispunjavanje različitih obveza.

3.17.1. Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i događajima⁸

Agencija je prpratila sva značajna međunarodna dešavanja putem dostavljene dokumentacije, te je sudjelovala neposredo ili online na sljedećim konferencijama i sjednicama:

1. Proljetna konferencija europskih tijela za zaštitu osobnih podataka (ECEDPA 2022). Konferencija je održana od 19-20. svibnja u Cavtatu , R Hrvatska. Na konferenciji su sudjelovala dva predstavnika ispred Agencije.
2. Konferencija regionalna perspektiva online izborne kampanje - izazovi i mogućnosti za izborni integritet. Konferencija je održana od 17-18. svibnja u Podgorici, Crna Gora. Događaj je organiziran od strane Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) i misije OSCE-a u Crnoj gori u okviru projekta Podrška izborima na Zapadnom Balkanu, koji su financirali EU i Austrijska razvojna agencija. Na konferenciji je sudjelovao jedan predstavnik Agencije.
3. Globalna skupština privatnosti(GPA). 44. globalna skupština privatnosti je održana od 25-28. listopada u u Istanbulu, Turska. Ispred Agencije na konferenciji je sudjelovao jedan predstavnik.

⁷ Cilj foruma je okupiti na redovitim godišnjim sastancima predstavnike tijela za zaštitu podataka sličnih geografskih, historijskih i zakonskih okvira, koji se susreću sa sličnim problemima i izazovima zaštite podataka, a koji su postavljeni usljed reforme EU zakonodavstva, povećane digitalizacije i globalnog prijenosa osobnih podataka. Ovaj Forum suradnje uspostavljen je po uzoru na inicijativu „Nordijska akcija“, koja je udružila tijela za zaštitu podataka nordijskih zemalja (Švedske, Danske, Norveške, Islanda i Finske) i pokazala se kao primjer dobre prakse.

⁸ *Napomena*

Peti regionalni sastanak „Initiativa 20i7“

Podsjećamo da je Bosna i Hercegovina trebala biti domaćin četvrtog sastanka u Mostaru 2020. godine, a što je odgođeno zbog pandemije Covid-19 za 2021. godinu. Obveza naše zemlje se prenijela i u 2022. godinu ali zbog nedostatka sredstava Agencija nije mogla, u svojstvu domaćina, organizirati sastanak „Initiativa 20i7“. Podsjećamo Agencija kao i ostale institucije BiH su se financirale na temelju privremenog financiranja i nije bilo moguće organizirati sastanak usljed tih okolnosti.

Tajništvo „Initiative 20i7“ je pokušao organizirati sastanak u drugoj članici ali je i njegovo održavanje otkazano.

4. Europska radionica upravljanja slučajem (ECHW) 2022. Održana je 17-19 studenog u Tbilisiju, Gruzija. Ispred Agencije na konferenciji su sudjelovala dva predstavnika.
5. 43. plenarna sjednica Savjetodavnog odbora Konvencije za zaštitu pojedinaca glede automatske obrade osobnih podataka Vijeća Europe. Sjednica je održana 16-18 studenog u Strasbourg-u, R Francuska. Na sjednici je sudjelovao jedan predstavnik Agencije.
6. Konferencija o Konvenciji 108+ povodom dana zaštite podataka 2022. Konferencija je održana 27.01. u online formatu čiji domaćin je bio talijansko predsjedništvo Odbora ministara Vijeća Europe. Ovaj događaj se održao u kontekstu promicanja ratifikacije Konvencije 108+. Na konferenciji je sudjelovao jedan predstavnik Agencije.
7. Internetska serija panel diskusija Zakoni o zaštiti podataka na Zapadnom Balkanu: Razgovarajmo o adekvatnosti. U organizaciji Istraživačkog centra za pravo i digitalizaciju Univerziteta Passau (FREDI), diskusije su se održavale putem ZOOM platforme u formi vebinara. Peta panel diskusija sa Bosnom i Hercegovinom održana je 25. siječnja uz sudjelovanje jednog predstavnika Agencije i predstavnika udruženja građana „Zašto ne“.

3.17.2. Suradnja sa Direkcijom za europske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)

Suradnja sa DEI VM BiH u 2022. godini obuhvaćala je obveze Agencije vezane za specifična pitanja:

- *Pododbor za pravdu slobodu i sigurnost između EU i BiH* (obveze vezane za 6. sastanak Pododbora). Sastanci su održani u online formatu 08 -09. i 29. studenog.
- Obveze Agencije vezane za sudjelovanje u dvije radne grupe za europske integracije *Radne grupe za političke kriterije i Radne grupe za Poglavlje 23 (Pravosuđe i temeljna prava)*
- Obveze Agencije vezane za izradu Programa integriranja BiH u EU, konsultacije su održane 12. listopada u online formatu.

3.18 Normativni dio i administracija

3.18.1. Normativni dio

U normativnom dijelu, doneseni su slijedeći akti:

- 172 rješenja;
- 50 odluka od čega se 40 odnosi na oblast javnih nabava;
- 33 ugovora od čega su dva ugovora o radu na neodređeno vrijeme, 11 ugovora o djelu, 19 ugovora o javnim nabavama i jedan okvirni sporazum i
- 6 uvjerenja.

3.18.2. Administrativni dio

U administrativnom dijelu provedene su slijedeće aktivnosti:

- primljena su i formirana 1.124 nova predmeta;
- protokolirana su 14.072 akta;
- unutar Agencije, po sektorima i odsjecima, zaduženo je 4.255 akata;
- primljeno je i protokolirano 217 računa;
- primljen je i protokoliran 101 službeni glasnik;

- putem kurira, PTT-a i E-maila otpremljena su 3.023 akta;
- arhivirana su 1.543 predmeta, u upisnik UP 1 upisana su 402 predmeta, dok u upisnik UP 2 nije bilo upisanih predmeta.

Svi naprijed statistički pokazatelji treba pomnožiti sa dva obzirom da se svaka radnja provodi kroz pisani i elektronički protokol.

3.19 Ostale aktivnosti

U izvještajnom razdoblju provedene su aktivnosti koje se odnose na sljedeće:

- Godišnje izvješće o zaštiti osobnih podataka za 2021. godinu u Bosni i Hercegovini koji je dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH i objavljen na službenoj web stranici Agencije.
- Godišnje izvješće o podnesenim zahtjevima za slobodan pristup informacijama koje je dostavljeno instituciji Ombudsmena za ljudska prava BiH.
- Godišnje izvješće o rješavanju upravnih stvari u upravnim postupcima koje je dostavljeno Ministarstvu pravde BiH.
- Godišnje izvješće o provođenju Plana borbe protiv korupcije koje je dostavljeno Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.
- Zaprimljena su tri zahtjeva za slobodan pristup informacijama, na koje je u zakonom propisanim rokovima odgovoreno.
- Privremeni Plan javnih nabavki i dopune Plana javnih nabavki za 2022. godinu sukladno Odlukama o privremenom financiranju i usvojenim Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH.
- Kontinuirano praćenje realizacije ugovora /okvirnog sporazuma kroz obrazac praćenja realizacije za 2022. godinu i njihov objava na web stranici.
- Srednjoročni program rada 2023-2025. godinu i Akcioni plan rada Agencije za razdoblje 2023-2025. godinu.
- Godišnje izvješće o finansijskom upravljanju i kontroli (GI FUK) za 2021. godinu

IV. ZAKLJUČCI

I u ovom Zaključku ističemo uvjete u kojima Agencija radi i djeluje, a tiču se nedostatka novog Pravilnika o unutarnoj organizaciji, službenog vozila za potrebe inspekcije, uredskog prostora te ljudskih resursa. Pored toga što je Parlamentarna skupština BiH usvajala zaključke iznesene u ranijim godišnjim izvješćima o zaštiti osobnih podataka, na temelju kojih je bilo realno očekivati određene pomake, to je izostalo. Dakle, problemi i dalje postoje, detaljno su opisani pod točkama II. 2.2 i III. 3.3, tako da Agencija opravdano i u ovom izvješću predlaže usvajanje zaključaka kojima bi se riješili problemi u njenom radu i djelomično ublažio nedostatak ljudskih resursa. Jedina razlika u odnosu na prethodno razdoblje je što je Vijeće ministara BiH donijelo odluku kojom je zadužilo Ministarstvo financija i trezora BiH, da dopuni Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH, kojim će biti predviđeno i službeno vozilo za potrebe inspeksijskog nadzora u Agenciji. Ova odluka još nije donesena.

Ukazujemo i na nedostatak novog Zakona o zaštiti osobnih podataka za čije usvajanje, su također, postojali usvojeni zaključci Parlamentarne skupštine BiH i Vijeća ministara BiH ali rezultata nije bilo. Podsjećamo da je usvajanje novog Zakona o zaštiti osobnih podataka usklađenog sa europskim propisima preduvjet za europske integracije i u drugim oblastima.

Kao pozitivnu činjenicu, ističemo ratifikaciju Konvencije 108+, kojom je takođe nametnuta obveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa europskim.

Kao što proizilazi iz prezentovanih aktivnosti, Agencija je sukladnosvojim kapacitetima izvršavala poslove i zadatke koji su joj povjereni. Statistički pokazatelji su na razini onih iz prethodnih godina osim podataka o broju zaprimljenih prigovora, koji je veći u odnosu na prethodna razdoblja. Najveći broj prigovora i u ovom izvještajnom razdoblju podnesen je u svezi sa obradom osobnih podataka putem kamera video nadzora.

Još jednom pozivamo Vijeće ministara BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH da uvažavaju zahtjeve Agencije glede njezine kapacitiranosti, te da usvoje novi Zakon o zaštiti osobnih podataka kako bi Bosna i Hercegovina kao i druge države u Europi dostigla traženu razinu zaštite osobnih podataka.

SADRŽAJ

I.	UVOD.....	2
1.1	Opće napomene.....	2
1.2	Međunarodni pravni izvori.....	2
1.3	Domaći pravni propisi.....	3
1.4	Obveza usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa europskim standardima.....	4
II.	AKTUELNOSTI.....	4
2.1	Obveze javne vlasti prigodom usvajanja novih zakonskih rješenja do donošenja novog Zakona o zaštiti osobnih podataka.....	4
III.	RAD AGENCIJE.....	8
3.1	Nadležnosti Agencije.....	8
3.2	Ovlaštenja Agencije.....	8
3.3	Neovisnost i kapaciteti Agencije.....	9
3.4	Inspekcijski nadzori.....	10
3.4.1.	Redoviti inspekcijski nadzori.....	10
3.4.2.	Revizijski inspekcijski nadzori.....	12
3.4.3.	Izvanredni inspekcijski nadzori.....	12
3.4.4.	Usporedni podaci inspekcijskih poslova 2013 – 2022.....	13
3.5	Prigovori.....	14
3.5.1.	Rješavanje po prigovorima.....	14
3.5.2.	Prigovori protiv kontrolora iz javnog sektora.....	15
3.5.3.	Prigovori protiv kontrolora iz privatnog sektora.....	15
3.5.4.	Prigovori iz 2020. i 2021. godine koji su okončani u izvještajnom razdoblju.....	16
3.5.5.	Usporedni podaci prigovora 2013 – 2022.....	18
3.6	Službena dužnost.....	20
3.6.1.	Pokrenuti postupci po službenoj dužnosti.....	20
3.6.2.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz javnog sektora.....	20
3.6.3.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima iz privatnog sektora.....	21
3.6.3.1.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - pravnim osobama.....	21
3.6.4.	Postupci po službenoj dužnosti prema kontrolorima - fizičkim osobama.....	22
3.6.5.	Predmeti iz 2020. i 2021. godine riješeni u izvještajnom razdoblju.....	22
3.6.6.	Usporedni podaci postupaka po službenoj dužnosti 2013 – 2022.....	24
3.7	Primjeri iz prakse.....	25
3.7.1.	Objavljivanje negativnog izvješća povjerenstva za izbor akademskog osoblja, na službenoj web stranici fakulteta.....	25
3.7.2.	Registracija vozila i obrada osobnih podataka.....	27
3.7.3.	Obrada osobnih podataka pripadnika sigurnosnih agencija od strane MUP-a.....	29
3.7.4.	Fotografisanje uposlenih prigodom evidentiranja prisustva na poslu.....	33
3.8	Kažnjavanje – prekršajni postupci.....	34
3.8.1.	Prekršajni nalozi.....	34
3.8.2.	Prekršajni sudski postupci.....	36
3.8.3.	Usporedni podaci prekršajnih naloga 2013 – 2022.....	38
3.9	Upravni sporovi.....	39
3.9.1.	Sudske odluke.....	39
3.9.2.	Upravni sporovi iz 2022. godine.....	41
3.9.3.	Usporedni podaci upravnih sporova 2013 – 2022.....	42
3.10	Mišljenja.....	43
3.10.1.	Mišljenja na zakone, podzakonske akte i druge pravne akte.....	44

3.10.1.1.	<i>Nacrti i prijedlozi zakona dostavljeni na mišljenje:</i>	44
3.10.1.2.	<i>Podzakonski akti dostavljeni na mišljenje:</i>	51
3.10.2.	<i>Usporedni podaci mišljenja 2013 – 2022</i>	54
3.11	<i>Središnji registar</i>	55
3.12	<i>Informacijski sustav</i>	56
3.12.1.	<i>Interna baza</i>	57
3.12.2.	<i>Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću (ISO 27001)</i>	57
3.13	<i>Javnost rada i suradnja sa medijima</i>	57
3.13.1.	<i>Aktivnosti vezane za medije</i>	58
3.13.2.	<i>Aktivnosti vezane za Web stranicu Agencije</i>	59
3.14	<i>Help desk</i>	60
3.15	<i>sudjelovanje na konferencijama, seminarima i okruglim stolovima</i>	60
3.16	<i>Sastanci sa predstavnicima međunarodnih tijela i organizacija, javnih tijela, pravnih osoba i fizičkih osoba</i>	61
3.17	<i>Međunarodna suradnja</i>	62
3.17.1.	<i>Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i događajima</i>	63
3.17.2.	<i>Suradnja sa Direkcijom za europske integracije Vijeća ministara BiH (DEI VM BiH)</i>	64
3.18	<i>Normativni dio i administracija</i>	64
3.18.1.	<i>Normativni dio</i>	64
3.18.2.	<i>Administrativni dio</i>	64
3.19	<i>Ostale aktivnosti</i>	65
IV.	ZAKLJUČCI	65
SADRŽAJ		67